Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►B

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 1580/2007,

21. detsember 2007,

millega kehtestatakse nõukogu määruste (EÜ) nr 2200/96, (EÜ) nr 2201/96 ja (EÜ) nr 1182/2007 rakenduseeskirjad puu- ja köögiviljasektoris

(ELT L 350, 31.12.2007, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►M1	Komisjoni määrus (EÜ) nr 292/2008, 1. aprill 2008	L 90	3	2.4.2008
►M2	Komisjoni määrus (EÜ) nr 352/2008, 18. aprill 2008	L 109	9	19.4.2008
►M3	Komisjoni määrus (EÜ) nr 498/2008, 4. juuni 2008	L 146	7	5.6.2008
►M4	Komisjoni määrus (EÜ) nr 514/2008, 9. juuni 2008	L 150	7	10.6.2008
►M5	Komisjoni määrus (EÜ) nr 590/2008, 23. juuni 2008	L 163	24	24.6.2008
►M6	Komisjoni määrus (EÜ) nr 853/2008, 18. august 2008	L 232	3	30.8.2008
►M7	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1050/2008, 24. oktoober 2008	L 282	10	25.10.2008
►M8	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1221/2008, 5. detsember 2008	L 336	1	13.12.2008
►M9	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1277/2008, 17. detsember 2008	L 339	76	18.12.2008
►M10	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1327/2008, 19. detsember 2008	L 345	24	23.12.2008
►M11	Komisjoni määrus (EÜ) nr 313/2009, 16. aprill 2009	L 98	24	17.4.2009
►M12	Komisjoni määrus (EÜ) nr 434/2009, 26. mai 2009	L 128	10	27.5.2009
►M13	Komisjoni määrus (EÜ) nr 441/2009, 27. mai 2009	L 129	10	28.5.2009
►M14	Komisjoni määrus (EÜ) nr 635/2009, 14. juuli 2009	L 191	3	23.7.2009
►M15	Komisjoni määrus (EÜ) nr 771/2009, 25. august 2009	L 223	3	26.8.2009
►M16	Komisjoni määrus (EÜ) nr 772/2009, 25. august 2009	L 223	20	26.8.2009
►M17	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1031/2009, 29. oktoober 2009	L 283	47	30.10.2009
►M18	Komisjoni määrus (EL) nr 1256/2009, 15. detsember 2009	L 338	20	19.12.2009
►M19	Komisjoni määrus (EL) nr 74/2010, 26. jaanuar 2010	L 23	28	27.1.2010
►M20	Komisjoni määrus (EL) nr 331/2010, 22. aprill 2010	L 102	8	23.4.2010

▼B

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 1580/2007,

21. detsember 2007,

millega kehtestatakse nõukogu määruste (EÜ) nr 2200/96, (EÜ) nr 2201/96 ja (EÜ) nr 1182/2007 rakenduseeskirjad puu- ja köögiviljasektoris

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. oktoobri 1996. aasta määrust (EÜ) nr 2200/96 puu- ja köögiviljaturu ühise korralduse kohta, ([1]) eriti selle artikli 1 lõiget 3,

võttes arvesse nõukogu 28. oktoobri 1996. aasta määrust (EÜ) nr 2201/96 töödeldud puu- ja köögiviljasaaduste turu ühise korralduse kohta, ([2]) eriti selle artikli 1 lõiget 3,

võttes arvesse nõukogu 26. septembri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1182/2007, millega kehtestatakse puu- ja köögiviljasektoriga seonduvad erieeskirjad, muudetakse direktiive 2001/112/EÜ ja 2001/113/EÜ ning määrusi (EMÜ) nr 827/68, (EÜ) nr 2200/96, (EÜ) nr 2201/96, (EÜ) nr 2826/2000 ja (EÜ) nr 1782/2003 ja (EÜ) nr 318/2006 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2202/96, ([3]) eriti selle artiklit 42,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EÜ) nr 1182/2007 on muudetud puu- ja köögiviljasektori varasemat korraldust, mis on kehtestatud nõukogu 28. oktoobri 1996. aasta määruses (EÜ) nr 2200/96, määruses (EÜ) nr 2201/96 ja määruses (EÜ) nr 2202/96, millega kehtestatakse teatavate tsitrusviljade tootjatele ühenduse toetuskava. ([4])

(2) Olemasolevad puu- ja köögiviljasektorit käsitlevad rakenduseeskirjad sisalduvad paljudes määrustes, millest mitmeid on korduvalt muudetud. Kõnealuseid rakenduseeskirju tuleb muuta määrusega (EÜ) nr 1182/2007 tehtud puu- ja köögiviljade korra muudatuste tõttu ning kogemusi silmas pidades. Muudatuste ulatuse tõttu tuleb selguse huvides kõik rakenduseeskirjad inkorporeerida uude eraldi määrusesse.

(3) Seetõttu tuleks kehtetuks tunnistada järgmised komisjoni määrused:

— 21. detsembri 1994. aasta määrus (EÜ) nr 3223/94 puu- ja köögivilja impordikorra üksikasjalike rakenduseeskirjade kohta; ([5])

— 30. juuli 1996. aasta määrus (EÜ) nr 1555/96 puu- ja köögivilja suhtes täiendavate imporditollimaksude kohaldamise eeskirjade kohta; ([6])

([1]) EÜT L 297, 21.11.1996, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 6/2005 (ELT L 2, 5.1.2005, lk 3).
([2]) EÜT L 297, 21.11.1996, lk 29. Määrust on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga
([3]) ELT L 273, 17.10.2007, lk 1.
([4]) EÜT L 297, 21.11.1996, lk 49. Määrust on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga
([5]) EÜT L 337, 24.12.1994, lk 66. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 756/2007 (ELT L 172, 30.6.2007, lk 41).
([6]) EÜT L 193, 3.8.1996, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 977/2007 (ELT L 217, 22.8.2007, lk 9).

▼B

— 6. mai 1999. aasta määrus (EÜ) nr 961/1999, millega kehtestatakse puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsioonide väljaantud eeskirjade laiendamist käsitlevad üksikasjalikud rakenduseeskirjad; ([1])

— 20. märtsi 2001. aasta määrus (EÜ) nr 544/2001, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2200/96 rakenduseeskirjad seoses rakendusfondidele antava täiendava rahalise abiga; ([2])

— 12. juuni 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1148/2001 vastavuskontrollide kohta, mida kohaldatakse värske puu- ja köögivilja turustusnormide suhtes; ([3])

— 21. detsembri 2001. aasta määrus (EÜ) nr 2590/2001, millega kiidetakse heaks turustusnormidele vastavuse kontrollimise toimingud, mida kohaldatakse värske puu- ja köögivilja suhtes Šveitsis enne importi Euroopa Ühendusse; ([4])

— 9. oktoobri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1791/2002, millega kiidetakse heaks turustusnormidele vastavuse kontrollimise toimingud, mida kohaldatakse värske puu- ja köögivilja suhtes Marokos enne importi Euroopa Ühendusse; ([5])

— 28. novembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 2103/2002, millega kiidetakse heaks turustusnormidele vastavuse kontrollimise toimingud, mida kohaldatakse värske puu- ja köögivilja suhtes Lõuna-Aafrikas enne importi Euroopa Ühendusse; ([6])

— 10. jaanuari 2003. aasta määrus (EÜ) nr 48/2003, millega kehtestatakse samas müügipakendis olevate eri tüüpi värske puu- ja köögivilja segudele kohaldatavad eeskirjad; ([7])

— 2. aprilli 2003. aasta määrus (EÜ) nr 606/2003, millega kiidetakse heaks turustusnormidele vastavuse kontrollimise toimingud, mida kohaldatakse värske puu- ja köögivilja suhtes Iisraelis enne importi Euroopa Ühendusse; ([8])

— 30. aprilli 2003. aasta määrus (EÜ) nr 761/2003, millega kiidetakse heaks turustusnormidele vastavuse kontrollimise toimingud, mida kohaldatakse värske puu- ja köögivilja suhtes Indias enne importi Euroopa Ühendusse; ([9])

— 11. augusti 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1432/2003, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2200/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad tootjaorganisatsioonide tunnustamise ja tootjarühmade eeltunnustamise tingimuste kohta; ([10])

— 11. augusti 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1433/2003, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2200/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses rakendusfondide, rakenduskavade ja rahalise abiga; ([11])

— 3. novembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1943/2001, millega sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2200/96 rakendusees-

([1]) EÜT L 119, 7.5.1999, lk 23.
([2]) EÜT L 81, 21.3.2001, lk 20.
([3]) EÜT L 156, 13.6.2001, lk 9. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 408/2003 (ELT L 62, 6.3.2003, lk 8).
([4]) EÜT L 345, 29.12.2001, lk 20.
([5]) EÜT L 272, 10.10.2002, lk 7.
([6]) EÜT L 324, 29.11.2002, lk 11.
([7]) EÜT L 7, 11.1.2003, lk 65.
([8]) ELT L 86, 3.4.2003, lk 15.
([9]) ELT L 109, 1.5.2003, lk 7.
([10]) ELT L 203, 12.8.2003, lk 18.
([11]) ELT L 203, 12.8.2003, lk 25. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 576/2006 (ELT L 100, 8.4.2006, lk 4).

▼B

kirjad, mis käsitlevad eeltunnustatud tootjaorganisatsioonidele toetuse andmist; ([1])

— 21. jaanuari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 103/2004, millega sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2200/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad sekkumiskorra ning turult kõrvaldamise kohta puu- ja köögiviljasektoris; ([2])

— 1. septembri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 1557/2004, millega kiidetakse heaks turustusnormidele vastavuse kontrollimise toimingud, mida kohaldatakse teatud värske puu- ja köögivilja suhtes Uus-Meremaal enne importi Euroopa Ühendusse; ([3])

— 1. veebruari 2006. aasta määrus (EÜ) nr 179/2006, millega kehtestatakse impordilitsentside süsteem kolmandatest riikidest imporditavatele õuntele; ([4])

— 15. märtsi 2006. aasta määrus (EÜ) nr 430/2006, millega kiidetakse heaks turustusstandarditele vastavuse kontrollimise toimingud, mida kohaldatakse värske puu- ja köögivilja suhtes Senegalis enne importi Euroopa Ühendusse; ([5])

— 15. märtsi 2006. aasta määrus (EÜ) nr 431/2006, millega kiidetakse heaks turustusnormidele vastavuse kontrollimise toimingud, mida kohaldatakse värske puu- ja köögivilja suhtes Keenias enne importi Euroopa Ühendusse; ([6])

— 5. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1790/2006, millega kiidetakse heaks turustusnormidele vastavuse kontrollimise toimingud, mida kohaldatakse värske puu- ja köögivilja suhtes Türgis enne importi Euroopa Ühendusse. ([7])

(4) Tuleks vastu võtta määruse (EÜ) nr 1182/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad.

(5) Puu- ja köögiviljatoodetele tuleks kehtestada turustusaastad. Kuna selles sektoris ei ole enam abikavasid, mille puhul järgitakse asjaomaste toodete saagikoristustsükleid, võib kõik turustusaastaid ühtlustada, et need oleks vastavuses kalendriaastaga.

(6) Määrusega (EÜ) nr 1182/2007 on komisjonil lubatud ette näha turustusnormid puu- ja köögiviljatoodete suhtes ja kõnealuse määruse artikli 2 lõikes 7 on sätestatud, et uute turustusnormide vastuvõtmiseni tuleks jätkuvalt kohaldada olemasolevates eraldiseisvates määrustes sätestatud turustusnorme.

(7) Tuleks ette näha erandid ja vabastused turustusnormide kohaldamisest teatavate toimingute puhul, mis on kas väga tähtsusetud ja/või spetsiifilised või toimuvad turustusahela alguses või töötlemiseks ettenähtud toodete puhul.

(8) Turustusnormides nõutava märgistuse andmed peaksid olema pakendile/märgisele selgelt märgitud.

(9) Vastuseks teatavate tarbijate nõudmistele tulevad turule eri tüüpi värskeid puu- ja köögivilju sisaldavad pakendid. Aus kaubandus nõuab, et samas pakendis müüdavad puu- ja köögiviljad on ühtliku kvaliteediga. Toodete puhul, mille jaoks ühenduse standardeid ei ole vastu võetud, saab seda tagada üldsätetele tuginedes. Tuleks sätestada märgistamisnõuded samas pakendis olevate eri tüüpi värske puu- ja köögivilja segude jaoks. Need nõuded peaksid olema turustamisnormidega kehtestatud nõuetest leebemad, et võtta arvesse eelkõige vaba ruumi märgisel.

([1]) ELT L 286, 4.11.2003, lk 5. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 222/2005 (ELT L 39, 11.2.2005, lk 17).
([2]) ELT L 16, 23.1.2004, lk 3.
([3]) EÜT L 283, 2.9.2004, lk 3.
([4]) ELT L 29, 2.2.2006, lk 26.
([5]) ELT L 79, 16.3.2006, lk 7.
([6]) ELT L 79, 16.3.2006, lk 9.
([7]) ELT L 339, 6.12.2006, lk 8.

▼B

(10) Iga liikmesriik peaks määrama kontrolliasutused, kes vastutavad vastavuskontrollide läbiviimise eest igal turustusetapil. Üks nendest asutustest peaks vastutama kõigi teiste ametisse määratud asutuste vaheliste kontaktide ja koostöö eest.

(11) Kuna ettevõtjaid ja nende põhiandmeid käsitlev teave on liikmesriikide poolt koostatava analüüsi jaoks hädavajalik, on igas liikmesriigis vaja koostada värskete puu- ja köögiviljadega kauplevate ettevõtjate andmebaas.

(12) Vastavuskontrollid tuleks läbi viia proovide võtmise teel ning keskenduda tuleks ettevõtjatele, kelle valduses on kaupu, mis kõige tõenäolisemalt ei vasta normidele. Võttes arvesse siseturgude iseärasusi, peaksid liikmesriigid kehtestama eeskirjad, millega nähakse ette eelkõige teatavatesse kategooriatesse kuuluvate ettevõtjate kontroll. Läbipaistvuse tagamiseks tuleks kõnealustest eeskirjadest teatada komisjonile.

(13) Liikmesriigid peaksid tagama, et värske puu- ja köögivilja eksport kolmandatesse riikidesse vastab turustusnormidele ja et need on kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni värske puu- ja köögivilja ning kuiva ja kuivatatud puuvilja standardimist käsitleva Genfi Protokolliga ja OECD puu- ja köögivilja rahvusvaheliste standardite kohaldamist käsitleva kavaga.

(14) Värske puu- ja köögivilja import kolmandatest riikidest peaks olema kooskõlas turustusnormide või nendega samaväärsete normidega. Vastavuskontrollid tuleb seetõttu läbi viia enne nende kaupade sisenemist ühenduse tolliterritooriumile, välja arvatud väikeste partiide puhul, mida kontrolliasutus/-organ käsitab madala riskiga kaubana. Rahuldavaid vastavustagatisi andvate kolmandate riikide puhul võivad ekspordieelse kontrolli läbi viia nende kolmandate riikide kontrolliasutused. Kõnealuse võimaluse kasutamise korral peaksid liikmesriigid korrapäraselt kontrollima kolmandate riikide kontrolliasutuste poolt läbiviidud ekspordieelsete kontrollide mõjusust/kvaliteeti ning teavitama komisjoni kontrollide tulemustest.

(15) Töötlemiseks ettenähtud tooted ei pea nendele turustusnormidele vastama, seega tuleks tagada, et kõnealuseid tooteid ei müüda värskete toodete turul. Sellised tooted peaksid olema asjakohaselt märgistatud ja teatavatel juhtudel/võimaluse korral peaks neile olema lisatud töötlemise tõend, milles on märgitud toote lõppkasutus, ja mis võimaldaks kontrolli läbi viia.

(16) Turustusnormidele vastavuse kontrolli läbinud puu- ja köögivilja suhtes tuleb kohaldada samasugust kontrolli kõikidel turustusetappidel. Selleks tuleks kohaldada Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni soovitatud kontrollisuuniseid, mis on kooskõlas vastavate OECD soovitustega. Tuleks siiski sätestada jaemüügietapis läbiviidava kontrolli erikord.

(17) Tuleks ette näha tootjaorganisatsioonide tunnustamine nende poolt taotletud toodete puhul. Kui tunnustust nõutakse siiski üksnes töötlemiseks ettenähtud toodete puhul, tuleks tagada, et neid tõepoolest tarnitakse töötlemiseks.

(18) Tootjaorganisatsioonid peaksid olema võimalikult stabiilsed, et aidata saavutada puu- ja köögivilja korra eesmärke ning tagada tootjaorganisatsioonide püsiv ja tulemuslik toimimine. Seetõttu peaks tootjaorganisatsiooni liikmelisusel tootja jaoks olema miinimumtähtaeg. Liikmelisusest loobumise etteteatamistähtajad ja jõustumiskuupäevad peaksid kehtestama liikmesriigid.

(19) Tootjaorganisatsiooni peamine ja oluline tegevus peaks seonduma tarnetele ja turustamisele keskendumisega. Tootjaorganisatsioonidel tuleks siiski lubada teataval määral tegeleda ka teiste ärilist või muud laadi tegevustega. Tootjaorganisatsioonide vahelist koostööd tuleks soodustada, lubades põhitegevuse või muude

▼B

tegevuste arvestusest välja jätta teiselt tunnustatud tootjaorganisatsioonilt ostetud puu- ja köögivilja turustamise. Seoses tehniliste vahendite hankimisega on asjakohane laiendada reguleerimisala selles osas, et kuidas seda teha nii, et hõlmata hankimist tootjaorganisatsioonide liikmete kaudu.

(20) Tootjaorganisatsioonid võivad olla osanikud tütarettevõtetes, mis aitavad suurendada nende liikmete toodangu lisandväärtust. Sellise turustatud toodangu väärtuse arvutamiseks tuleks kehtestada eeskirjad. Selliste tütarettevõtete põhitegevused peaksid olema samad nagu tootjaorganisatsiooni põhitegevused pärast kohandamiseks ettenähtud üleminekuperioodi.

(21) Tuleks kehtestada üksikasjalikud eeskirjad määrusega (EÜ) nr 1182/2007 ettenähtud tootjaorganisatsioonide liitude, riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide riikidevaheliste liitude tunnustamise ja toimimise kohta. Järjepidevuse huvides peaksid need eeskirjad kajastama võimalikult suures ulatuses tootjaorganisatsioonide poolt kehtestatud eeskirju.

(22) Tarnete koondumise soodustamiseks tuleks toetada olemasolevate tootjaorganisatsioonide ühinemist uuteks organisatsioonideks, kehtestades selleks eeskirjad liitunud tootjaorganisatsioonide rakenduskavade liitmiseks.

(23) Austades põhimõtteid, mille kohaselt tootjaorganisatsioon peab olema loodud tootjate algatusel ja olema nende järelevalve all, peaks lubama liikmesriikidel kehtestada muude füüsiliste või juriidiliste isikute tootjaorganisatsiooni ja/või tootjaorganisatsioonide liitude liikmeks võtmise tingimused.

(24) Selle tagamiseks, et tootjaorganisatsioon esindab tegelikult tootjate nõutavat miinimumarvu, peaksid liikmesriigid võtma meetmeid kindlustamaks, et liikmete vähemus, kes võib anda suurema osa tootjaorganisatsiooni toodangust, selle juhtimises ja tegevuses põhjendamatult ei domineeri.

(25) Et võtta arvesse erinevaid tootmis- ja turustustingimusi ühenduses, peaksid liikmesriigid sätestama tunnustuskava esitanud tootjaorganisatsioonide eeltunnustamise teatavad tingimused.

(26) Selliste stabiilsete tootjaorganisatsioonide asutamise soodustamiseks, kes on võimelised püsivalt kaasa aitama puu- ja köögivilja korra eesmärkide saavutamisele, tuleks eeltunnustus anda ainult neile tootjarühmadele, kes tõendavad, et nad suudavad kindlaksmääratud tähtaja jooksul täita kõik tunnustamisnõuded.

(27) Tuleks ette näha teave, mille tootjarühmad peavad tunnustuskavades esitama. Tootjarühmadel tunnustamise tingimuste parema täitmise võimaldamiseks on vaja lubada muudatuste tegemist tunnustuskavadesse. Seepärast tuleks ette näha, et igal liikmesriigil on võimalik nõuda tootjaorganisatsioonidelt puuduste kõrvaldamist, et kindlustada kava rakendamine.

(28) Tootjarühm võib vastata tunnustamise tingimustele enne tunnustuskava täitmist. Tuleks sätestada, et sellised rühmad võivad esitada tunnustuse taotluse koos rakendamiskavade projektidega. Järjepidevuse huvides peab tootjarühmale sellise tunnustuse andmine tähendama tema tunnustuskava lõpetamist ning ettenähtud toetuse andmine tuleks lõpetada. Kuna investeeringute rahastamine kestab mitu aastat, võib investeeringutoetust saavad investeeringud üle kanda rakenduskavadesse.

(29) Tootjarühmade asutamise ja haldustoimingute kulude katteks ettenähtud toetussüsteemi laitmatu rakendamise hõlbustamiseks peaks antav toetus olema kindlasummaline toetus. Eelarvepiirangute tõttu tuleks kindlasummalisele toetusele kehtestada ülemmäär. Lisaks sellele tuleks erineva suurusega tootjarühmade erinevaid rahalisi vajadusi arvesse võttes kohandada ülemmäära vastavalt tootjarühmade turustatavale toodangu väärtusele.

▼B

(30) Järjepidevuse ja tunnustatud tootjarühma staatusele sujuva üleminеku huvides tuleks tootjarühmade suhtes kohaldada samu tootjarühmade peamist tegevust ja nende turustatud toodangu väärtust käsitlevaid eeskirju.

(31) Ühinemise korral tuleks võimaldada toetuse andmist ühinemise tulemusel tekkinud tootjarühmale selleks, et võtta arvesse uute tootjarühmade rahalisi vajadusi ja et tagada toetuskava nõuetekohane kohaldamine.

(32) Rakenduskavadele antava toetuse kava kasutamise võimaldamiseks tuleks selgelt määratleda tootjaorganisatsioonide turustatud toodang, sealhulgas täpsustada milliseid tooteid võib arvesse võtta ja millise turustusetapi ajal toodangu väärtus arvutatakse. Aastaste kõikumiste või ebapiisava teabe korral tuleks võimaldada ka turustatava toodangu arvutamise lisameetodeid. Kava väärkasutuse vältimiseks ei tohiks tootjaorganisatsioonidel üldiselt olla lubatud kava kestuse jooksul võrdlusperioode muuta.

(33) Abi nõuetekohase kasutamise tagamiseks tuleks sätestada eeskirjad rakendusfondide ning liikmete rahaliste sissemaksete haldamiseks, võimaldades võimalikult suurt paindlikkust, tingimusel, et kõik tootjad võivad kasutada rakendusfondi ning võivad demokraatlikult osaleda rakendusfondi kasutamist käsitlevate otsuste tegemisel.

(34) Tuleks ette näha sätted, millega kehtestatakse säästvate rakenduskavade riikliku strateegia ja keskkonnaalase tegevuse riikliku raamistiku ulatus ja struktuur. Selle eesmärk on rahaliste vahendite eraldamise optimeerimine ning strateegia kvaliteedi parandamine.

(35) Usaldusväärse halduse huvides tuleks sätestada rakenduskavade esitamise ja heakskiitmise kord ning tähtajad, et pädevad asutused saaksid teavet asjakohaselt hinnata ning meetmeid kavadega hõlmata või neist välja jätta. Kuna kavasid hallatakse aasta kaupa, tuleks sätestada, et enne teatavat kuupäeva kinnitamata kavad tuleks üheks aastaks edasi lükata.

(36) Järgmise aasta rakenduskavasid tuleks muuta aasta kaupa, et neid saaks kohandada, võttes arvesse uusi tingimusi, mida ei saanud ette näha kava esialgse esitamise ajal. Lisaks peaks olema võimalik muuta meetmeid ja rakendusfondi suurust kava täitmise aasta jooksul. Kõikide selliste muudatuste suhtes peaksid kehtima teatavad piirangud ja tingimused, mille määratlevad liikmesriigid ja mis hõlmavad kohustust teatada muudatustest pädevatele asutustele, et tagada kinnitatud kavade üldeesmärkide säilimine.

(37) Finants- ja õiguskindluse tagamiseks tuleks koostada loetelu toimingutest ja kuludest, mida ei tohi hõlmata rakenduskavadega.

(38) Et vältida investeeringu kasuliku ea jooksul organisatsiooniga suhted katkestanud eraõigusliku poole põhjendamatut rikastumist, tuleks üksikutesse põllumajandusettevõtetesse investeerimise suhtes kehtestada sätted, mis võimaldavad organisatsioonil investeeringu jääkväärtuse tagasi nõuda, olenemata sellest, kas investeeringu omanik on liige või organisatsioon.

(39) Kava nõuetekohase kohaldamise tagamiseks tuleks kindlaks määrata abitaotlustes esitatav teave ning abi maksmise kord. Rahavoogudega seotud raskuste vältimiseks peaks tootjaorganisatsioonide jaoks kehtestama ettemaksete süsteemi koos asjakohaste tagatistega. Sarnastel põhjustel peaks juba kantud kulude hüvitamise jaoks olema võimalik kasutada alternatiivset süsteemi.

(40) Tuleks kehtestada üksikasjalikud sätted riskide juhtimise ja vältimise meetmete ulatuse ja kohaldamise kohta. Kõnealuste eeskirjadega tuleks võimaluse korral ette näha paindlikkus ja kiire kohaldamine riskide korral ning seega tuleks liikmesriikidel ja nende tootjaorganisatsioonidel võimaldada otsuseid vastu võtta.

▼B

Eeskirjadega tuleks siiski takistada kuritarvitamist ja nendega tuleks ette näha teatavate meetmete kasutuse piirangud, sh rahastamise vallas. Nendega tuleks samuti tagada fütosanitaar- ja keskkonnanõuete nõuetekohane täitmine.

(41) Seoses turult kõrvaldamistega tuleks vastu võtta üksikasjalikud eeskirjad meetme võimalikku tähtsuse arvesse võtmiseks. Eelkõige tuleks koostada eeskirjad suuremat toetust hõlmava süsteemi kohta turult kõrvaldatud puu- ja köögivilja jaoks, mida jagatakse heategevusorganisatsioonide ja teatavate muude asutuste ja institutsioonide kaudu tasuta humanitaarabina. Lisaks tuleks kehtestada turult kõrvaldamiseks antava toetuse piirmäär, selle tagamiseks, et turult kõrvaldamisest ei saaks toodete jaoks nende turuleviimise asemel püsiv alternatiivne väljund. Selles kontekstis on nende toodete puhul, mille jaoks on määruse (EÜ) nr 2200/96 V lisas kehtestatud turult kõrvaldamise ühendusepoolse hüvitise piirmäärad, asjakohane neid määrasid jätkuvalt kasutada, suurendades neid samal ajal teatatavas ulatuses, et võtta arvesse, et neid kõrvaldamisi nüüd kaasrahastatakse. Teiste toodete puhul, mille puhul ei ole kogemused veel näidanud ülemääraste kõrvaldamiste ohtu, on asjakohane liikmesriikidel endil lubada toetuse piirmäärad kindlaks määrata. Kõigil juhtudel on aga sarnastel kaalutlustel asjakohane kehtestada kvantitatiivne kõrvaldamiste määr toote ja tootjaorganisatsiooni kohta.

(42) Tuleks võtta vastu üksikasjalikud eeskirjad riikliku finantsabi kohta, mida liikmesriigid võivad anda ühenduse piirkondades, kus tootjate organiseerituse tase on eriti madal; eeskirjades peaks olema esitatud ka sellise madala organiseerituse taseme määratlus. Tuleks ette näha sellise riigiabi heakskiidu ning sellise abi ühendusepoolse tagasimaksmise heakskiitmist ja summat käsitlev kord ning tagasimakse määr, mis peaks kajastama hetkel kohaldatavat korda.

(43) Tuleks vastu võtta üksikasjalikud eeskirjad, eelkõige menetlussätted, tingimuste kohta, mille alusel võib puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsioonide või selliste organisatsioonide liitude väljaantud eeskirju laiendada kõikidele teatavas majanduspiirkonnas asuvatele tootjatele. Kui toodangut müüakse enne selle koristamist, tuleks täpsustada, millised eeskirjad laienevad vastavalt tootjatele ja ostjatele.

(44) Ühenduse õunatootjad on hiljuti leidnud ennast raskest olukorrast muu hulgas lõunapoolkeral asuvatest teatavate kolmandatest riikidest pärit õunte impordi märkimisväärse kasvu tõttu. Õunte impordi järelevalvet tuleks seetõttu täiustada. Kõnealuse eesmärgi saavutamise asjakohane vahend on impordilitsentside väljastamisel põhinev mehhanism, mille tingimuseks on tagatise esitamine selle kohta, et toimingud, millele impordilitsentsi taotletakse, on tegelikult läbi viidud. Tuleks kohaldada komisjoni määrusi (EÜ) nr 1291/2000, millega sätestatakse põllumajandussaaduste ja -toodete impordi- ja ekspordilitsentside ning eelkinnitussertifikaatide süsteemi kohaldamise ühised üksikasjalikud eeskirjad, ([1]) ja (EMÜ) nr 2220/85, millega sätestatakse põllumajandustoodete tagatissüsteemi üksikasjalikud rakenduseeskirjad. ([2])

(45) Tuleks vastu võtta üksikasjalikud eeskirjad puu- ja köögiviljade piirihindade süsteemi kohta. Kuna enamik selliseid kergesti riknevaid puu- ja köögivilju tarnitakse komisjonimüügiks, tekitab see erilisi raskusi nende väärtuse määramisel. Tuleks kehtestada piirihinna arvutamise võimalikud meetodid, mille põhjal imporditud tooted klassifitseeritakse ühises tollitariifistikus. Eelkõige tuleks

([1]) ELT L 152, 24.6.2000, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1913/2006 (EÜT L 365, 21.12.2006, lk 52).

([2]) EÜT L 205, 3.8.1985, lk 5. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1913/2006 (EÜT L 365, 21.12.2006, lk 52).

▼B

kindlad impordiväärtused kehtestada toodete keskmiste hindade kaalutud keskmise põhjal ning tuleks ette näha erisäte olukorraks, kui teatavat päritolu toodete hinnad ei ole kättesaadavad. Tuleks ette näha tagatise esitamine teatavas olukorras süsteemi nõuetekohase kohaldamise tagamiseks.

(46) Tuleks vastu võtta üksikasjalikud eeskirjad sellise imporditollimaksu kohta, mida on lisaks ühise tollitariifistikuga ettenähtud imporditollimaksule võimalik kehtestada teatavate toodete suhtes. Täiendava tollimaksu võib kehtestada juhul, kui asjakohaste toodete impordimaht ületab toodete ja kohaldamisaegade lõikes määratud käivitusläve. Ühenduse poole teele saadetud kaubad on vabastatud täiendavast tollimaksust ja seepärast tuleks selliste kaupade jaoks kehtestada erisätted.

(47) Tuleks ette näha käimasolevate programmide ja kavade asjakohane jälgimine ja hindamine nende tõhususe ja tulemuslikkuse hindamiseks nii tootjaorganisatsioonide kui ka liikmesriikide poolt.

(48) Tuleks kehtestada meetmed/sätted käesoleva määruse rakendamiseks vajaliku teavitamise liigi, vormi ja vahendite kohta. Need peaksid hõlmama tootjate ja tootjaorganisatsioonide poolt liikmesriikidele ja liikmesriikide poolt komisjonile edastatavaid andmeid, samuti hilinenud või ebatäpsete andmete esitamisest tulenevaid tagajärgi.

(49) Tuleks kehtestada meetmed, millega käsitletakse käesoleva määruse ja määruse (EÜ) nr 1182/2007 nõuetekohase kohaldamise tagamiseks vajalikke kontrolle ning eeskirjade eiramise suhtes kohaldatavaid asjakohaseid sanktsioone. Need meetmed peaksid hõlmama nii ühenduse tasandil kehtestatud erikontrolle ja -sanktsioone kui ka riiklikke lisakontrolle ja -sanktsioone. Kontrollid ja sanktsioonid peaksid olema hoiatavad, tõhusad ja proportsionaalsed. Tootjate õiglase kohtlemise tagamiseks tuleks kehtestada eeskirjad ilmse vea, vääramatu jõu ja muude erandjuhtude lahendamiseks. Kehtestada tuleks eeskirjad kunstlikult loodud olukordade jaoks, et vältida igasugust neist saadavat kasu.

(50) Tuleks vastu võtta sätted sujuva ülemineku tagamiseks eelmiselt süsteemilt uuele süsteemile, mis on kehtestatud käesolevas määruses, ja selleks, et rakendada määruse (EÜ) nr 1182/2007 artiklis 55 sätestatud üleminekusätteid.

(51) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas puu- ja köögivilja turu korralduskomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

SISSEJUHATAVAD SÄTTED

Artikkel 1

Kohaldamisala ja mõistete kasutamine

1. Käesolevas määruses kehtestatakse määruse (EÜ) nr 2200/96, määruse (EÜ) nr 2201/96 ja määruse (EÜ) nr 1182/2007 rakenduseeskirjad.

2. Lõikes 1 osutatud määrustes kasutatud mõistetel on käesolevas määruses sama tähendus, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.

▼B

Artikkel 2

Turustusaastad

Määruse (EÜ) nr 2200/96 artikli 1 lõikes 2 ja määruse (EÜ) nr 2201/96 artikli 1 lõikes 2 loetletud toodete puhul kestab turustusaasta 1. jaanuarist 31. detsembrini.

II JAOTIS

TOODETE KLASSIFITSEERIMINE

I PEATÜKK

Üldeeskirjad

▼M8

Artikkel 2a

Turustusnormid; toodete valdajad

1. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113a lõike 1 nõudeid nimetatakse üldiseks turustusnormiks. Üldise turustusnormi üksikasjad on sätestatud käesoleva määruse I lisa A osas.

Puu- ja köögiviljad, mida ei hõlma konkreetne turustusnorm, vastavad üldisele turustusnormile. Kui valdaja suudab tõendada, et tema toode vastab ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni vastuvõetud mis tahes kohaldatavatele normidele, loetakse asjaomast toodet üldisele turustusnormile vastavaks.

2. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113 lõike 1 punkides b ja c osutatud konkreetsed turustusnormid on sätestatud käesoleva määruse I lisa B osas järgmiste toodete suhtes:

a) õunad,

b) tsitrusviljad,

c) kiivid,

d) salat, kähar endiivia ja eskariool,

e) virsikud ja nektariinid,

f) pirnid,

g) maasikad,

h) paprikad,

i) lauaviinamarjad,

j) tomatid.

3. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113a lõike 3 kohaldamisel on valdaja füüsiline või juriidiline isik, kelle tegelikus valduses on asjaomased tooted.

▼B

Artikkel 3

Erandid ja vabastused turustusnormide kohaldamisel

1. ►M8 Erandina määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113a lõikest 3 ei nõuta vastavust turustusnormidele järgmiste toodete puhul:

a) eeldusel, et toodetele on selgelt märgitud sõnad „töötlemiseks ettenähtud” või „loomatoiduks” või muu samaväärne väljend, tooted, mis on

▼B

i) ettenähtud tööstuslikuks töötlemiseks või

ii) ettenähtud loomatoiduks või muul otstarbel kui toiduna kasutamiseks; ◄

b) tooted, mille tootja annab oma põllumajandusettevõttest tarbijale isiklikuks kasutamiseks;

c) konkreetses piirkonnas, mille kohta komisjon on liikmesriigi taotluse põhjal määruse (EÜ) nr 2200/96 artiklis 46 osutatud korras vastu võtnud otsuse ja mida müüakse selle piirkonna jaekaubanduses üldtuntud traditsiooniliste tarbimistavade alusel kohalikuks tarbimiseks; ja

▼M8

d) tooted, mida on kärbitud või tükeldatud, mis on „tarbimisvalmid” või „sobivad toiduvalmistamiseks”.

▼B

2. ►M8 Erandina määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113a lõikest 3 ei nõuta konkreetses tootmispiirkonnas vastavust turustusnormidele järgmiste toodete puhul: ◄

a) tooted, mida kasvataja müüb või tarnib ettevalmistus- ja pakkimiskohtadesse või ladudesse või mis tema põllumajandusettevõttest sinna veetakse; ja

b) tooted, mis veetakse ladudest ettevalmistus- ja pakkimiskohtadesse.

▼M8

3. Erandina määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113a lõikest 3 võivad liikmesriigid teha erandeid konkreetsete turustusnormide kohaldamisest selliste toodete suhtes, mis esitatakse jaemüügiks tarbijale isikliku kasutamise otstarbel ja millele on märgitud sõnad „toode ettenähtud töötlemiseks” või muu samaväärne väljend ning mis on ette nähtud muuks töötlemiseks kui lõike 1 punkti a alapunktis i osutatud töötlemine.

3a. Erandina määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113a lõikest 3 seoses konkreetsete turustusnormidega võib värskel puu- ja köögiviljal, mis ei kuulu ekstraklassi, esineda lähetamisjärgsetel etappidel vähest värskuse ja turdumuse vähenemist ning nende valmimisastmest või riknemisohust põhjustatud vähest kvaliteedi halvenemist.

3b. Erandina määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113a lõikest 3 ei nõuta vastavust üldisele turustusnormile järgmiste toodete puhul:

▼M15

a) CN-koodi 0709 59 alla kuuluvad metsaseened,

▼M8

b) CN-koodi 0709 90 40 alla kuuluvad kapparid,

c) CN-koodi 0802 11 10 alla kuuluvad mõrumandlid,

d) CN-koodi 0802 12 alla kuuluvad kooritud mandlid,

e) CN-koodi 0802 22 alla kuuluvad kooritud sarapuupähklid,

f) CN-koodi 0802 32 alla kuuluvad kooritud kreeka pähklid,

g) CN-koodi 0802 90 50 alla kuuluvad piiniapähklid ning

h) CN-koodi 0910 20 alla kuuluv safran.

▼B

4. Liikmesriigi pädevale asutusele esitatakse tõendid selle kohta, et lõike 1 punktis a ja lõikes 2 osutatud tooted vastavad sätestatud tingimustele, eriti kavatsetava kasutuse osas.

▼B

Artikkel 4

Teabe üksikasjad

▼M8

1. Käesoleva peatüki kohaselt nõutavad teabe üksikasjad peavad olema esitatud loetavalt ja nähtavalt pakendi ühel küljel, kas trükitud otse pakendile või pakendi lahutamatu osa moodustavale märgisele või kinnitatud pakendi külge.

▼B

2. Lahtiselt veetavate ja otse transpordivahendile laaditud kaupade puhul kantakse lõikes 1 osutatud teabe üksikasjad kaupade saatelehele või saatelehele, mis on transpordivahendis asetatud nähtavasse kohta.

▼M8

3. Sidevahendi abil sõlmitud lepingute puhul, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 97/7/EÜ, ([1]) nõutakse turustusnormidele vastavuse tagamiseks, et kõnealused teabe üksikasjad on kättesaadavad enne ostu sooritamist.

4. Arvetel ja saatedokumentidel, välja arvatud tarbijatele ettenähtud kviitungid, on märgitud asjaomase toote nimetus ja päritoluriik ning vajaduse korral toote klass, sort või kaubanduslik tüüp, juhul kui seda nõutakse konkreetse turustusnormi puhul, või asjaolu, et toode on ette nähtud töötlemiseks.

Artikkel 5

Teabe üksikasjad jaemüügietapis

Jaemüügietapis peavad käesoleva peatüki kohaselt nõutavad teabe üksikasjad olema loetavad ja nähtavad. Tooteid võib esitada müügiks tingimusel, et jaemüüja esitab nähtaval kohal toote juures ja loetavalt ning sellisel viisil, et tarbijat ei eksitataks, teabe üksikasjad päritoluriigi ning vajaduse korral klassi ja sordi või kaubandusliku tüübi kohta.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2000/13/EMÜ ([2]) osutatud pakendatud kaupadel tuleb lisaks turustusnormidega ettenähtud teabele märkida ka netokaal. Tükikaupa müüdavate toodete puhul ei kohaldata netokaalu märkimise nõuet, kui ühikute arv on väljastpoolt selgelt nähtav ja kergesti loendatav või kui see on märgisel osutatud.

Artikkel 6

Segud

1. Pakendeid netokaaluga kuni viis kilogrammi, mis sisaldavad eri tüüpi värskeid puu- ja köögivilju, võib turustada, kui:

a) tooted on ühtlase kvaliteediga ning iga asjaomane toode vastab asjakohasele konkreetsele turustusnormile või, juhul kui tootele ei ole kehtestatud konkreetset turustusnormi, üldisele turustusnormile;

b) pakendid on vastavalt käesolevale peatükile nõuetekohaselt märgistatud ning

c) segu ei ole niisugune, mis võiks tarbijat eksitada.

2. Lõike 1 punkti 1 nõudeid ei kohaldata selliste segus sisalduvate toodete puhul, mis ei ole määruse (EÜ) nr 1234/2007 artiklis 1 määratletud sektorite tooted.

3. Kui segus sisalduvad puu- ja köögiviljad on pärit rohkem kui ühest liikmesriigist või kolmandast riigist, võib asjaomaste päritoluriikide täisnimed asendada ühega järgmistest märgetest:

([1]) EÜT L 144, 4.6.1997, lk 19.
([2]) EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29.

▼M8

a) „Euroopa Ühendusest pärit puu- ja köögivilja segu”,

b) „väljastpoolt Euroopa Ühendust pärit puu- ja köögivilja segu”,

c) „Euroopa Ühendusest pärit ja väljastpoolt Euroopa Ühendust pärit puu- ja köögivilja segu”.

▼B

II PEATÜKK

Turustusnormidele vastavuse kontrollid

1. Jagu

Üldsätted

▼M8

Artikkel 7

Reguleerimisala

Käesolevas peatükis kehtestatakse eeskirjad vastavuskontrollide läbiviimiseks, mis tähendab puu- ja köögiviljade kontrollimist kõikidel turustusetappidel kooskõlas käesoleva peatükiga, et kõnealused puu- ja köögiviljad vastaksid käesolevas jaotises ning määruse (EÜ) nr 1234/2007 artiklites 113 ja 113a ettenähtud turustusnormidele ja kõnealuste artiklite teistele sätetele.

▼B

Artikkel 8

Pädevad asutused

1. Iga liikmesriik määrab:

a) ühe pädeva asutuse (edaspidi „koordineeriv asutus”), mis vastutab käesoleva peatükiga hõlmatud valdkonnas koordineerimise ja kontaktide loomise eest, ja

▼M8

b) määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113a lõike 4 kohaldamise eest vastutav kontrolliasutus või -asutused (edaspidi „kontrolliasutused”).

Esimeses lõigus osutatud koordineerivad asutused ja kontrolliasutused võivad olla nii avalikust kui ka erasektorist. Nende eest vastutab igal juhul liikmesriik.

▼B

2. Liikmesriigid teevad komisjonile teatavaks

a) vastavalt lõikele 1 määratud koordineeriva asutuse nime ja postining e-posti aadressi,

b) vastavalt lõikele 1 määratud kontrolliasutuse nime ja posti- ning e-posti aadressi, ja

c) määratud kontrolliasutuste pädevusvaldkonna täpse kirjelduse.

3. Koordineeriv asutus võib olla kontrolliasutus või mõni muu vastavalt lõikele 1 määratud asutus.

4. Komisjon teeb liikmesriikide määratud koordineerivate asutuste nimekirja avalikult kättesaadavaks viisil, mida ta peab asjakohaseks.

▼B

Artikkel 9

Ettevõtjate andmebaas

1. Liikmesriigid koostavad puu- ja köögiviljasektori ettevõtjate andmebaasi, milles loetletakse käesolevas artiklis kehtestatud tingimustel ettevõtjad, kes tegelevad sellise värske puu- ja köögivilja turustamisega, mille jaoks on vastavalt määruse (EÜ) nr 1182/2007 artiklile 2 sätestatud normid.

▼M8

Liikmesriigid võivad selleks kasutada mis tahes muud andmebaasi või andmebaase, mis on juba koostatud mõnel muul otstarbel.

Ettevõtja on mis tahes füüsiline või juriidiline isik,

a) kelle valduses on turustusnormidega hõlmatud värskeid puu- ja köögivilju ning kelle eesmärk on:

   i) neid välja panna või müügiks pakkuda,

   ii) neid müüa või

   iii) neid mingil muul viisil turustada; või

b) kes tegelikult teostavad punkti a alapunktides i, ii ja iii osutatud mis tahes tegevust seoses puu- ja köögiviljadega, mille suhtes kohaldatakse turustusnorme.

Kolmanda lõigu punkti a alapunktides i, ii ja iii osutatud tegevus hõlmab:

a) kaugmüüki interneti kaudu või muul viisil,

b) kõnealust tegevust, kui seda teostab asjaomane füüsiline või juriidiline isik enda või kolmanda osapoole nimel, ning

c) kõnealust tegevust, kui seda teostatakse ühenduses ja/või seoses kolmandatesse riikidesse eksportimisega ja/või kolmandatest riikidest importimisega.

▼B

2. Liikmesriigid määravad kindlaks tingimused, mille alusel järgmised ettevõtjad andmebaasi lisatakse või mitte:

a) ettevõtjad, kelle tegevuse suhtes ei kohaldata kohustust järgida turustusnorme vastavalt artiklile 3, ja

▼M8

b) füüsilised või juriidilised isikud, kelle tegevus puu- ja köögiviljasektoris piirdub kauba transportimise või toodete müümisega jaemüügietapis.

3. Kui andmebaas koosneb mitmest eri komponendist, tagab koordineeriv asutus andmebaasi, selle komponentide ja nende ajakohastamise ühtsuse. Ajakohastamiseks kasutatakse eelkõige vastavuskontrollide käigus saadud teavet.

4. See andmebaas sisaldab iga ettevõtja registreerimisnumbrit, nime, aadressi, artikli 10 lõikes 2 osutatud riskikategooriatesse liigitamiseks vajalikku teavet, eelkõige ettevõtja kohta turustamisketis, ettevõtte tähtsust käsitlevat teavet, teavet ettevõtja eelmisel kontrollimisel saadud tulemuste kohta ning muud kontrolliks vajalikku teavet, näiteks teavet turustusnormidele vastavuse alase kvaliteeditagamise süsteemi või enesekontrolli süsteemi olemasolu kohta. Ajakohastamiseks kasutatakse eelkõige vastavuskontrollide käigus saadud teavet.

▼B

5. Ettevõtjad esitavad liikmesriikide poolt andmebaasi koostamiseks ja ajakohastamiseks vajaliku teabe. Liikmesriigid määravad kindlaks tingimused, mille alusel lisatakse andmebaasi ettevõtjad, kelle registrijärgne tegevuskoht ei asu asjaomaste liikmesriikide territooriumil, kuid kes kauplevad seal.

▼M8

2. jagu

Liikmesriikide läbiviidavad vastavuskontrollid

Artikkel 10

Vastavuskontrollid

1. Liikmesriigid tagavad, et vastavuskontrollid viiakse läbi valikuliselt, riskianalüüsi põhjal ja asjakohase sagedusega, et tagada asjakohane vastavus käesolevas jaotises ning määruse (EÜ) nr 1234/2007 artiklites 113 ja 113a ettenähtud turustusnormide ja kõnealuste artiklite muudele sätetele.

Ohu hindamise üks kriteerium on, et olemas peab olema artiklis 12a osutatud vastavussertifikaat, mille on välja andnud sellise riigi pädev asutus, kelle vastavuskontrollid on heaks kiidetud vastavalt artiklile 13. Sellise sertifikaadi olemasolu käsitatakse normidele mittevastavuse ohtu vähendava tegurina.

Ohu hindamise kriteeriumid võivad olla ka:

a) toote liik, tootmisperiood, toote hind, ilm, pakkimis- ja käitlustoimingud, ladustamistingimused, päritoluriik, veovahend või partii maht;

b) ettevõtja suurus, tema koht turustusketis, tema turustatava toodangu maht või väärtus, tema tootevalik, tarneala või tegevuse liik, näiteks ladustamine, pakendamine või müük;

c) eelmistel kontrollimistel saadud tulemused, sealhulgas leitud vigade arv ja liik, turustatavate toodete tavapärane kvaliteet, kasutatava tehnilise varustuse tase;

d) ettevõtja poolt kasutatava turustusnormidele vastavuse alase kvaliteeditagamise süsteemi või enesekontrolli süsteemi usaldusväärsus;

e) kontrolli läbiviimise koht, eriti kui see on esimene ühendusse sisenemise koht, või toodete pakkimise või laadimise koht;

f) mis tahes muu teave, mis võib viidata normidele mittevastavuse ohule.

2. Riskianalüüs tehakse artiklis 9 osutatud ettevõtjate andmebaasis sisalduva teabe alusel ja selles liigitatakse ettevõtjad riskikategooriatesse.

Liikmesriigid sätestavad eelnevalt:

a) partiide normidele mittevastavuse ohu hindamise kriteeriumid;

b) iga riskikategooria riskianalüüsi põhjal minimaalse arvu ettevõtjaid või partiisid ja/või koguseid, mille vastavust tuleb kontrollida.

Vastavalt riskianalüüsi tulemustele võivad liikmesriigid jätta tegemata valikulised kontrollid selliste toodete puhul, mille suhtes ei kohaldata konkreetseid turustusnorme.

3. Kui kontrolli käigus ilmnevad märkimisväärsed eeskirjade eiramised, suurendavad liikmesriigid ettevõtjate, toodete, päritolu või muude näitajate alusel kontrollide sagedust.

4. Ettevõtjad esitavad kontrolliasutustele kogu teabe, mida kõnealused asutused peavad vajalikuks vastavuskontrollide korraldamiseks ja läbiviimiseks.

▼M8

Artikkel 11

Heakskiidetud ettevõtjad

1. Liikmesriigid võivad lubada ettevõtjatel, kes on liigitatud madalaimasse riskikategooriasse ja kes annavad eritagatised turustusnormidele vastavuse kohta, kasutada lähetusetapil iga pakendi märgistamisel II lisas esitatud näidist ja/või kirjutada alla vastavussertifikaadile, nagu on osutatud artiklis 12a.

2. Luba antakse vähemalt üheks aastaks.

3. Kõnealusest võimalusest osa saavad ettevõtjad:

a) omavad kontrolli läbiviimiseks personali, kes on saanud liikmesriikide poolt heakskiidetud koolituse;

b) omavad asjakohaseid seadmeid toodete ettevalmistamiseks ja pakendamiseks;

c) võtavad endale kohustuse viia läbi lähetatavate kaupade vastavuskontroll ning pidada registrit, kuhu on märgitud kõik läbiviidud kontrollid.

4. Kui heakskiidetud ettevõtja ei vasta enam loa nõuetele, tühistab liikmesriik ettevõtjale antud loa.

5. Olenemata lõikest 1 võivad heakskiidetud ettevõtjad kasutada kuni varude ammendumiseni näidiseid, mis vastasid käesolevale määrusele 31. detsembril 2008.

Ettevõtjatele enne 1. jaanuari 2009 antud load jäävad kehtima ajavahemiku jooksul, milleks need anti.

Artikkel 12

Deklaratsioonide vastuvõtmine tolliasutuse poolt

1. Tolliasutus võtab vastu ekspordideklaratsioonid ja/või toodete vabasse ringlusse lubamise deklaratsioonid toodete kohta, mille suhtes kohaldatakse konkreetset turustusnormi, ainult juhul, kui:

a) kaupadele on lisatud vastavussertifikaat või

b) pädev kontrolliasutus on teatanud tolliasutusele, et asjaomastele partiidele on antud vastavussertifikaat, või

c) pädev kontrolliasutus on teatanud tolliasutusele, et ta ei ole andnud asjaomastele partiidele vastavussertifikaati, sest neid ei tule kontrollida artikli 10 lõikes 1 osutatud riskihindamise kohaselt.

See ei piira mis tahes vastavuskontrolle, mida liikmesriigid võivad läbi viia vastavalt artiklile 10.

2. Lõiget 1 kohaldatakse ka toodete suhtes, mille suhtes kohaldatakse I lisas sätestatud üldist turustusnormi, ja artikli 3 lõike 1 punktis a osutatud toodete suhtes juhul, kui asjaomane liikmesriik peab seda vajalikuks artikli 10 lõikes 1 osutatud riskihindamise kohaselt.

Artikkel 12a

Vastavussertifikaadid

1. Pädev asutus võib välja anda sertifikaate, et tõendada, et asjaomased tooted vastavad asjakohasele turustusnormile. Pädevale asutusele kasutamiseks ettenähtud sertifikaat on esitatud III lisas.

Artikli 13 lõikes 4 osutatud kolmandad riigid võivad selle asemel kasutada oma sertifikaati, tingimusel et see sisaldab ühenduse sertifikaadiga vähemalt samaväärset teavet. Komisjon teeb sellised kolmandate riikide sertifikaadid kättesaadavaks viisil, mida ta peab asjakohaseks.

▼M8

2. Kõnealused sertifikaadid võib välja anda paberkandjal koos originaalallkirjaga või tõendatud elektroonilisel vormil koos elektroonilise allkirjaga.

3. Igal sertifikaadil on asjaomase pädeva asutuse tempel ja volitatud isiku või isikute allkiri.

4. Sertifikaat antakse välja vähemalt ühes ühenduse ametlikus keeles.

5. Igal sertifikaadil on seerianumber, mille abil saab sertifikaati identifitseerida, ja asjaomane pädev asutus säilitab iga väljaantud sertifikaadi koopia.

6. Olenemata lõike 1 esimesest lõigust võivad liikmesriigid kasutada kuni varude ammendumiseni vastavussertifikaate, mis vastasid käesolevale määrusele 30. juunil 2009.

▼B

3. Jagu

Kolmandate riikide teostatavad kontrollid

Artikkel 13

Kolmandate riikide poolt enne ühendusse importimist läbiviidud kontrollitoimingute heakskiitmine

▼M8

1. Kolmanda riigi taotluse korral võib ühendus määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 195 lõikes 2 sätestatud korras heaks kiita konkreetsetele turustusnormidele vastavuse kontrollid, mille on läbi viinud kõnealune kolmas riik enne ühendusse importimist.

▼B

2. Lõikes 1 osutatud heakskiidu võib anda kolmandatele riikidele, kes seda taotlevad ja kelle territooriumil järgitakse ühendusse eksporditavate toodete puhul ühenduse turustusnorme või vähemalt nendega samaväärseid norme.

Heakskiidus täpsustatakse kolmanda riigi ametlik asutus, kelle vastutusel lõikes 1 osutatud kontrollitoimingud läbi viiakse. Kõnealune asutus vastutab ühendusega kontakti hoidmise eest. Heakskiidus täpsustatakse ka nõuetekohaste kontrollide läbiviimise eest vastutavad kontrolliasutused, edaspidi „kolmanda riigi kontrolliasutused”.

Heakskiidu võib anda ainult asjaomasest kolmandast riigist pärit toodetele ning see võib piirduda teatavate toodetega.

3. Kolmanda riigi kontrolliasutusteks on ametiasutused või lõikes 2 osutatud asutuse poolt ametlikult tunnustatud asutused ning need peavad pakkuma piisavaid tagatisi ja omama artikli 20 lõikes 1 osutatud viisil või samaväärsel viisil kontrolli läbiviimiseks vajalikku personali, seadmeid ja vahendeid.

▼M8

4. Nende riikide nimekiri, kelle vastavuskontrollid on käesoleva artikli alusel heaks kiidetud, ja asjaomaste toodete nimekiri on esitatud IV lisas.

Komisjon teeb ametlike asutuste ja kontrolliasutuste andmed kättesaadavaks sellisel viisil, mida ta peab asjakohaseks.

▼M8

Artikkel 15

Loa peatamine

Komisjon võib loa peatada, kui selgub, et kaubad ei vasta märkimisväärse arvu partiide ja/või koguste puhul kolmanda riigi kontrolliasutuste poolt välja antud vastavussertifikaadis esitatud teabele.

_____

_____

▼B

5. Jagu

Kontrollimeetod

Artikkel 20

Kontrollimeetod

1. Käesoleva peatükiga ettenähtud vastavuskontrollid, välja arvatud jaemüügietapi puhul lõpptarbijale, viiakse läbi vastavalt VI lisas sätestatud meetoditele, kui käesolevas määruses ei sätestata teisiti.

Liikmesriigid sätestavad erikorra vastavuskontrolliks jaemüügietapil lõpptarbijale.

▼M8

2. Kui kontrollijad leiavad, et kaup vastab turustusnormidele, võib kontrolliasutus anda välja III lisas sätestatud vastavussertifikaadi.

▼B

3. Kui kaubad ei vasta turustusnormidele, annab kontrolliasutus ettevõtjatele või nende esindajatele välja teatise selle kohta, et tooted ei vasta normidele. Kaupu, mille puhul on välja antud teatis selle kohta, et need ei vasta normidele, ei tohi ilma teatist väljastanud kontrolliasutuse loata mujale viia. Loa saamiseks võib olla vajalik kontrolliasutuste poolt sätestatud tingimuste täitmine.

Ettevõtjad võivad otsustada vastavusse viia kogu kauba või osa sellest. Vastavusse viidud kaupu ei või turustada enne, kui pädev kontrolliasutus on asjakohasel viisil taganud kaupade tegeliku vastavuse. Vajaduse korral annab pädev kontrolliasutus pärast kaupade vastavusse viimist partiile või selle osale III lisas sätestatud vastavussertifikaadi.

▼M8

Kui kontrolliasutus on nõus ettevõtja sooviga viia kaubad vastavusse mõnes muus liikmesriigis kui see, kus viidi läbi nõuetele mittevastavuse tuvastamise kontroll, teatab ettevõtja pädevale kontrolliasutusele asjaomase normidele mittevastava partii sihtliikmesriigi. Liikmesriik, kes annab välja teatise mittevastavuse kohta, saadab kõnealuse teatise koopia teistele asjaomastele liikmesriikidele, sealhulgas normidele mittevastava partii sihtliikmesriigile.

▼B

Kui kaupu ei ole võimalik vastavusse viia ega saata loomatoiduna kasutamiseks, tööstuslikuks töötlemiseks või muul otstarbel kui toiduna kasutamiseks, võib kontrolliasutus vajaduse korral paluda ettevõtjatel võtta asjakohased meetmed selle tagamiseks, et asjaomaseid tooteid ei turustata.

Ettevõtjad esitavad liikmeriikide poolt käesoleva lõike kohaldamiseks vajalikuks peetava teabe.

▼M8

_____

▼M8

6. jagu

Teabevahetus

Artikkel 20a

Teabevahetus

1. Liikmesriik, kelle territooriumil avastatakse, et mõnest muust liikmesriigist pärit kaubasaadetis ei vasta turustusnormidele vigade või riknemise tõttu, mida oleks saanud pakkimise ajal avastada, teavitab viivitamata komisjoni ja tõenäoliselt asjaga seotud liikmesriike.

2. Liikmesriik, kelle territooriumil ei lubata kaubapartiid vabasse ringlusesse turustusnormidele mittevastavuse tõttu, teavitab sellest viivitamata komisjoni, tõenäoliselt asjaga seotud liikmesriike ja IV lisas loetletud riike.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile nende kontrollisüsteeme ja riskianalüüsi süsteeme käsitlevad sätted. Nad teavitavad komisjoni kõnealustesse süsteemidesse hiljem tehtud muudatustest.

4. Liikmesriigid edastavad komisjonile ja liikmesriikidele kõikide turustusetappide kontrollide tulemuste kokkuvõtted iga aasta kohta järgneva aasta 30. juuniks.

5. Teave edastatakse komisjoni täpsustatud viisil.

▼B

III JAOTIS

TOOTJAORGANISATSIOONID

I PEATÜKK

Nõuded ja tunnustamine

1. Jagu

Mõisted

Artikkel 21

Mõisted

1. Käesolevas jaotises kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „tootja” – määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 3 lõike 1 punktis a osutatud põllumajandustootja;

b) „tütarettevõte” – ettevõte, mille osanikuks on üks või mitu tootjaorganisatsiooni või nende liitu ja mis aitab kaasa tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide ühenduse eesmärkide saavutamisele;

c) „riikidevaheline tootjaorganisatsioon” – organisatsioon, millesse kuuluvatest põllumajandusettevõtetest vähemalt üks asub muus liikmesriigis kui see, kus asub organisatsiooni peakontor;

d) „riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit” – tootjaorganisatsioonide liit, millesse kuuluvatest organisatsioonidest vähemalt üks asub muus liikmesriigis kui see, kus asub organisatsiooni peakontor;

e) „lähenemiseesmärk” – Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi reguleerivate ühenduse õigusaktide kohased tegevuseesmärgid vähim arenenud liikmesriikidele ja piirkondadele ajavahemikuks 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013;

▼B

f) „meede” – üks järgmistest:

i) tegevused, mille eesmärk on tootmise planeerimine, sh põhivara soetamine,

ii) tegevused, mille eesmärk on tootekvaliteedi parandamine või säilitamine, sh põhivara soetamine,

iii) tegevused, mille eesmärk on turustamise parandamine, sh põhivara soetamine, ning edendamis- ja teavitamistegevus, v.a punkti vi alla kuuluv edendamis- ja teavitamistegevus,

iv) teadustegevus ja eksperimentaaltootmine, sh põhivara soetamine,

v) koolitustegevused, v.a punkti vi alla kuuluv koolitus, ning tegevused, mille eesmärk on edendada juurdepääsu nõuandeteenustele,

vi) üks kuuest riskide vältimise ja juhtimise vahendist, mis on loetletud määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 9 lõike 2 esimese lõigu punktides a–f,

vii) keskkonnaalased tegevused, millele on osutatud määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 9 lõikes 3, sh põhivara soetamine,

viii) muud tegevused, sh põhivara soetamine, v.a need tegevused, mis kuuluvad punktide i, ii, ja iii, iv ja vii alla, mis täidavad üht või mitut määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 9 lõikes 1 osutatud eesmärki;

g) „tegevus” – konkreetne toiming või vahend, mille eesmärk on saavutada konkreetne rakenduseesmärk, mis aitab kaasa ühe või mitme määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 9 lõikes 1 osutatud eesmärgi saavutamisele;

h) „kõrvalsaadus” – toode, mis on saadud sellise puu- ja köögiviljatoote valmistamisel ja/või töötlemisel, millel on positiivne majanduslik väärtus, kuid mis ei ole kavandatud peaeesmärk;

i) „esmatöötlemine” – puu- ja köögiviljatoote töötlemine muuks EÜ asutamislepingu I lisas loetletud tooteks. Värskete toodete puhastamist, lõikamist, koorimist, kuivatamist ja pakkimist turustamise eesmärgil ei käsitata esmatöötlemisena;

j) „tootmisharudevaheline”, nagu on osutatud määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 10 lõike 3 punktis b – üks või mitu määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 20 punktis c osutatud tegevust, mille liikmesriik on heaks kiitnud ning mida tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit ja vähemalt üks muu ettevõtja toiduainete töötlemis- ja/või turustusahelas on ühiselt hallanud;

k) „alusnäitaja” – kavade koostamise perioodi alguse olukorda või suundumust kajastav näitaja, mis võib anda kasulikku teavet:

i) lähteolukorra analüüsimisel säästvate rakenduskavade riikliku strateegia või rakenduskava kehtestamiseks,

ii) võrdlusalusena, mille põhjal võib riikliku strateegia või rakenduskava tulemusi ja mõju hinnata ja/või

iii) riikliku strateegia või rakenduskava tulemuste ja mõju tõlgendamisel.

2. Liikmesriigid määratlevad määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 3 lõike 1 ja artikli 7 lõike 1 eesmärgil oma territooriumi asjaomased juriidilised isikud, võttes arvesse oma riiklikke õigus- ja haldusstruktuure. Vajaduse korral kehtestavad nad ka kõnealuste artiklite kohaldamiseks juriidiliste isikute osade selget määratlust käsitlevad sätted.

▼B

2. Jagu

Tootjaorganisatsioonide suhtes kohaldatavad nõuded

Artikkel 22

Tootehõlmavus

1. Liikmesriigid tunnustavad tootjaorganisatsioone määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 4 kohaselt tunnustamistaotluses märgitud toote või toodete rühma osas, kui kõnealuse määruse artikli 4 lõike 1 punkti c vastuvõetud otsusest ei tulene teisiti.

2. Liikmesriigid tunnustavad vaid tootjaorganisatsioone üksnes töötlemiseks ettenähtud toodete osas, kui nad suudavad tagada, et sellised tooted tarnitakse töötlemiseks kas tarnelepingute süsteemi kaudu või muul viisil.

Artikkel 23

Liikmete miinimumarv

Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 4 lõike 1 punkti b kohaselt tootjaorganisatsiooni liikmete miinimumarvu kehtestamisel võivad liikmesriigid ette näha, et kui tunnustamise taotlejaks on täielikult või osaliselt liikmed, kes on ise tootjatest koosnevad juriidilised isikud või tootjatest koosnevate juriidiliste isikute selgelt määratletud osad, võib tootjate miinimumarvu arvutada juriidiliste isikute või juriidiliste isikute selgelt määratletud osadega seotud tootjate arvu põhjal.

Artikkel 24

Liikmelisuse miinimumkestus

1. Tootja liikmelisuse miinimumtähtaeg on üks aasta.

2. Liikmelisuse lõpetamisest teatatakse organisatsioonile kirjalikult. Liikmesriigid kehtestavad kuni kuue kuu pikkused teatamistähtajad ning liikmelisuse lõpetamise jõustumiskuupäevad.

Artikkel 25

Tootjaorganisatsioonide struktuurid ja tegevused

Liikmesriigid tagavad, et tootjaorganisatsioonidel on personal, infrastruktuur ja varustus, mis on vajalikud määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 3 lõikega 1 sätestatud tingimuste täitmiseks ja et nad suudavad täita oma peamisi ülesandeid, eriti järgmisi:

a) liikmete toodangu tundmine;

b) liikmete toodangu kogumine, sorteerimine, ladustamine ja pakendamine,

c) äritegevuse ja eelarve haldamine, ja

d) keskne raamatupidamine ja arvete väljastamine.

Artikkel 26

Turustatava toodangu väärtus või maht

Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 4 lõike 1 punkti b kohaldamise eesmärgil arvutatakse turustatava toodangu väärtus või maht samal

▼B

alusel nagu käesoleva määruse artiklites 52 ja 53 sätestatud turustatava toodangu väärtus.

Artikkel 27

Tehniliste vahendite hankimine

Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 4 lõike 1 punkti e kohaldamisel käsitatakse tootjaorganisatsiooni, mida tunnustatakse toote suhtes, mille puhul on tehniliste vahendite hankimine vajalik, oma kohustust täitvana, kui ta hangib piisaval tasemel tehnilisi vahendeid ise või oma liikmete kaudu, või tütarettevõtete kaudu või allhanke korras.

Artikkel 28

Tootjaorganisatsioonide põhitegevused

1. Tootjaorganisatsiooni põhitegevus seondub liikmete nende toodete tarnete koondamise ja nende toodete turustamisega, mille suhtes teda on tunnustatud.

2. Tootjaorganisatsiooni oma liikmete ja muude tootjaorganisatsioonide liikmete turustatud toodangu müügihind peab olema suurem kui kogu muu turustatud toodangu müügihind.

Kõnealune arvutus peab põhinema üksnes toodetel, mille suhtes tootjaorganisatsiooni tunnustatakse.

3. Kui kohaldatakse artikli 52 lõiget 7, kohaldatakse käesoleva artikli lõiget 2 *mutatis mutandis* asjaomaste tütarettevõtete suhtes alates 1. jaanuarist 2012.

Artikkel 29

Allhange

Tootjaorganisatsiooni tegevuse allhange tähendab seda, et tootjaorganisatsioon sõlmib asjaomase tegevuse pakkumiseks kaubanduskokkuleppe teise majandusüksusega, sh ühega oma liikmetest või tütarettevõttega. Tootjaorganisatsioon jääb siiski vastutavaks kõnealuse tegevuse läbiviimise tagamise ning tegevuse pakkumiseks sõlmitud kaubanduskokkuleppe täieliku halduskontrolli ja järelevalve eest.

Esimest lõiget kohaldatakse *mutatis mutandis*, kui tootjaorganisatsioonide liit tellib tegevuse allhanke teel.

Artikkel 30

Riikidevahelised tootjaorganisatsioonid

1. Riikidevahelise tootjaorganisatsiooni peakontor asub liikmesriigis, kus organisatsioonil on olulisi ettevõtteid või oluline arv liikmeid ja/või kus ta turustab olulise osa toodangust.

2. Liikmesriik, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsiooni peakontor, vastutab:

a) riikidevahelise tootjaorganisatsiooni tunnustamise eest,

b) riikidevahelise tootjaorganisatsiooni rakenduskava heakskiitmise eest,

c) tunnustamistingimuste ning kontrolli- ja sanktsioonisüsteemi järgimise osas vajaliku halduskoostöö korraldamise eest teiste liikmesriikidega, kus on organisatsiooni liikmeid. Kõnealused teised liikmesriigid on kohustatud andma kogu vajalikku abi liikmesriigile, kus asub peakontor, ja

▼B

d) teiste liikmesriikide taotluse korral selle tagamise eest, et kõik asjaomased dokumendid, sh kehtivad õigusaktid, mis on kättesaadavad teistele liikmesriikidele, kus liikmed asuvad, tõlgitakse taotlevate liikmesriikide ametlikesse keeltesse.

Artikkel 31

Tootjaorganisatsioonide ühinemine

1. Kui erinevate rakenduskavadega tootjaorganisatsioonid ühinevad, võivad nad paralleelselt kasutada eraldi kavasid kuni ühinemisjärgse aasta 1. jaanuarini. Sellistel juhtudel taotlevad asjaomased tootjaorganisatsioonid rakenduskavade ühendamist nende muutmise kaudu vastavalt artikli 66 sätetele. Muul juhul taotlevad asjaomased tootjaorganisatsioonid otsekohe rakenduskavade ühendamist nende muutmise kaudu vastavalt artikli 67 sätetele.

2. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid lubada selleks taotluse esitanud tootjaorganisatsioonidel nõuetekohase põhjenduse korral rakendada paralleelselt eraldi rakenduskavasid kuni kavade lõppemiseni.

Artikkel 32

Mittetootjatest liikmed

1. Liikmesriigid võivad otsustada, kas ja millistel tingimustel võib tootjaorganisatsiooni liikmeks võtta üksikisiku või juriidilise isiku, kes ei ole tootja.

2. Lõikes 1 osutatud tingimuste määramisel tagavad liikmesriigid eelkõige määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 3 lõike 1 punkti a ja lõike 4 punkti c järgimise.

3. Lõikes 1 osutatud füüsilised või juriidilised isikud ei:

a) ole hõlmatud tunnustamiskriteeriumidega,

b) saa otsest kasu ühenduse rahastatud meetmetest.

Liikmesriigid võivad kooskõlas lõikes 2 sätestatud tingimustega piirata või keelata nende isikute õigust hääletada rakendusfonde käsitlevates küsimustes.

Artikkel 33

Tootjaorganisatsioonide demokraatlik kontroll

Liikmesriigid võtavad enda arvates vajalikuks peetavad meetmed, et vältida ühe või mitme liikme poolset võimu või mõju kuritarvitamist tootjaorganisatsiooni juhtimises ja tegevuses, mis hõlmab hääletusõigusi.

▼M10

Liikmesriigid võivad võtta meetmeid, millega piiratakse või keelatakse juriidilisel isikul muuta, heaks kiita või tagasi lükata sellise tootjaorganisatsiooni otsuseid, mille puhul ta on kõnealuse juriidilise isiku selgelt määratletud osa.

▼B

3. Jagu

Tootjaorganisatsioonide liidud

Artikkel 34

Tootjaorganisatsioonide liitude tunnustamine

1. Liikmesriigid võivad tunnustada tootjaorganisatsioonide liite üksnes määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 5 kohaselt tunnustamistaotluses täpsustatud toodet või tooteid käsitlevate tegevuste suhtes.

2. Tootjaorganisatsioonide liitu võib tunnustada määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 5 kohaselt ning seetõttu viib ta läbi tootjaorganisatsiooni tegevusi isegi siis, kui asjaomaste toodete turustamist jätkavad selle liikmed.

Artikkel 35

Tootjaorganisatsioonide liitude põhitegevus

Artikli 28 lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse *mutatis mutandis* tootjaorganisatsioonide liitude suhtes.

Artikkel 36

Tootjaorganisatsioonide liitude liikmed, kes ei ole tootjaorganisatsioonid

1. Liikmesriigid võivad otsustada, kas ja millistel tingimustel võib tootjaorganisatsioonide liidu liikmeks võtta üksikisiku või juriidilise isiku, kes ei ole tunnustatud tootjaorganisatsioon.

2. Tootjaorganisatsioonide tunnustatud liidu liikmed, kes ei ole tunnustatud tootjaorganisatsioonid, ei:

a) ole hõlmatud tunnustamiskriteeriumidega,

▼M10

_____

▼B

c) saa otsest kasu ühenduse rahastatud meetmetest.

▼M10

Liikmesriigid võivad lubada, piirata või keelata nende õigust hääletada rakenduskavasid käsitlevate otsuste üle.

▼B

Artikkel 37

Riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit

1. Riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu peakontor asutatakse liikmesriigis, kus liidul on oluline arv liikmesorganisatsioone ja/või liikmesorganisatsioonid turustavad olulise osa toodangust.

2. Liikmesriik, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu peakontor, vastutab:

a) liidu tunnustamise eest;

b) vajadusel liidu rakenduskava heakskiitmise eest;

c) tunnustamistingimuste ning kontrolli- ja sanktsioonide süsteemi järgimise osas vajaliku halduskoostöö korraldamise eest teise liikmesriigi/teiste liikmesriikidega, kus asuvad liitu kuuluvad organisat-

▼B

sioonid. Kõnealused teised liikmesriigid on kohustatud andma kogu vajalikku abi liikmesriigile, kus asub peakontor, ja

d) teiste liikmesriikide taotluse korral selle tagamise eest, et kõik asjaomased dokumendid, sh kehtivad õigusaktid, mis on kättesaadavad teistele liikmesriikidele, kus liikmed asuvad, tõlgitakse taotlevate liikmesriikide ametlikesse keeltesse.

4. Jagu

Tootjarühmad

Artikkel 38

Tunnustuskavade esitamine

1. Juriidiline isik või juriidilise isiku selgelt määratletud osa esitab määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 7 lõikes 1 osutatud tunnustuskava selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus on selle juriidilise isiku peakontor.

2. Liikmesriigid sätestavad:

a) miinimumkriteeriumid, millele juriidiline isik või juriidilise isiku selgelt määratletud osa peab vastama, et ta saaks esitada tunnustuskava,

b) tunnustuskavade koostamist, sisu ja rakendamist käsitlevad eeskirjad;

c) perioodi, mille jooksul tootjaorganisatsiooni endisel liikmel keelatakse pärast tootjaorganisatsioonist lahkumist liituda tootjarühmaga nende toodete osas, mille suhtes tootjaorganisatsiooni tunnustati, ja

d) tunnustuskavade heakskiidu, järelevalve ja täitmise halduskorra.

Artikkel 39

Tunnustuskavade sisu

Tunnustuskava projekt peab hõlmama vähemalt järgmist:

a) lähteolukorra kirjeldus, eelkõige tootjaliikmete arvu osas, esitades kõik üksikasjad liikmete, toodangu (sh turustatud toodangu väärtuse), turustamise ja infrastruktuuri (sh tootjarühma üksikute liikmete infrastruktuuri kohta, kui seda tootjarühm ise kasutab) kohta;

b) kava rakendamise kavandatav alguskuupäev ja selle kestus, mis ei ole pikem kui viis aastat; ning

c) tunnustuse saamiseks rakendatavad meetmed.

Artikkel 40

Tunnustuskavade heakskiitmine

1. Pädev riigiasutus teeb tunnustuskava projekti kohta otsuse kolme kuu jooksul alates kava ja kõikide täiendavate dokumentide kättesaamisest.

2. Pärast artiklis 113 osutatud kontrolle vajaduse korral pädev riigiasutus:

a) kiidab kava heaks ja annab eeltunnustuse;

b) taotleb muudatuste tegemist kavasse;

c) lükkab kava tagasi.

▼B

Heakskiidu võib anda ainult juhul, kui kavasse on tehtud punkti b alusel nõutavad muudatused.

Ta teavitab oma otsusest juriidilist isikut või juriidilise isiku selgelt määratletud osa.

Artikkel 41

Tunnustuskavade rakendamine

1. Tunnustuskava rakendatakse aastaste etappidena alates 1. jaanuarist. Liikmesriigid võivad lubada tootjarühmadel jagada need aastased perioodid pooleaastasteks perioodideks.

Tunnustuskava algab kooskõlas artikli 39 punkti b alusel kavandatud kuupäevaga:

a) selle pädeva riigiasutuse poolt heakskiitmise kuupäevale järgneval 1. jaanuaril, või

b) vahetult pärast selle heakskiitmise kuupäeva.

2. Liikmesriigid kehtestavad tingimused, mille puhul tootjarühmad võivad taotleda kavade muutmist nende rakendamise kestel. Taotlustele lisatakse kõik täiendavad dokumendid.

3. Pädev riigiasutus otsustab kavasse muudatuste tegemise pärast esitatud dokumentide läbivaatamist kolme kuu jooksul alates muutmistaotluse kättesaamisest. Kui selle ajavahemiku jooksul ei ole muutmistaotluse kohta otsust tehtud, käsitatakse kõnealust taotlust tagasilükatuna.

Artikkel 42

Tootjaorganisatsioonina tunnustamise taotlused

Tunnustuskava rakendavad tootjarühmad võivad igal ajal esitada tunnustamistaotluse vastavalt määruse (EÜ) nr 1182/2007 artiklile 4. Sellised taotlused esitatakse igal juhul enne määruse (EÜ) nr 1182/2007 artiklis 7 osutatud üleminekuperioodi lõppu.

Sellise taotluse esitamise kuupäevast alates võib kõnealune rühm vastavalt artiklile 64 esitada rakenduskava projekti.

Artikkel 43

Tootjarühmade põhitegevused

Artiklit 28 kohaldatakse *mutatis mutandis* tootjarühmade suhtes.

Artikkel 44

Turustatud toodangu väärtus

1. Artiklit 52 kohaldatakse *mutatis mutandis* tootjarühmade suhtes.

2. Kui turustatud toodangu väärtus on vähenenud põhjustel, mis ei ole tootjarühma vastutuse ega kontrolli all ja mida liikmesriik käsitab nõuetekohaselt põhjendatuna, ei ole turustatud toodangu väärtus väiksem kui 65 % viimast aastast etappi hõlmava abi varasemas taotluses või taotlustes esitatud väärtusest, mida on kontrollinud liikmesriik, ning nende puudumisel heakskiidetud tunnustuskavas algselt esitatud väärtusest.

▼M15

3. Turustatud toodangu väärtus arvutatakse selliste õigusaktide alusel, mida kohaldatakse sellel ajavahemikul, mille kohta abi taotletakse.

▼B

Artikkel 45

Tunnustuskavade rahastamine

1. Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 7 lõikes 5 osutatud abi määrasid vähendatakse seoses turustatud toodanguga poole võrra, mis on rohkem kui 1 000 000 eurot.

2. Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 7 lõike 3 punktis a osutatud abi ülemmäär iga tootjarühma kohta igal aastasel etapil on 100 000 eurot.

3. Kui rakendamisetapp ei hõlma tervet kalendriaastat, vähendatakse lõikes 2 osutatud ülemmäärasid proportsionaalselt.

4. Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 7 lõikes 3 osutatud abi makstakse

a) aastaste või pooleaastaste osamaksetena iga aasta või poolaasta lõpus tunnustuskava rakendamise eest, või

b) osamaksetena, mis hõlmavad osa aastasest ajavahemikust juhul, kui tunnustamine toimub määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 4 alusel aastase ajavahemiku ajal või enne selle lõppu.

Osamaksete arvutamisel võivad liikmesriigid turustatud toodanguna käsitada toodangut, mis vastab muule ajavahemikule kui see, mida käsitleb kõnealune osamakse, kui see on kontrolli jaoks vajalik. Ajavahemike vaheline erinevus on väiksem kui tegelik asjaomane ajavahemik.

5. Lõigetes 1 ja 2 osutatud summade suhtes kohaldatav vahetuskurss on Euroopa Keskpanga viimati, enne kõnealuse abi andmise perioodi esimest kuupäeva avaldatud kurss.

Artikkel 46

Tunnustamiseks nõutav investeeringutoetus

Käesoleva määruse artikli 39 punktis c osutatud tunnustuskavade rakendamisega seotud investeeringute puhul, mille jaoks on määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 7 lõike 3 punkti b kohaselt ette nähtud abi:

a) ei kuulu nende hulka investeeringud, mis võivad kahjustada konkurentsi tootjaorganisatsiooni muu majandustegevuse puhul, ja

b) rahastatakse otseselt või kaudselt selliseid meetmeid soodustavaid investeeringuid proportsionaalselt sellega, kuidas neid kasutatakse eeltunnustusega seotud sektorite või toodete puhul.

Artikkel 47

Abitaotlus

1. Iga tootjarühm esitab ühe taotluse määruse (EÜ) nr 1182/2007 artiklit 7 lõike 3 punktides a ja b osutatud abi kohta kolme kuu jooksul pärast iga käesoleva määruse artikli 45 lõikes 4 osutatud aastase või pooleaastase ajavahemiku lõppu. Taotluses esitatakse turustatud toodangu väärtus ajavahemikuks, mille kohta abi taotletakse.

2. Pooleaastaseid ajavahemikke hõlmavad abitaotlused võib esitada üksnes juhul, kui tunnustuskava on jagatud artikli 41 lõikes 1 osutatud pooleaastasteks ajavahemikeks. Kõikidele abitaotlustele lisatakse tootjarühma kirjalik avaldus selle kohta, et tootjarühm:

a) järgib määrust (EÜ) nr 1182/2007 ja käesolevat määrust; ja

b) ei ole saanud, ei saa ega hakka tulevikus saama otsest ega kaudset ühenduse ega riigi topelttoetust tema tunnustuskava kohaselt rakendatavate tegevuste rahastamiseks, mille jaoks on käesoleva määruse alusel ette nähtud ühendusepoolne rahastamine.

▼B

3. Liikmesriigid määravad kindlaks abi maksmise tähtaja, mis ei ole igal juhul hiljem kui kuus kuud pärast taotluse kättesaamist.

Artikkel 48

Abikõlblikkus

Liikmesriigid annavad hinnangu tootjarühmade abikõlblikkusele käesoleva määruse alusel, et teha kindlaks, kas abi on nõuetekohaselt põhjendatud, võttes arvesse kõnealuse tootjarühma liikmeks olevatele tootjaorganisatsioonidele või -rühmadele varem antud võimaliku riigiabi tingimusi ja andmise kuupäeva ning liikmete võimalikku liikumist tootjaorganisatsioonide ja tootjarühmade vahel.

Artikkel 49

Ühenduse panus

1. Ühenduse panus määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 7 lõike 3 punktis a osutatud abi maksmisel on:

▼M10

a) 75 % nendes piirkondades, mis on abikõlblikud lähenemiseesmärgi raames, ja

b) 50 % teistes piirkondades.

Ülejäänud osa abist maksab liikmesriik kindlasummalise maksena. Abitaotlus ei pea sisaldama tõendeid abi kasutamise kohta.

▼B

2. Ühenduse panus määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 7 lõike 3 punktis b osutatud abi puhul, väljendatuna kapitalitoetuse ekvivalendi protsendina abikõlblikest investeerimiskuludest, ei tohi ületada:

a) 50 % nendes piirkondades, mis on abikõlblikud lähenemiseesmärgi raames, ja

b) 30 % muudes piirkondades.

Asjaomased liikmesriigid kohustuvad kandma vähemalt 5 % abikõlblikest investeerimiskuludest.

Toetuse saajad maksavad abikõlblikest investeerimiskuludest vähemalt:

a) 25 % nendes piirkondades, mis on abikõlblikud lähenemiseesmärgi raames,

b) 45 % muudes piirkondades.

Artikkel 50

Ühinemised

1. Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 7 lõikega 3 ettenähtud abi võib anda või selle andmist jätkata eeltunnustatud tootjarühmadele, mis asutatakse kahe või mitme eeltunnustatud tootjarühma ühinemisel.

2. Lõike 1 kohaselt makstava toetuse arvutamiseks asendab ühinemise tulemusena asutatud tootjaorganisatsioon ühinevad rühmad.

3. Kui ühinevad kaks või enam tootjarühma, omandab uus majandusüksus kõige varem eeltunnustatud tootjarühma õigused ja kohustused.

4. Kui eeltunnustatud tootjarühm ühineb tunnustatud tootjaorganisatsiooniga, siis tekkinud majandusüksus ei vasta enam tootjarühmana eeltunnustamise tingimustele ega määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 7 lõikes 3 osutatud abi saamise tingimustele. Tekkinud majandusüksust käsitatakse jätkuvalt tunnustatud tootjaorganisatsioonina, kui ta vastab

▼B

kehtivatele nõuetele. Vajaduse korral taotlevad tootjaorganisatsioonid oma rakenduskava muutmist ning selleks kohaldatakse artiklit 31 *mutatis mutandis*.

Tootjarühmade poolt enne ühinemist läbiviidud tegevused on siiski jätkuvalt abikõlblikud tunnustuskavas sätestatud tingimuste kohaselt.

Artikkel 51

Tunnustamise tagajärjed

1. Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 7 lõikes 3 sätestatud abi andmine lõpetatakse, kui tunnustus on antud.

2. Kui tegevusprogramm esitatakse käesoleva määruse alusel, tagab asjaomane liikmesriik, et tunnustuskavas kehtestatud meetmeid ei rahastata topelt.

3. Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 7 lõike 3 punktis b osutatud investeerimiskulude abi saavad investeeringud võib üle kanda tegevusprogrammidesse, kui need on käesoleva määruse nõuete kohased.

4. Liikmesriigid määravad kindlaks ajavahemiku, mis algab pärast tunnustuskava rakendamist ning mille jooksul tuleb tootjarühma tunnustada tootjaorganisatsioonina. Kõnealune tähtaeg ei tohi olla pikem kui neli kuud.

II PEATÜKK

Rakendusfondid ja -kavad

1. Jagu

Turustatud toodangu väärtus

Artikkel 52

Arvutamise alus

1. Käesoleva peatüki kohaldamise eesmärgil arvutatakse turustatud toodangu väärtus tootjaorganisatsiooni puhul tootjaorganisatsioonide liikmete toodangu põhjal, mille suhtes on tootjaorganisatsiooni tunnustatud.

2. Turustatud toodangu väärtus hõlmab tootjaorganisatsioonist lahkuvate või sellega ühinevate liikmete toodangut. Liikmesriigid määravad kindlaks tingimused topeltarvestuse vältimiseks.

3. Liikmesriigid võivad lubada tootjaorganisatsioonidel hõlmata turustatud toodangu väärtusega ka kõrvalsaaduste väärtust.

4. Turustatud toodangu väärtus hõlmab nende turult kõrvaldatud toodete väärtust, mis on kõrvaldatud määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 10 lõike 4 punktidega a ja b ettenähtud viisil ja mille arvutamise aluseks on kõnealuste tootjaorganisatsiooni poolt turustatud toodete keskmine hind.

▼M10

5. Turustatud toodangu väärtuse hulka arvutatakse üksnes see tootjaorganisatsiooni liikmete toodang, mida on turustanud tootjaorganisatsioon. Teise tootjaorganisatsiooni turustatud toodangu väärtuse hulka arvutatakse tootjaorganisatsiooni liikmete toodang, mida on turustanud nende organisatsiooni poolt määratud teine tootjaorganisatsioon kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 ([1]) artikli 125a lõike 2 punktidega b ja c.

([1]) ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.

▼B

6. Turustatud toodangu eest esitatakse arve „tootjaorganisatsioonijärgse” seisuga:

a) vajaduse korral pakendatud, valmistatud või esmatöödeldud tootena;

b) käibemaksuta, ja

c) sisetranspordi kuludeta, kui tootjaorganisatsiooni keskse kogumis- ja pakendamisasutuse ja tootjaorganisatsiooni jaotuspunkti vahemaa on oluline. Liikmesriigid määravad kindlaks erinevatel töötlemis- või tarnimis- või veoetappidel toodete kohta kaubaarvele märgitud väärtuse suhtes kohaldatavad vähendusprotsendid.

7. Toodangut võib arvutada ka tütarettevõttevälise seisuga samal alusel nagu on sätestatud lõikes 6 eeldusel, et vähemalt 90 % tütarettevõtte kapitalist kuulub

a) tootjaorganisatsioonidele või tootjaorganisatsioonide liidule, või

b) liikmesriigi heakskiidu korral tootjaorganisatsioonide või nende liidu liikmetele, kelleks on kooperatiivid juhul, kui see aitab kaasa määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 3 lõike 1 punktide b ja c eesmärkide saavutamisele.

8. Kui toodang väheneb ilmastikutingimuste, looma- või taimehaiguste või kahjurite levikust põhjustatud kahju tõttu, siis igasuguse kõnealuste põhjuste tõttu seoses III peatüki 6. jaos käsitletud saagikindlustusmeetmetega või tootjaorganisatsiooni hallatavate samaväärsete meetmetega saadud kindlustushüvitise võib arvata turustatud toodangu väärtuse hulka.

Artikkel 53

Võrdlusperiood

1. Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 10 lõikes 2 osutatud abi aastane ülemmäär arvutatakse liikmesriikide määratava 12kuulise võrdlusperioodi jooksul turustatud toodangu väärtuse alusel igal aastal.

2. Võrdlusperioodi määravad liikmesriigid iga tootjaorganisatsiooni jaoks kindlaks ja see võib olla:

a) 12-kuuline periood, mis algab kõige varem 1. jaanuaril kolm aastat enne rakenduskava rakendamise aastat ning lõpeb hiljemalt rakenduskava rakendamise aastale eelneva aasta 1. augustil, või

b) perioodide keskmine, mis arvutatakse kõige varem 1. jaanuaril viis aastat enne rakenduskava rakendamise aastat algava ja hiljemalt rakenduskava rakendamise aastale eelneva aasta 1. augustil lõppeva kolme järjestikuse 12-kuulise perioodi põhjal.

3. 12-kuuline periood on asjaomase tootjaorganisatsiooni aruandeperiood.

Võrdlusperiood ei või muutuda rakenduskava jooksul, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud olukordades.

4. Kui toote väärtus on vähenenud põhjustel, mis ei ole tootjaorganisatsiooni vastutuse ega kontrolli all ja mida liikmesriik käsitab nõuetekohaselt põhjendatuna, ei ole lõikes 1 osutatud turustatud toodangu väärtus väiksem kui 65 % asjaomase toote väärtusest eelmisel võrdlusperioodil.

Esimeses lõigus osutatud põhjused tuleb nõuetekohaselt põhjendada.

▼M13

5. Kui hiljuti tunnustatud tootjaorganisatsioonidel ei ole lõike 2 kohaldamiseks piisavalt andmeid turustatud toodangu kohta, võib turustatud toodangu väärtusena käsitada tootjaorganisatsiooni poolt tunnustamiseks esitatava turustatava toodangu väärtust. See arvutatakse turustatud toodangu keskmise väärtusena kolme aasta sellel ajavahemikul,

▼M13

mil tootjad, kes on tunnustamistaotluse esitamisel tootjaorganisatsiooni liikmed, ka tegelikult tootmisega tegelesid.

▼B

6. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed teabe kogumiseks turustatud toodangu väärtuse kohta nende tootjaorganisatsioonide puhul, kes ei ole esitanud rakenduskava.

7. Erandina lõigetest 1 ja 6 arvutatakse võrdlusperioodi turustatud toodangu väärtus sellel võrdlusperioodil kohaldatavate õigusaktide alusel.

2. Jagu

Rakendusfondid

Artikkel 54

Haldamine

Liikmesriigid tagavad, et rakendusfonde hallatakse nii, et välisaudiitorid saavad igal aastal nende tulud ja kulud kindlaks teha, kontrollida ja kinnitada.

Artikkel 55

Rakendusfondide rahastamine

Tootjaorganisatsioon määrab kindlaks määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 8 lõikes 1 osutatud rakendusfondi osamaksed.

Kõikidel tootjatel on võimalus rakendusfondi abi kasutada ning kõikidel tootjatel on võimalus demokraatlikult osaleda tootjaorganisatsiooni vahendite ja rakendusfondi sissemaksete kasutamist käsitlevate otsuste tegemises.

Artikkel 56

Arvestuslike summade teatamine

Tootjaorganisatsioonid esitavad liikmesriigile hiljemalt 15. septembriks järgmise aasta ühenduse panuse arvestuslikud summad ning oma liikmete ja tootjaorganisatsiooni enda rakendusfondidesse makstavad arvestuslikud summad koos rakenduskavade või muudatuste heakskiitmise taotlustega.

Liikmesriigid võivad määrata hilisema kuupäeva kui 15. september.

Rakendusfondide arvestuslikud summad arvutatakse rakenduskavade ja turustatud toodangu väärtuse põhjal. Arvutus jaotatakse omakorda riskide vältimise ja juhtimise meetmete ja muude meetmete kuludeks.

3. Jagu

Rakenduskavad

Artikkel 57

Riiklik strateegia

1. Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 12 lõikes 2 osutatud riikliku strateegia üldstruktuur ja sisu sätestatakse alates 1. jaanuarist 2009 kooskõlas VII lisas kehtestatud suunistega. Enne seda kuupäeva määravad üldstruktuuri ja sisu kindlaks liikmesriigid. See võib sisaldada piirkondlikke elemente.

▼B

Riiklik strateegia ühendab tervikuks kõik liikmesriigi poolt määruse (EÜ) nr 1182/2007 III jaotise ja käesoleva jaotise kohaldamisel tehtud otsused ja vastu võetud sätted.

2. Riiklik strateegia, sh määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 12 lõikes 1 osutatud riikliku raamistiku tervikuks ühendamine, kehtestatakse igal aastal enne rakenduskava projekti esitamist. Riiklik raamistik lisatakse pärast seda, kui see on esitatud komisjonile ja kui seda on vajaduse korral muudetud, kooskõlas määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 12 lõike 1 teise lõiguga.

3. Lähteolukorra analüüs moodustab osa riikliku strateegia koostamise protsessist ja viiakse läbi liikmesriigi vastutusel. See aitab kaasa rahuldatavate vajaduste kindlakstegemisele ja hindamisele, vajaduste tähtsuse järjekorda seadmisele, rakenduskavade kaudu saavutatavate eesmärkide määratlemisele kõnealuste esmatähtsate vajaduste rahuldamiseks, oodatud tulemuste ja koguseliselt väljendatud eesmärkide saavutamisele seoses lähteolukorraga ning kõnealuste eesmärkide saavutamiseks kõige sobivamate vahendite ja meetmete kehtestamisele.

4. Liikmesriigid tagavad ka riikliku strateegia järelevalve ja hindamise ning selle rakendamise rakenduskavade kaudu.

Riiklikku strateegiat võib muuta, pidades silmas eelkõige järelevalvet ja hindamist. Sellised muudatused tehakse enne rakenduskava projekti esitamist igal aastal.

5. Liikmesriigid sätestavad riiklikus strateegias fondi suurimad protsendimäärad, mida võib kulutada üksiku meetme ja/või tegevuse liigi ja/või kulutuse kohta erinevate meetmete vahel sobiva tasakaalu tagamiseks.

Artikkel 58

Keskkonnaalaste tegevuste riiklik raamistik

1. Lisaks määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 12 lõike 1 alusel ettenähtud teatistele teavitavad liikmesriigid komisjoni kõigist riikliku raamistiku muudatustest, mille suhtes kehtib määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 12 lõike 1 teises lõigus sätestatud kord. Komisjon teeb raamistiku teistele liikmesriikidele kättesaadavaks asjakohaseks peetavate vahendite abil.

2. Nõukogu määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 9 lõike 3 kohaldamise eesmärgil esitatakse raamistikus keskkonnaalaste tegevuste mittetäielik loetelu ning tingimused, mida seega liikmesriikides kohaldatakse ning iga valitud keskkonnaalase tegevuse puhul märgitakse:

a) kaasnev erikohustus või -kohustused, ja

b) tegevuse põhjendus selle eeldatava keskkonnamõju põhjal seoses keskkonnavajaduste ja -prioriteetidega.

Artikkel 59

Liikmesriikide täiendavad eeskirjad

Liikmesriigid võivad võtta vastu määrust (EÜ) nr 1182/2007 ja käesolevat määrust täiendavaid eeskirju, milles käsitletakse rakenduskavade kohaste meetmete, tegevuste või kulude abikõlblikkust.

Artikkel 60

Seos maaelu arengukavadega

1. Määruse (EÜ) nr 1698/2005 kohaselt heakskiidetud liikmesriigi maaelu arengukava või -kavade kohast toetust ei maksta tegevustele,

▼B

mida hõlmavad käesolevas määruses sätestatud meetmed, kui lõikest 2 ei tulene teisiti.

2. Kui määruse (EÜ) nr 1698/2005 kohast toetust on erandkorras antud kooskõlas kõnealuse määruse artikli 5 lõikega 6 meetmetele, mis võiksid vastata toetuse saamise tingimustele käesoleva määruse kohaselt, peavad liikmesriigid tagama, et toetuse saaja võib saada konkreetse tegevuse eest toetust üksnes ühe kava alusel.

Selleks peavad liikmesriigid oma maaelu arengukavadesse selliseid erandeid sisaldavate meetmete lisamisel tagama, et käesoleva määruse artiklis 57 osutatud riiklik strateegias oleks kehtestatud kriteeriumid ja halduseeskirjad, mida nad kohaldavad maaelu arengukavades.

▼M10

Kui see on asjakohane ja ei piira määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 3, artikli 103d lõigete 1 ja 3 ning artikli 103e ja käesoleva määruse artikli 49 sätete kohaldamist, ei ületa käesoleva määrusega hõlmatud meetmete puhul antava toetuse määr seda määra, mida kohaldatakse meetmete suhtes maaelu arengu programmi alusel.

▼B

Toetus, mida antakse keskkonnaalaste tegevuste jaoks, välja arvatud põhivara soetamine, piirdub määruse (EÜ) nr 1698/2005 lisas põllumajandusliku keskkonnatoetuse maksete suhtes kehtestatud maksimummääradega. Neid summasid võib erandjuhtudel suurendada, võttes arvesse käesoleva määruse artiklis 57 osutatud riiklikus strateegias põhjendatavaid erijuhte.

▼M10

Neljandat lõiku ei kohaldata keskkonnaalaste tegevuste suhtes, mis ei ole otseselt ega kaudselt seotud konkreetse maatükiga.

▼B

Artikkel 61

Rakenduskavade sisu ja abikõlblikud kulud

1. Rakenduskavas peab sisalduma:

a) lähteolukorra kirjeldus, mis põhineb vajaduse korral XIV lisas loetletud lähtenäitajatel;

b) kava eesmärgid, pidades silmas tootmis- ja turustusvõimalusi, ning selgitus selle kohta, kuidas kava aitab kaasa riiklikule strateegiale, ja kinnitus selle kohta, et see on kooskõlas riikliku strateegiaga ning et selle tegevuste vahel on tasakaal. Eesmärkide kirjelduses viidatakse riiklikus strateegias määratletud eesmärkidele ning märgitakse mõõdetavad ülesanded, et hõlbustada kava rakendamisel järk-järgult tehtud edusammude jälgimist;

c) eesmärkide saavutamise vahendite ning kavandatud meetmete, sh riskide vältimist ja ohjamist käsitlevate meetmete, ja nendes sisalduvate tegevuste üksikasjalik kirjeldus iga kava rakendamise aasta jaoks. Kirjelduses märgitakse, mil määral mitmesugused kavandatavad meetmed:

   i) täiendavad muid meetmeid, sh meetmeid, mida rahastatakse muudest Euroopa Ühenduse fondidest või mis vastavad selliste fondide toetuse, eelkõige maaelu arendustoetuse saamise tingimustele. Seetõttu tuleb vajaduse korral viidata eraldi varasemate rakenduskavade kohaselt rakendatud meetmele;

   ii) ei too kaasa Euroopa Ühenduse fondidest topeltrahastamise ohtu;

d) kava kestus; ning

e) finantsaspektid, milleks on:

   i) osamaksete arvutamise meetod ja tase;

▼B

ii) rakendusfondi rahastamise kord;

iii) sissemaksete erinevate tasemete põhjendamiseks vajalik teave ja;

iv) igal kava rakendamise aastal läbiviidavate toimingute eelarve ja ajakava.

2. Erinevaid keskkonnaalaseid tegevusi võib kombineerida tingimusel, et need täiendavad üksteist ja on üksteisega kooskõlas.

Kui keskkonnaalaseid tegevusi kombineeritakse, võetakse toetuse taseme puhul arvesse konkreetset saamatajäänud tulu ja kombineerimisest tulenevaid täiendavaid kulusid.

3. Investeeringuid, sealhulgas liisingulepingute abil tehtud investeeringuid, mille tasumise tähtaeg on pikem kui rakenduskava, võib üle kanda järgmisse rakenduskavasse nõuetekohaselt põhjendatud majanduslikel põhjustel ning eelkõige juhul, kui maksuamortisatsiooni periood on pikem kui viis aastat.

Investeeringute asendamise korral asendatud investeeringute jääkväärtus:

a) lisatakse tootjaorganisatsiooni rakendusfondi või

b) lahutatakse asendava investeeringu maksumusest.

Tootjaorganisatsiooni liikmete üksikute põllumajandusettevõtetega seotud investeeringuid või tegevusi võib rakendada, kui need toetavad rakenduskava eesmärke. Kui liikmesriik lahkub tootjaorganisatsioonist tagavad liikmesriigid, et investeering või selle jääkväärtus saadakse tagasi, välja arvatud juhul, kui liikmesriik näeb ette teisiti.

4. Rakenduskavad ei või sisaldada VIII lisas loetletud tegevusi ega kulusid.

5. Rakenduskavade kohased abikõlblikud kulud peavad piirduma tegelikult kantud kuludega. Selle asemel võivad liikmesriigid siiski eelnevalt kinnitada nõuetekohaselt põhjendatud ühtsed määrad järgmistel juhtudel:

a) kui sellistele standardsetele kindlatele summadele on osutatud VIII lisas,

b) võrreldes maanteetranspordikuludega täiendavate välisveokulude jaoks, mis on tekkinud raudtee- ja/või meretranspordi kasutamisest keskkonnakaitsemeetmena, ja

c) keskkonnaalastest tegevustest tulenevate lisakulude ja saamatajäänud tulu puhul, mis arvutatakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 1974/2006 artikli 53 lõikega 2.

Liikmesriigid vaatavad sellised määrad läbi vähemalt iga viie aasta järel.

6. Selleks et tegevus oleks abikõlblik, peab rohkem kui 50 % abiga hõlmatud toodete väärtusest moodustama tooted, mille puhul on olemas tootjaorganisatsioonil tunnustus. Kõnealuse 50 % hulka kuulumiseks peavad need pärinema tootjaorganisatsiooni liikmetelt või mõne teise tootjaorganisatsiooni liikmetelt. Väärtuse arvutamisel kohaldatakse artiklis 52 sisalduvaid asjakohaseid eeskirju.

Artikkel 62

Esitatavad dokumendid

Rakenduskavadele lisatakse eelkõige:

a) tõend rakendusfondi asutamise kohta;

b) tootjaorganisatsiooni kirjalik kohustus järgida määrust (EÜ) nr 1182/2007 ja käesolevat määrust; ning

c) tootjaorganisatsiooni kirjalik kinnitus, et ta ei ole otse ega kaudselt saanud muud ühenduse või riigi toetust seoses tegevustega, mis

▼B

vastavad käesoleva määruse kohaselt ühenduse toetuse saamise tingimustele.

Artikkel 63

Osalised rakenduskavad

1. Vastavalt määruse (EÜ) nr 1182/2007 artiklile 5 võib liikmesriik lubada tootjaorganisatsioonide liidul esitada oma osalise rakenduskava, mis sisaldab tegevusi, mille kaks või enamat liikmetest tootjaorganisatsiooni on oma rakenduskavades kindlaks määranud, kuid mida nad ei ole rakendanud.

2. Osaliste rakenduskavade suhtes kohaldatakse samu eeskirju kui muude rakenduskavade suhtes ja neid käsitletakse koos liikmetest tootjaorganisatsioonide rakenduskavadega.

3. Liikmesriigid tagavad, et:

▼M10

a) tegevusi rahastatakse täies ulatuses tootjaorganisatsioonide liitude liikmete sissemaksetest nende tootjaorganisatsioonide rakendusfondidesse. Tegevusi võivad siiski rahastada proportsionaalse summana liikmeteks olevate tootjaorganisatsioonide sissemaksetest nende tootjaorganisatsioonide liitude liikmed, kes ei ole tootjaorganisatsioonid vastavalt artiklile 36, tingimusel et need liikmed on tootjad või tootjate kooperatiivid;

▼B

b) tegevused ja vastavad rahalised sissemaksed on loetletud iga osaleva tootjaorganisatsiooni rakenduskavas; ning

c) ei ole topeltrahastamise ohtu ning et artiklit 60 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Artikkel 64

Esitamise tähtaeg

Tootjaorganisatsioon esitab rakenduskavad heakskiitmiseks selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus on tootjaorganisatsiooni peakontor, hiljemalt rakendamise aastale eelneva aasta 15. septembriks. Liikmesriigid võivad seda kuupäeva siiski edasi lükata.

Kui juriidiline isik või juriidilise isiku selgelt määratletud osa, sh tootjarühm, taotleb tootjaorganisatsioonina tunnustamist, võib ta samal ajal esitada heakskiidu saamiseks esimeses lõigus osutatud rakenduskava. Kava heakskiitmise tingimuseks on tunnustuse saamine hiljemalt artikli 65 lõikes 2 sätestatud lõpptähtajaks.

Artikkel 65

Otsus

1. Vajaduse korral pädev riigiasutus:

a) kiidab heaks fondide suuruse ja kavad, mis vastavad määruse (EÜ) nr 1182/2007 ning käesoleva peatüki nõuetele;

b) kiidab kavad heaks, kui tootjaorganisatsioon nõustub teatavate muudatustega; või

c) lükkab kavad või kavade osa tagasi.

2. Pädev riigiasutus teeb kavade ja fondidega seotud otsused hiljemalt nende esitamise aasta 15. detsembril.

Liikmesriigid teatavad oma otsuse tootjaorganisatsioonidele hiljemalt 15. detsembriks.

▼B

Nõuetekohaselt põhjendatud kaalutlustel võib pädev riiklik asutus võtta rakenduskavasid ja -fonde käsitleva otsuse vastu hiljemalt taotluse esitamise kuupäevale järgnevaks 20. jaanuariks. Heakskiitvas otsuses võib sätestada, et kulud on abikõlblikud alates taotluse esitamisele järgneva aasta 1. jaanuarist.

Artikkel 66

Järgmiste aastate rakenduskavade muudatused

1. Tootjaorganisatsioonid võivad taotleda muudatuste tegemist järgmise aasta 1. jaanuarist kohaldatavatesse rakenduskavadesse, sealhulgas vajaduse korral selle pikendamist kokku kuni viiele aastale, hiljemalt 15. septembril.

Liikmesriigid võivad taotluste esitamise tähtaja siiski edasi lükata.

2. Muudatuste tegemise taotlustele peavad olema lisatud kõik täiendavad dokumendid, milles on esitatud muudatuste põhjus, laad ja mõju.

3. Pädev asutus teeb otsused rakenduskavade muudatustaotluste kohta hiljemalt 15. detsembriks.

Nõuetekohaselt põhjendatud kaalutlustel võivad liikmesriigid siiski võtta rakenduskavade muudatusi käsitleva otsuse vastu hiljemalt taotluse esitamise kuupäevale järgnevaks 20. jaanuariks. Heakskiitvas otsuses võib sätestada, et kulud on abikõlblikud alates taotluse esitamisele järgneva aasta 1. jaanuarist.

Artikkel 67

Jooksva aasta rakenduskavade muudatused

1. Liikmesriigid võivad lubada jooksva aasta rakenduskavadesse muudatuste tegemist nende poolt määratud tingimustel.

2. Pädev riigiasutus võib jooksval aastal lubada tootjaorganisatsioonidel:

a) rakendada oma rakenduskavasid üksnes osaliselt;

b) muuta rakenduskava sisu, sealhulgas vajadusel pikendada selle kestust kuni viie aastani;

▼M5

c) suurendada rakendusfondi suurust kuni 25 % ulatuses ja vähendada seda liikmesriikide poolt kindlaks määratava protsendi võrra algselt heakskiidetud suurusest, tingimusel et rakenduskava üldeesmärgid säilivad. Liikmesriigid võivad seda protsendimäära suurendada tootjaorganisatsioonide ühinemise korral vastavalt artikli 31 lõikele 1 ning artikli 94a kohaldamisel.

▼B

3. Liikmesriigid määravad kindlaks tingimused, mille kohaselt võib jooksva aasta rakenduskavasid muuta pädeva riigiasutuse eelneva nõusolekuta. Kõnealused muudatused vastavad abi saamise tingimustele üksnes siis, kui tootjaorganisatsioon teatab nendest viivitamata pädevale asutusele.

Artikkel 68

Rakenduskavade vorm

1. Rakenduskavasid rakendatakse aastaste ajavahemike kaupa 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini.

2. Hiljemalt 15. detsembril heakskiidetud rakenduskavasid rakendatakse järgmise aasta 1. jaanuarist.

▼B

Pärast 15. detsembrit heakskiidetud kavade rakendamine lükatakse ühe aasta võrra edasi.

Erandina käesoleva lõike esimesest ja teisest lõigust tuleb juhul, kui kohaldatakse artikli 66 lõike 2 kolmandat lõiku või artikli 65 lõike 3 teist lõiku, nende sätete alusel heakskiidetud rakenduskavade rakendamist alustada hiljemalt nende heakskiitmisele järgneva aasta 31. jaanuaril.

4. Jagu

Abi

Artikkel 69

Kinnitatud abisumma

Liikmesriigid teatavad hiljemalt 15. detsembriks tootjaorganisatsioonidele ja tootjaorganisatsioonide liitudele kinnitatud abisumma, mis on ette nähtud määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 13 lõikega 3.

Kui kohaldatakse käesoleva määruse artikli 65 lõike 2 kolmandat lõiku või artikli 66 lõike 3 teist lõiku, teatavad liikmesriigid kinnitatud abisumma hiljemalt 20. jaanuaril.

Artikkel 70

Taotlused

1. Tootjaorganisatsioonid esitavad pädevale asutusele abi või selle jääksumma taotluse iga rakenduskava jaoks, mille jaoks abi taotletakse, hiljemalt selle aasta 15. veebruariks, mis järgneb aastale, mille kohta abi taotletakse.

2. Taotlustele lisatakse täiendavad dokumendid, milles on esitatud:

a) taotletav abi;

b) turustatud toodangu väärtus;

c) tootjaorganisatsiooni liikmete ja organisatsiooni enda rahalised sissemaksed;

d) kulud, mis on kantud seoses rakenduskavaga;

e) riskide vältimise ja juhtimise kulud jaotatuna tegevuste kaupa;

f) riskide vältimise ja juhtimise meetmeteks kasutatud rakendusfondi osa jaotatuna tegevuste kaupa;

g) vastavus määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 9 lõikele 2, artikli 9 lõike 3 punktidele a või b ja artiklile 10;

h) kirjalik kinnitus, et nad ei ole saanud muud ühenduse või riigi toetust seoses meetmete ja/või meetmetega, mis vastavad käesoleva määruse kohaselt toetuse saamise tingimustele; ja

i) tõendid asjaomase tegevuse rakendamise kohta, juhul kui taotletakse summa väljamaksmist artikli 61 lõikes 4 osutatud standardse kindla summa alusel.

3. Taotlused võivad hõlmata kavandatud, kuid tegemata kulusid, kui on tõendatud, et:

a) asjaomaseid toiminguid ei saanud teha hiljemalt rakenduskava rakendusaasta 31. detsembriks asjaomasest tootjaorganisatsioonist sõltumatutel põhjustel;

b) kõnealuseid toiminguid saab teha hiljemalt kuni järgmise aasta 30. aprillini; ja

▼B

c) rakendusfondis on alles tootjaorganisatsiooni samaväärne sissemakse.

Abi makstakse ja artikli 72 lõike 3 kohane tagatis vabastatakse üksnes juhul, kui esimese lõigu punktis b osutatud plaanitud kulude rakendamise kohta esitatakse tõendid hiljemalt plaanitud kulutamise aastale järgneva aasta 30. aprilliks ning abisaamise õigus on tegelikkuses tekkinud.

4. Kui taotlus esitatakse pärast lõikes 1 sätestatud kuupäeva, vähendatakse abisummat 1 % iga hilinetud päeva kohta.

Nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel võib pädev asutus taotluse vastu võtta pärast lõikes 1 sätestatud kuupäeva, kui vajalikud kontrollid on tehtud ja peetakse kinni artiklis 71 sätestatud maksetähtajast.

Artikkel 71

Toetuse maksmine

Liikmesriigid maksavad toetuse välja hiljemalt kava rakendamise aastale järgneva aasta 15. oktoobriks.

Artikkel 72

Ettemaksed

1. Liikmesriigid võivad lubada tootjaorganisatsioonidel taotleda abi osalist ettemaksu, mis vastab rakenduskava põhjal eeldatavatele kuludele taotluse esitamise kuule järgneval kolmel või neljal kuul.

2. Ettemaksete taotlused esitatakse vastavalt liikmesriigi otsusele kas iga kolme kuu tagant jaanuaris, aprillis, juulis ja oktoobris või nelja kuu tagant jaanuaris, mais ja septembris.

Konkreetse aasta jaoks tehtud ettemaksete kogusumma ei tohi ületada 80 % rakenduskava algselt kinnitatud abisummast.

3. Ettemakse tingimuseks on tagatise esitamine, mille suurus on 110 % ettemakse summast vastavalt määrusele (EMÜ) nr 2220/85.

Liikmesriigid sätestavad tingimused, millega tagatakse, et rakendusfondi sissemakseid kogutakse vastavalt käesoleva määruse artiklitele 54 ja 55 ning et eelmised ettemaksed on ära kasutatud.

4. Tagatise vabastamise taotlusi võib esitada rakenduskava jooksva aasta jooksul ning neile peavad olema lisatud asjakohased täiendavad dokumendid.

Tagatised vabastatakse kuni 80 % ulatuses tehtud ettemakse summast.

5. Esmajärguline nõue määruse (EMÜ) nr 2220/85 artikli 20 tähenduses hõlmab rakenduskavades sätestatud toimingute tegemist vastavalt käesoleva määruse artikli 62 punktidega b ja c ettenähtud kohustustele.

Esmajärgulise nõude täitmatajätmise või artikli 62 punktidega b ja c ettenähtud kohustuste olulise rikkumise korral jäädakse tagatisest ilma, ilma et see piiraks V peatüki 3. jao alusel kohaldatavaid muid karistusi.

Muude nõuete täitmata jätmise korral ei tagastata tagatist võrdeliselt tuvastatud rikkumise raskusega.

6. Liikmesriigid võivad kehtestada ettemaksete miinimumsumma ja tähtajad.

▼B

Artikkel 73

Osalised maksed

Liikmesriigid võivad lubada tootjaorganisatsioonidel taotleda abi osalist väljamaksmist vastavalt eelnenud kolmel kuul seoses rakenduskavaga kantud kuludele.

Taotlusi võib esitada igal ajal, kuid mitte üle kolme korra aastas. Taotlustele tuleb lisada asjakohased täiendavad dokumendid.

Osalise abi taotluste puhul tehtud maksed ei või kokku ületada 80 % rakenduskava kinnitatud abisummast või tegelikest kuludest, olenevalt sellest, kumb on väiksem.

Liikmesriigid võivad kehtestada osaliste maksete miinimumsumma ja tähtajad.

III PEATÜKK

Riskide vältimise ja juhtimise meetmed

1. Jagu

Üldsätted

Artikkel 74

Riskide vältimise ja juhtimise meetmete valik

Liikmesriigid võivad ette näha, et üht või mitut määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 9 lõikes 2 sätestatud meedet nende territooriumil ei kohaldada

Artikkel 75

Riskide vältimise ja juhtimise meetmeteks võetud laenud

Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 9 lõike 2 kohaste riskide vältimise ja juhtimise meetmete rahastamiseks võetud laenud, mille tagasimaksetähtaeg on rakenduskava kestusest pikem, võib nõuetekohaste majanduslike põhjenduste alusel järgmistesse rakenduskavadesse edasi kanda.

2. Jagu

Turult kõrvaldamine

Artikkel 76

Mõiste

Käesoleva jaoga kehtestatakse määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 9 lõike 2 punktis a osutatud turult kõrvaldamise eeskirjad. Käesolevas peatükis tähendavad „turult kõrvaldatud tooted”, „kõrvaldatud tooted” ja „müüki panemata tooted” sel viisil turult kõrvaldatud tooteid.

Artikkel 77

Turustusnormid

1. Kui konkreetse toote kohta on olemas määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 2 lõigetes 2 ja 7 osutatud turustusnorm, peavad turult kõrvaldatavad tooted vastama nendele normidele, välja arvatud toodete esitusviisi ja märgistust käsitlevate sätete osas. Tooteid võib turult kõrvaldada

▼B

lahtiselt, kõik suurused koos, tingimusel et järgitakse II klassi miinimumnõudeid, eriti kvaliteedi ja suuruse osas.

Asjakohastes normides määratletud minitooted peavad aga vastama kohaldatavatele turustusnormidele, sealhulgas toodete esitusviisi ja märgistust käsitlevatele sätetele.

2. Kui konkreetse toote kohta turustusnormid puuduvad, peavad turult kõrvaldatavad tooted vastama IX lisas sätestatud miinimumnõuetele. Liikmesriigid võivad kehtestada kõnealuseid miinimumnõudeid täiendavaid eeskirju.

Artikkel 78

Turult kõrvaldamise kolme aasta keskmine tasuta jagamiseks

Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 10 lõikes 4 sätestatud piirmäära – 5 % turustatud toodangu mahust – leidmiseks arvutatakse välja asjaomaste toodete osas tunnustust omava tootjaorganisatsiooni kaudu turustatud toodangumahtude viimase kolme aasta aritmeetiline keskmine.

Hiljuti tunnustuse saanud tootjaorganisatsioonidel on tunnustamisele eelnenud turustusaastate andmed:

a) tootjarühma vastavad andmed, juhul kui see organisatsioon oli varem tootjarühm ja kui andmed on olemas, või

b) tunnustamistaotluse aluseks võetud maht.

Artikkel 79

Kõrvaldamistoimingutest etteteatamine

1. Tootjaorganisatsioonid ja nende liidud teatavad pädevatele riigiasutustele kirjaliku elekterside või elektroonilise sõnumi teel ette igast ettevõetavast kõrvaldamistoimingust. Teates esitatakse eelkõige sekkumiseks võetud toodete loetelu ja nende peamised tunnused vastavalt asjaomastele turustusnormidele, iga kõnealuse toote hinnanguline kogus, kavandatav sihtotstarve ning koht, kus saab kõrvaldatud tooteid kontrollida vastavalt artikli 110 sätetele. Teatele lisatakse sertifikaat, milles tõendatakse, et turult kõrvaldatud tooted vastavad kohaldatavatele artiklis 77 sätestatud turustusnormidele või miinimumnõuetele.

2. Liikmesriigid kehtestavad tootjaorganisatsioonidele seoses lõikega 1 ettenähtud teatistega üksikasjalikud eeskirjad, eelkõige tähtaegade kohta.

3. Lõikes 2 osutatud tähtaegade jooksul peavad liikmesriigid:

a) kas tegema artikli 110 lõikes 1 osutatud kontrollimise ja seejärel, kui rikkumisi ei leita, lubama teates osutatud kõrvaldamistoimingu; või

b) artikli 110 lõikes 3 osutatud juhtudel jätma tegemata artikli 110 lõikes 1 osutatud kontrollimise, teatama sellest tootjaorganisatsioonile kirjaliku elekterside või elektroonilise sõnumi teel ja lubama teatatud kõrvaldamistoimingu.

Artikkel 80

Toetus

1. Turult kõrvaldamise toetus, mis sisaldab nii ühenduse panust kui ka tootjaorganisatsiooni panust, ei ületa X lisas osutatud toodete jaoks kehtestatud summasid. Muude toodete puhul kehtestavad toetuse maksimumsummad liikmesriigid.

▼M1

2. Turult kõrvaldamised ei ületa mis tahes tootjaorganisatsiooni mis tahes toote turustatud toodangu mahust 5 %. Selle protsendimäära hulka ei arvestata aga koguseid, mis on kõrvaldatud määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 10 lõike 4 punktides a ja b osutatud viisil või mõnel muul artikli 81 lõike 2 kohasel liikmesriikide poolt heakskiidetud viisil.

▼B

Turustatud toodangu maht arvutatakse turustatud toodangu keskmise väärtusena kolmel eelneval aastal. Kui see teave puudub, kasutatakse selle turustatud toodangu väärtust, mille suhtes tootjaorganisatsiooni tunnustati.

▼M1

Esimeses lõigus osutatud protsendimäärad on kolmeaastase ajavahemiku keskmised, kusjuures iga-aastane ületuspiir on 3 %.

▼B

Artikkel 81

Turult kõrvaldatud toodete sihtotstarbed

1. Liikmesriigid kehtestavad turult kõrvaldatud toodete lubatavad sihtotstarbed. Nad võtavad vastu sätted, millega tagatakse, et turult kõrvaldamine või sihtotstarve ei too kaasa negatiivset keskkonnamõju ega fütosanitaarset mõju. Nende sätete järgimisest tootjaorganisatsioonidele tekkivad kulud on rakenduskava alusel abikõlblikud turult kõrvaldamise toetuse osana.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud sihtotstarvete hulka kuulub tasuta jagamine, mis tähistab neid otstarbeid, millele on osutatud määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 10 lõike 4 punktides a ja b ning teisi samaväärseid liikmesriikide poolt heakskiidetud otstarbeid.

Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et soodustada kontakte ja koostööd tootjaorganisatsioonide ning saajate vahel, kelle nad on taotluse alusel tasuta jagamiseks valinud.

3. Toodete saatmine töötlevasse tööstusse on lubatav üksnes tingimusel, et see ei põhjusta konkurentsimoonutusi ühenduse vastavate tööstuste või imporditud toodete suhtes.

Artikkel 82

Veokulud

1. Kõikide turult kõrvaldatud toodete tasuta jagamise veokulud on rakenduskava alusel abikõlblikud kindla suurusega summa ulatuses, mis kehtestatakse vastavalt XI lisas sätestatud vahemaale kõrvaldamiskoha ja tarnekoha vahel.

Meretranspordi korral määrab komisjon kindlaks veokulud, mida võidakse maksta veo tegeliku maksumuse ja vahemaa põhjal. Nii kindlaksmääratud hüvitis ei tohi ületada maismaatranspordi kulu laadimiskoha ja teoreetilise lõpp-punkti vahelise lühima marsruudi puhul. XI lisas kehtestatud summade suhtes kohaldatakse paranduskoefitsienti 0,6.

2. Veokulud makstakse osapoolele, kes tegelikult kannab kõnealuse veo rahalised kulud.

Makse tegemiseks tuleb esitada tõendavad dokumendid, milles on eelkõige esitatud:

a) abi saavate organisatsioonide nimed;

b) asjaomaste toodete kogus;

c) abi saavate organisatsioonide nõusolek ja kasutatav veovahend; ja

▼M5

d) vahemaa turult kõrvaldamise koha ja tarnimiskoha vahel.

▼B

Artikkel 83

Sortimis- ja pakkimiskulud

1. Tasuta jagamiseks turult kõrvaldatud värske puu- ja köögivilja sortimis- ja pakkimiskulud on rakenduskavade alusel abikõlblikud kindla suurusega summa ulatuses, mis on 132 eurot netokaalu tonni kohta toodete puhul, mille netokaal pakendis on alla 25 kilogrammi.

2. Tasuta jagamiseks ettenähtud toodete pakenditel peab olema Euroopa embleem ning üks või mitu XII lisas sätestatud märget.

3. Sortimis- ja pakkimiskulud makstakse need toimingud teinud tootjaorganisatsioonile.

Makse tegemiseks tuleb esitada tõendavad dokumendid, milles on eelkõige esitatud:

a) abi saavate organisatsioonide nimed;

b) asjaomaste toodete kogus; ja

c) abi saavate organisatsioonide nõusolek, milles on täpsustatud esitusviis.

Artikkel 84

Nõuded kõrvaldatud toodete saajatele

1. Kõrvaldatud toodete saajad, kes on nimetatud määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 10 lõike 4 punktides a ja b, kohustuvad:

a) järgima käesolevat määrust;

b) pidama kõnealuste toimingute kohta eraldi laoarvestust ja raamatupidamisarvestust;

c) aktsepteerima ühenduse eeskirjadega ettenähtud kontrolle; ning

d) esitama iga kõnealuse toote lõplikku sihtpunkti tõendava dokumendina ülevõtmissertifikaadi (või samaväärse dokumendi), milles tõendatakse, et kolmas osapool on kõrvaldatud tooted üle võtnud eesmärgiga neid tasuta jagada.

Liikmesriigid võivad otsustada, et saajad ei pea esimese lõigu punktis b osutatud arvestusi pidama, kui nad saavad üksnes väikesi koguseid ja nad leiavad, et risk on väike. See otsus protokollitakse koos põhjendustega.

2. Turult kõrvaldatud tooteid muudeks sihtotstarveteks saajad kohustuvad:

a) järgima käesolevat määrust;

b) pidama kõnealuste toimingute kohta eraldi laoarvestust ja raamatupidamisarvestust, kui liikmesriik leiab, et see on vajalik, kuigi toode on enne tarnimist denatureeritud;

c) aktsepteerima ühenduse eeskirjadega ettenähtud kontrolle; ning

d) mitte taotlema täiendavat abi kõnealustest toodetest valmistatud alkoholi eest, juhul kui turult kõrvaldatud tooted on ette nähtud destilleerimiseks.

▼B

3. Jagu

Toorelt koristamine ja koristamata jätmine

Artikkel 85

Toorelt koristamise ja koristamata jätmise mõisted

1. „Toorelt koristamine" – turustuskõlbmatute toodete täielik koristamine konkreetselt alalt enne tavapärase saagikoristuse algust. Asjaomased tooted ei tohi enne toorelt koristamist olla juba kahjustatud ilmastikutingimuste või haiguste tõttu või muudel põhjustel.

2. „Koristamata jätmine" – kaubandusliku toodangu võtmatajätmine konkreetselt alalt tavapärase tootmistsükli jooksul. Koristamata jätmisena ei käsitata aga toodete hävimist ilmastikutingimuste või haiguse tagajärjel.

3. Toorelt koristamine ja koristamata jätmine peab olema tavapärase viljelusviisi piirest väljuv ja sellest erinev tegevus.

Artikkel 86

Toorelt koristamise ja koristamata jätmise tingimused

1. Seoses toorelt koristamise ja koristamata jätmise meetmetega liikmesriigid:

a) võtavad vastu nende meetmete üksikasjalikud rakendussätted, sealhulgas sätted koristamata jätmisest ja toorelt koristamisest eelnevalt teatamise, nende sisu ja tähtaegade, makstava hüvitise suuruse ja meetmete kohaldamise kohta ning meetmete kohaldamise tingimustele vastavate toodete loetelu;

b) võtavad vastu sätted, millega tagatakse, et kohaldamine ei too kaasa negatiivset keskkonnamõju ega fütosanitaarset mõju;

c) tagavad, et meetmete õiget rakendamist on võimalik kontrollida ning vastasel juhul ei kiida meetmete kohaldamist heaks;

d) teostavad meetmete nõuetekohase rakendamise tagamiseks vajalikku kontrolli, sealhulgas punktides a ja b osutatud sätete järgimise osas.

2. Tootjaorganisatsioonid ja nende liidud teatavad pädevatele riigiasutustele kirjaliku elekterside või elektroonilise sõnumi teel ette igast kavandatavast toorelt koristamise või koristamata jätmise toimingust.

Nad lisavad mis tahes aasta ja mis tahes toote esimesele teatele analüüsi, mis põhineb eeldataval turuolukorral, mis õigustab toorelt koristamist kriisi ennetamise meetmena.

3. Toorelt koristamist ja koristamata jätmist ei saa kohaldada ühe aasta jooksul sama toote ja sama konkreetse ala suhtes ega kahel järjestikusel aastal.

4. Toorelt koristamise ja koristamata jätmise puhul kohaldatavad hüvitise summad, mis sisaldavad nii ühenduse panust kui tootjaorganisatsiooni panust, on liikmesriigi poolt lõike 1 punkti a alusel hektari kohta määratavad maksed:

a) tasemel, mis katab üksnes meetme rakendamisest tulenevad lisakulud, võttes arvesse lõike 1 punkti b kohaselt vastu võetud sätete täitmiseks vajalikku keskkonna- ja fütosanitaarkorraldust.

b) tasemel, mis ei kata rohkem kui 90 % artiklis 80 osutatud turult kõrvaldamiste puhul kohaldatavast maksimaalsest toetuse tasemest.

▼B

4. Jagu

Edendamine ja teavitamine

Artikkel 87

Edendus- ja teavitusmeetmete rakendamine

1. Liikmesriigid võtavad vastu edendus- ja teavitusmeetmete üksikasjalikud rakendussätted. Need sätted peavad võimaldama meetmeid vajaduse korral kiiresti rakendada.

2. Edendus- ja teavitusmeetmete tegevused täiendavad neid edendus- ja teavitusmeetmeid, mida asjaomane tootjaorganisatsioon juba kohaldab.

5. Jagu

Koolitus

Artikkel 88

Koolitusmeetmete rakendamine

Liikmesriigid võtavad vastu nende koolitusmeetmete üksikasjalikud rakendussätted.

6. Jagu

Saagikindlustus

Artikkel 89

Saagikindlustusmeetmete eesmärk

Tootjaorganisatsioon korraldab saagikindlustusmeetmeid, mis aitavad kaitsta tootjate sissetulekuid ja katavad tootjaorganisatsiooni ja/või selle liikmete kantud turukahju, kui need tulenevad looduskatastroofidest, ilmastikutingimustest ja, kui võimalik, haigustest ja kahjurite levikust põhjustatud kahju eest.

Artikkel 90

Saagikindlustusmeetmete rakendamine

1. Liikmesriigid võtavad vastu saagikindlustusmeetmete üksikasjalikud rakenduseeskirjad, sealhulgas eeskirjad, millega tagatakse, et saagikindlustusmeetmed ei moonuta konkurentsi kindlustusturul.

2. Liikmesriigid võivad rakendusfondist abi saavate saagikindlustusmeetmete toetamiseks siseriiklikult lisaraha eraldada. Saagikindlustuse puhul antav riigi toetus ei või siiski ületada:

a) 80 % kindlustusmaksest, mida tootjad maksavad kindlustuseks loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste põhjustatud kahju vastu;

b) 50 % kindlustusmaksest, mida tootjad maksavad kindlustuseks:

   i) punktis a osutatud kahju ning ebasoodsatest ilmastikutingimustest põhjustatud muu kahju vastu; ja

   ii) looma- ja taimehaigustest ning kahjurite levikust põhjustatud kahju vastu.

▼B

Esimese lõigu punktis b sätestatud piirmäära kohaldatakse ka juhtudel, kui rakendusfondist saaks muul juhul 60 % ulatuses ühenduse abi vastavalt määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 10 lõikele 3.

3. Saagikindlustusmeetmed ei hõlma kindlustusmakseid, millega tootjatele hüvitatakse üle 100 % tekkinud kahjust, võttes seejuures arvesse kõiki hüvitisi, mida tootjad saavad kindlustatud riskiga seotud muude toetussüsteemide kaudu.

4. Käesoleva artikli kohaldamisel on „loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste" mõistel sama tähendus, mis komisjoni määruse (EÜ) nr 1857/2006 ([1]) artikli 2 lõikes 8.

7. Jagu

Toetus investeerimisfondide moodustamise halduskulude katmiseks

Artikkel 91

Investeerimisfondide moodustamise halduskulude katmise toetuse tingimused

1. Liikmesriigid võtavad vastu investeerimisfondide moodustamise halduskulude katmiseks antava toetuse meetmete üksikasjalikud rakendussätted.

2. Investeerimisfondide moodustamise halduskulude katmise toetus moodustab investeerimisfondi esimesel, teisel ja kolmandal toimimisaastal vastavalt järgmise osa tootjaorganisatsiooni esimese, teise ja kolmanda aasta sissemaksest investeerimisfondi:

a) Euroopa Liiduga 1. mail 2004 või hiljem ühinenud liikmesriikides 10 %, 8 % ja 4 %;

b) teistes liikmesriikides 5 %, 4 % ja 2 %.

3. Liikmesriigid võivad kehtestada tootjaorganisatsioonile investeerimisfondide moodustamise halduskulude katmiseks antava toetuse ülemmäärad.

8. Jagu

Riigiabi riskide vältimise ja juhtimise meetmetele

Artikkel 92

Riiklike strateegiate üksikasjalikud sätted

Liikmesriigid, kes maksavad vastavalt määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 43 teise lõigu punktile c riigiabi, sätestavad oma riiklikes strateegiates selle üksikasjalikud rakendussätted.

([1]) ELT L 358, 16.12.2006, lk 3.

▼B

IV PEATÜKK

Riiklik finantsabi

▼M13

Artikkel 93

Tootjate organiseerituse tase

Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103e lõike 1 kohaldamisel käsitatakse liikmesriigi piirkonnas tootjate organiseerituse taset eriti madalana juhul, kui viimase kolme aasta jooksul, mille kohta andmed on kättesaadavad, on tootjaorganisatsioonid, tootjaorganisatsioonide liidud ning tootjarühmad turustanud vähem kui 20 % kõnealusest piirkonnast saadud puu- ja köögiviljatoodangu keskmisest väärtusest.

Riiklikku finantsabi võidakse maksta üksnes esimeses lõigus osutatud piirkonnast saadud puu- ja köögiviljatoodangu eest.

▼B

Artikkel 94

Riikliku finantsabi andmise luba

1. ►M5 Liikmesriigid esitavad määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 11 lõike 1 kohase igal asjaomasel aastal rakendatavatele rakenduskavadele riikliku rahalise toetuse andmise loa taotluse komisjonile igal aastal hiljemalt sama aasta 31. jaanuariks. ◄

▼M13

Taotlusele lisatakse tõendid selle kohta, et tootjate organiseerituse tase asjaomases piirkonnas on eriti madal, nagu see on määratletud käesoleva määruse artiklis 93, et abi makstakse üksnes kõnealuses piirkonnas toodetud puu- ja köögiviljasektori toodete eest, ning andmed asjaomaste organisatsioonide, asjaomase abi suuruse ning määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103b kohase rahalise toetuse osakaalu kohta.

▼B

2. Komisjon kiidab taotluse heaks või lükkab tagasi kolme kuu jooksul alates selle esitamisest. Kui komisjon selle tähtaja jooksul ei vasta, käsitatakse taotlust heakskiidetuna.

▼M5

Artikkel 94a

Rakenduskava muudatused

Tootjaorganisatsioon, kes soovib taotleda riiklikku rahalist toetust, peab vajaduse korral muutma oma rakenduskava vastavalt artiklile 67.

▼B

Artikkel 95

Riikliku finantsabi taotlemine ja väljamaksmine

Tootjaorganisatsioonid taotlevad riiklikku finantsabi ning liikmesriigid maksavad abi välja vastavalt artiklitele 70–73.

Artikkel 96

Ühenduse poolt tagasi makstava riikliku finantsabi maksimaalne protsent

Ühendus maksab tagasi 60 % tootjaorganisatsioonile antud riiklikust finantsabist.

▼B

Artikkel 97

Riikliku finantsabi tagasimaksmine ühenduse poolt

▼M5

1. Liikmesriigid taotlevad heakskiidetud ja tootjaorganisatsioonidele tegelikult makstud riikliku rahalise toetuse ühenduse poolt tagasi maksmist hiljemalt rakenduskava rakendamisele järgneva teise aasta 1. jaanuariks.

Taotlusele lisatakse tõendid selle kohta, et viimasest neljast aastast kolme jooksul on olnud täidetud määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 11 lõike 1 teises lõigus sätestatud tingimused, ning andmed asjaomaste organisatsioonide ja tegelikult saadud rahalise toetuse suuruse kohta ning rakendusfondi kirjeldus, kus on eraldi välja toodud toetuse kogusumma ning ühenduse panus, liikmesriikide panus (riiklik rahaline toetus) ning tootjaorganisatsioonide ja liikmete panus.

▼B

2. Komisjon teeb otsuse taotluse heakskiitmise või tagasilükkamise kohta.

3. Kui abi tagasimaksmine ühenduse poolt on heaks kiidetud, deklareeritakse abikõlblikud kulud komisjoni määruse (EÜ) nr 883/2006 ([1]) artiklis 5 sätestatud korra kohaselt komisjonile.

V PEATÜKK

Üldsätted

1. Jagu

Teabevahetus

Artikkel 98

Tootjaorganisatsioonide aruanded

1. Tootjaorganisatsioonid esitavad igal aastal koos abitaotlusega rakenduskavade rakendamise aastaaruande.

Aruannetes käsitletakse järgmist:

a) eelmise aasta jooksul rakendatud rakenduskavad;

b) rakenduskavade peamised muudatused; ning

c) eeldatud ja taotletud abi erinevused.

2. Aruandes esitatakse iga rakendatud rakenduskava kohta:

a) rakenduskava saavutused ja tulemused, mis võimaluse korral põhinevad XIV lisas sätestatud ühistel väljundi- ja tulemusnäitajatel ning vajaduse korral riiklikus strateegias sätestatud täiendavatel väljundi- ja tulemusnäitajad; ning

b) ülevaade kava elluviimisel tekkinud peamistest probleemidest ning meetmetest, mis võeti programmi rakendamise kvaliteedi ja tõhususe tagamiseks.

Kui see on asjakohane, on aastaaruandes täpsustatud, milliseid tõhusaid kaitsemeetmeid kohaldatakse vastavalt riiklikule strateegiale ja määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 9 lõike 5 kohaldamisel, et kaitsta keskkonda võimaliku suurema surve eest, mis tuleneb rakenduskavadega toetatavatest investeeringutest.

([1]) ELT L 171, 23.6.2006, lk 1.

▼B

3. Rakenduskava kohaldamise viimasel aastal asendab lõikes 1 osutatud aastaaruannet lõpparuanne.

Lõpparuandest selgub, mil määral on saavutatud kavade eesmärgid. Neis selgitatakse tegevuste ja/või meetodite muudatusi ja esitatakse programmi rakendamise edu või ebaedu põhjustanud tegurid, mida on võetud või võetakse arvesse järgmiste rakenduskavade koostamisel või kehtivate rakenduskavade parandamisel.

4. Kui tootjaorganisatsioon ei edasta liikmesriigile käesoleva määrusega või määrusega (EÜ) nr 1182/2007 ettenähtud teavet või kui liikmesriigi valduses olevate objektiivsete faktide põhjal ilmneb, et teave on vale, võib liikmesriik peatada asjaomase rakenduskava järgmise aasta heakskiidu kuni nõuetekohase teabe edastamiseni, ilma et see mõjutaks käesoleva määruse erisätete kohaldamist.

Liikmesriik lisab selliste juhtumite üksikasjad käesoleva määruse artikli 99 lõikes 3 osutatud aruandesse.

Artikkel 99

Liikmesriikidelt nõutava teabe esitamine

1. Iga liikmesriik määrab ühe pädeva asutuse, kes vastutab komisjoni ja liikmesriigi vahelise tootjaorganisatsioone, tootjarühmi ning tootjaorganisatsioonide liite hõlmava teabevahetuse eest. Nad teevad kõnealuse määramise ning asutuse kontaktandmed teatavaks komisjonile.

2. Liikmesriigid teatavad hiljemalt 31. jaanuariks komisjonile konkreetsel aastal kõikide rakenduskavade jaoks heaks kiidetud rakendusfondi. Teates esitatakse nii rakendusfondi kogusumma kui ka selle rakendusfondi ühenduse poolse rahastamise kogusumma. Need arvud jaotatakse omakorda riskide vältimise ja juhtimise meetmeteks ja muudeks meetmeteks.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile hiljemalt iga aasta 15. novembriks aastaaruande eelmise aasta tootjaorganisatsioonide ja tootjarühmade ning rakendusfondide, rakenduskavade ja tunnustuskavade kohta. Aastaaruanne sisaldab eelkõige XIII lisas sätestatud teavet.

2. Jagu

Kontrollimine

Artikkel 100

Unikaalne identifitseerimissüsteem

Liikmesriigid tagavad, et kõikidele ühe tootjaorganisatsiooni või tootjarühma esitatud abitaotlustele kohaldatakse unikaalset identifitseerimissüsteemi. Kõnealune identifitseerimine peab ühilduma ühtse isikuandmete registreerimise süsteemiga, millele on osutatud nõukogu määruse (EÜ) nr 1782/2003 ([1]) artikli 18 lõike 1 punktis f.

Artikkel 101

Abitaotlused

Ilma et see mõjutaks käesoleva määruse erisätete kohaldamist, kehtestavad liikmesriigid toetusetaotluste, tunnustamistaotluste ja rakenduskavade heakskiitmise taotluste ning maksetaotluste esitamise korra.

([1]) ELT L 270, 21.10.2003, lk 1.

▼B

Artikkel 102

Valimi võtmine

Kui on asjakohane teostada kontrolli valimi võtmise teel, tagavad liikmesriigid kontrolli laadi ja sageduse kaudu ning riskianalüüsist lähtudes, et kontroll on asjaomase meetme jaoks sobiv.

Artikkel 103

Halduskontroll

Halduskontrolli tehakse kõikidele toetuse- ja maksetaotlustele ning see hõlmab kõiki andmeid, mida on võimalik ja sobiv halduskorras kontrollida. Menetluskorraga nähakse ette tehtud töö ja kontrollitulemuste registreerimine ning nõuetele mittevastavuse puhul võetavad meetmed.

Artikkel 104

Kohapealne kontroll

1. Iga kohapealse kontrolli kohta koostatakse aruanne, et oleks võimalik läbi vaadata läbiviidud kontrollide üksikasju. Eelkõige käsitletakse aruandes järgmist:

a) kontrollitud toetuskavad ja taotlused;

b) kohalolnud isikud;

c) kontrollitud tegevused, meetmed ja dokumendid; ja

d) kontrolli tulemused.

2. Toetuse saajale antakse võimalus aruandele alla kirjutada, et tõendada oma kohalolekut kontrollimise ajal ja lisada märkusi. Eeskirjade eiramise korral võib toetuse saaja saada järelevalvearuande koopia.

3. Kohapealsest kontrollist võib ette teatada, juhul kui see ei kahjusta kontrolli eesmärki. Etteteatamine peaks siiski piirduma vajaliku miinimumajaga.

4. Käesoleva määrusega ettenähtud kontrollid ning muud põllumajandustoetuste osas ühenduse eeskirjadega ettenähtud kontrollid tehakse võimaluse korral üheaegselt. 2008. aastal võivad kohapealseid kontrollimisi siiski vajaduse korral läbi erinevad asutused erinevatel aegadel.

Artikkel 105

Tunnustamistaotluste ja rakenduskavade heakskiitmine

1. Enne tootjaorganisatsiooni tunnustamist vastavalt määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 4 lõike 2 punktile a teevad liikmesriigid tootjaorganisatsioonile tunnustuse andmise eelse kohapealse kontrolli, et kontrollida tunnustamise tingimuste täitmist.

2. Enne rakenduskava heakskiitmist vastavalt artiklile 65 kontrollib pädev riigiasutus heakskiitmiseks esitatud rakenduskava ja võimalikke muutmistaotlusi kõikide asjakohaste vahenditega, sealhulgas kohapealse kontrolli abil. Kontrollitakse eelkõige:

a) artikli 61 lõike 1 punktide a, b ja e kohaselt esitatud teabe õigsust;

b) kavade vastavust määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 9 eesmärkidele ning riiklikule raamistikule ja riiklikule strateegiale;

c) tegevuste abikõlblikkust ning kavandatavate kulude abikõlblikkust;

d) kavade järjepidevust ja tehnilist kvaliteeti, kalkulatsioonide ja abikava paikapidavust ning rakendamise ajakava. Kontrollidega

▼B

tehakse kindlaks, kas on püstitatud mõõdetavad eesmärgid, mille saavutamist saaks jälgida, ning kas kavandatavate tegevustega on võimalik sätestatud eesmärke saavutada; ja

e) toetuse saamiseks esitatud toimingute vastavust kohaldatavatele siseriiklikele ja ühenduse eeskirjadele, milles vastavalt konkreetsele juhtumile käsitletakse eelkõige riigihankeid, riigiabi ja siseriiklike õigusaktidega või riikliku raamistiku ja riikliku strateegiaga ette muid kohustuslikke standardeid.

Artikkel 106

Rakenduskavade abitaotluste kontroll

Enne väljamaksete tegemist teevad liikmesriigid halduskontrolli kõikidele abitaotlustele ning pistelisi kohapealseid kontrolle.

Artikkel 107

Rakenduskavade abitaotluste halduskontroll

1. Abitaotluste halduskontrolli raames kontrollitakse eelkõige järgmist, kui taotluse sisu seda võimaldab:

a) koos taotlusega esitatud rakenduskava täitmise aastaaruanne või vajadusel lõpparuanne;

b) turustatud toodangu väärtus, sissemaksed rakendusfondi ja kantud kulud;

c) toodete üleandmine ja teenuste osutamine ning deklareeritud kulude vastavus tegelikkusele;

d) sooritatud tegevuste vastavus heakskiidetud rakenduskavas sisalduvatele tegevustele; ja

e) finants- ja muude piirangute ja ülemmäärade järgimine.

2. Rakenduskava raames tehtud väljamaksete kohta peavad olema arved ning väljamakset tõendavad dokumendid. Kui see ei ole võimalik, tõendatakse makseid samaväärse tõendusjõuga dokumentidega. Kasutatud arved peavad olema tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide ühenduse, tootjarühma või tütarettevõtte nimel nagu ette nähtud artikli 52 lõikes 2 või liikmesriigi heakskiidu korral ühe või mitme selle liikme nimel.

Artikkel 108

Rakenduskavade raames esitatud abitaotluste kohapealne kontroll

1. Artikli 70 lõikes 1 osutatud abitaotluse kontrollimiseks teevad liikmesriigid tootjaorganisatsioonis kohapealseid kontrolle, et tagada kõnealusel aastal kehtivate abi või selle jääksumma saamise tingimuste täitmine.

Eelkõige hõlmab see kontroll:

a) kõnealusel aastal kehtivate tunnustamiskriteeriumide täitmist;

b) kõnealuse aasta rakendusfondi kasutamist, sealhulgas ettemaksete või osaliste maksete taotlustes deklareeritud kulusid; ja

c) turult kõrvaldamise ning toorelt koristamise või koristamata jätmise kulude teise astme kontrolli.

2. Lõikes 1 osutatud kontrolle tehakse igal aastal taotluste usaldusväärse valimi põhjal. Valim peab esindama vähemalt 30 % abi kogusummast liikmesriikides, kus on rohkem kui kümme tunnustatud toot-

▼B

jaorganisatsiooni. Muudel juhtudel kontrollitakse iga tootjaorganisatsiooni vähemalt iga kolme aasta järel.

Iga tootjaorganisatsiooni tuleb enne rakenduskava viimase aasta eest abi või selle jääksumma maksmist vähemalt üks kord kontrollida.

3. Kohapealse kontrolli tulemusi hinnatakse, et teha kindlaks, kas mõni tuvastatud probleem on süsteemset laadi ning ohustab teisi sarnaseid tegevusi, abisaajaid või asutusi. Hindamise abil selgitatakse välja ka selliste olukordade põhjused ja edasise uurimise vajalikkus ning määratakse asjakohased parandus- ja ennetustegevused.

Kui kontrollimiste käigus ilmneb, et piirkonnas või selle osas või teatavas tootjaorganisatsioonis esineb olulisi eeskirjade eiramisi, teeb liikmesriik samal aastal täiendavaid kontrollimisi ja suurendab vastavate järgmisel aastal kontrollitavate taotluste protsendimäära.

4. Liikmesriik määrab kontrollitavad tootjaorganisatsioonid riskianalüüsi alusel.

Riskianalüüsis võetakse arvesse eelkõige:

a) abi suurust;

b) eelnenud aastatel tehtud kontrollide tulemusi;

c) juhuslikku tegurit;

d) muid liikmesriikide kindlaksmääratavaid näitajaid, eelkõige tootjaorganisatsiooni osalemist liikmesriigi või sõltumatu sertifitseerimisasutuse poolt ametlikult tunnustatud kvaliteedi tagamise programmis.

Artikkel 109

Rakenduskavade meetmete kohapealne kontroll

1. Rakenduskavade meetmete kohapealse kontrolli abil kontrollivad liikmesriigid eelkõige:

a) rakenduskavas sisalduvate tegevuste rakendamist;

b) tegevuse rakendamise või kavandatava rakendamise vastavust heakskiidetud rakenduskavas kirjeldatud otstarbele;

c) piisava hulga kululiikide puhul seda, kas asjakohaste kulude laad ja ajastus on vastavuses ühenduse nõuete ning heakskiidetud spetsifikatsioonidega;

d) kantud kulusid tõendavate raamatupidamis- või muude dokumentide olemasolu; ja

e) turustatud toodangu väärtus.

2. Turustatud toodangu väärtust kontrollitakse siseriiklike õigusaktidega ettenähtud raamatupidamissüsteemi andmete põhjal.

Selleks võib liikmesriik otsustada, et turustatud toodangu deklareeritud väärtust tuleb tõendada samamoodi, kui siseriiklike õigusaktidega ette nähtud raamatupidamisandmeid.

Turustatud toodangu deklareeritud väärtuse kontrolli võib läbi viia enne vastava abitaotluse edastamist.

3. Kohapealne kontroll hõlmab kontrollkäiku meetme tegevuskohta või, kui tegevus on immateriaalne, tegevuse läbiviija juurde. Eelkõige artikli 108 lõikes 2 osutatud valimiga hõlmatud üksikute põllumajandusettevõtete tegevuste puhul tehakse vähemalt üks kontrollkäik, et veenduda nende läbiviimises.

Liikmesriigid võivad siiski otsustada kõnealustest kontrollkäikudest loobuda väiksemate toimingute puhul või kui nad leiavad, et abi saamise tingimuste mittetäitmise või tegevuse fiktiivsuse oht on väike. See otsus protokollitakse koos põhjendustega;

▼B

4. Kohapealse kontrolli raames kontrollitakse kõiki tootjaorganisatsiooni ja selle liikmete maksekohustusi ja kohustusi, mida on võimalik kontrollkäigu ajal kontrollida.

5. Artikli 108 lõikes 2 sätestatud kontrollimäära täitmisel võib arvesse võtta üksnes selliseid kontrolle, mis vastavad kõikidele käesoleva artikli nõuetele.

Artikkel 110

Kõrvaldamistoimingute esimese astme kontroll

1. Liikmesriigid teevad igas tootjaorganisatsioonis kõrvaldamistoimingute esimese astme kontrolli, mis koosneb turult kõrvaldatud toodete dokumentide ja identsuskontrollist ning kaalu füüsilisest kontrollist, vajaduse korral proovivõtmise teel, ja artikli 77 eeskirjade järgimise kontrollist II jaotise II peatükis sätestatud korras. Kontroll toimub pärast käesoleva määruse artikli 79 lõikes 1 osutatud teate saamist artikli 79 lõikes 2 sätestatud tähtaegade jooksul.

2. Lõikes 1 sätestatud esimese astme kontrollid hõlmavad 100 % turult kõrvaldatud toodete kogusest. Pärast selle kontrolli lõppu denatureeritakse kõrvaldatud tooted, v.a. tasuta jagamiseks ettenähtud tooted, või müüakse need töötlevale tööstusele pädevate asutuste järelevalve all vastavalt tingimustele, mis liikmesriik on kehtestanud artikli 81 alusel.

Kui tooted on tasuta jagamiseks, võivad liikmesriigid kontrollida käesoleva artikli lõikes 2 sätestatust väiksemat protsenti tingimusel, et see ei ole vähem kui 10 % kõnealustest kogustest turustusaasta jooksul. Kontrolli võib läbi viia tootjaorganisatsioonis ja/või toodete saajate juures. Kui kontrolli käigus leitakse märkimisväärseid rikkumisi, teevad pädevad asutused lisakontrolle.

Artikkel 111

Kõrvaldamistoimingute teise astme kontroll

1. Artiklis 108 viidatud kontrollide raames teevad liikmesriigid teise astme kontrolle.

Liikmesriigid kehtestavad kriteeriumid, et analüüsida ja hinnata riski, kas mõni konkreetne tootjaorganisatsioon tegeleb eeskirju rikkuvate kõrvaldamistoimingutega. Sellised kriteeriumid on muu hulgas seotud varasemate esimese ja teise astme kontrollide tulemustega ja sellega, kas tootjaorganisatsioonil on mingi kvaliteeditagamiskorra vorm. Nende kriteeriumide alusel määravad nad iga tootjaorganisatsiooni puhul kindlaks teise astme kontrollide minimaalse sageduse.

2. Lõikes 1 osutatud kontrollid koosnevad kohapealsest kontrollist tootjaorganisatsiooni ja kõrvaldatud toodete saajate ruumides, et tagada ühenduse toetuse maksmiseks nõutavate tingimuste täitmine. Kontroll hõlmab:

a) konkreetseid lao- ja raamatupidamisarvestusi, mida peavad pidama kõik tootjaorganisatsioonid, kes teevad kõnealuse turustusaasta jooksul ühe või mitu kõrvaldamistoimingut;

b) abitaotlustes deklareeritud viisil turustatud koguste tõendamist, kontrollides eriti lao- ja raamatupidamisarvestust, arveid ja vajaduse korral nende õigsust ning seda, kas deklaratsioonid sobivad kokku kõnealuse tootjaorganisatsiooni raamatupidamis- ja/või maksuandmetega;

c) raamatupidamise õigsuse kontrolli, eeskätt tootjaorganisatsiooni netotulude õigsust, mis on deklareeritud nende maksetaotlustes, kõigi kõrvaldamiskulude proportsionaalsust, raamatupidamiskandeid tootjaorganisatsiooni saadud ühenduse toetuse kohta ning kõiki liikmetele edasimakstud hüvitise summasid, et tagada nende kooskõla; ja

▼B

d) kõrvaldatud toodete maksetaotlustes deklareeritud sihtotstarbe kontrolli ja nõuetekohase denatureerimise kontrolli selle tagamiseks, et tootjaorganisatsioonid ja saajad on järginud käesolevat määrust.

3. Lõikes 2 osutatud kontrolle teostatakse asjaomastele tootjaorganisatsioonide ning nende organisatsioonidega seotud saajate suhtes. Iga kontroll hõlmab valimit, mis esindab vähemalt 5 % tootjaorganisatsiooni poolt turustusaasta jooksul kõrvaldatud kogustest.

4. Lõike 2 punktis a osutatud lao- ja raamatupidamisarvestusest peavad iga kõrvaldatud toote puhul selguma järgmised liikumised, väljendatuna järgmistes kogustes:

a) tootjaorganisatsiooni liikmete ja teiste tootjaorganisatsioonide liikmete tarnitud toodang vastavalt määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 3 lõike 3 punktidele b ja c;

b) tootjaorganisatsiooni müük, jaotatud värskena turule ettevalmistatud toodeteks ja muud liiki toodeteks, sealhulgas toorained töötlemiseks; ja

c) turult kõrvaldatud tooted.

5. Lõike 4 punktis c osutatud toodete sihtotstarbe kontrollimine hõlmab eeskätt järgmist:

a) saajate poolt peetavate eraldi arvestuste pisteline kontroll ja vajaduse korral tõendamine, kas need on kooskõlas siseriikliku õiguse alusel nõutava raamatupidamisega; ning

b) asjakohaste keskkonnanõuete järgimise kontroll.

6. Kui teise astme kontrollimistel ilmneb olulisi rikkumisi, teevad pädevad asutused kõnealuse turustusaasta kohta üksikasjalikumaid teise astme kontrolle ja suurendavad järgmisel turustusaastal kõnealuste tootjaorganisatsioonide (või nende liitude) teise astme kontrollide sagedust.

Artikkel 112

Toorelt koristamine ja koristamata jätmine

1. Enne toorelt koristamist veenduvad liikmesriigid kohapealse kontrolli abil, et asjaomased tooted ei ole kahjustatud ning maatükk on hästi hooldatud. Pärast toorelt koristamist kontrollivad liikmesriigid, kas asjaomaselt alalt on saak koristatud ning koristatud toodang on denatureeritud.

Pärast saagikoristusperioodi lõppu kontrollivad liikmesriigid artikli 86 lõikes 2 osutatud turuolukorra prognoosi alusel analüüsi usaldusväärust. Samuti analüüsivad liikmesriigid turuolukorra prognoosi ja tegeliku turuolukorra erinevusi.

2. Enne koristamata jätmist veenduvad liikmeriigid kohapealse kontrolli abil, et konkreetne ala on hästi hooldatud, saaki ei ole osaliselt koristatud ning toode on hästi kasvanud ja üldiselt veatu ja standardse turustuskvaliteediga.

Liikmesriigid tagavad toodangu denatureerimise. Kui see ei ole võimalik, tagavad nad kontrollkäikude või saagikoristuse aegsete külastuste abil, et saaki ei koristata.

3. Artikli 111 lõikeid 1, 2, 3 ja 6 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

▼B

Artikkel 113

Kontrollid enne tootjarühmade tunnustuskavade heakskiitmist

1. Enne määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 7 lõike 1 kohase tootjarühma tunnustuskava heakskiitmist kontrollivad liikmesriigid seda juriidilist isikut või juriidilise isiku selgelt määratletud osa kohapeal.

2. Liikmesriik kontrollib kõigi asjakohaste vahendite, sealhulgas kohapealse kontrolli abil:

a) tunnustuskavas esitatud teabe õigsust;

b) kava majanduslikku järjepidevust ja tehnilist kvaliteeti, kalkulatsioonide paikapidavust ning rakendamise ajakava;

c) tegevuste abikõlblikkust ning kavandatavate kulude abikõlblikkust ja mõistlikkust;

d) toetuse saamiseks esitatud toimingute vastavust kohaldatavatele siseriiklikele ja ühenduse eeskirjadele, milles vastavalt konkreetsele juhtumile käsitletakse eelkõige riigihangete eeskirju, riigiabi ja siseriiklike õigusaktidega või riikliku raamistiku ja riikliku strateegiaga ette muid kohustuslikke standardeid.

Artikkel 114

Tootjarühmade abitaotluste kontroll

1. Enne väljamaksete tegemist teevad liikmesriigid halduskontrolli kõikidele tootjarühmade abitaotlustele ning pistelisi kohapealseid kontrolle.

2. Pärast artiklis 47 osutatud abitaotluse esitamist teevad liikmesriigid tootjarühmades kohapealseid kontrolle, et tagada kõnealusel aastal kehtivate abi saamise tingimuste täitmine.

Kontrollitakse eelkõige:

a) kõnealusel aastal kehtivate tunnustamiskriteeriumide täitmist; ja

b) turustatud toodangu väärtust ja tunnustuskavas sisalduvate meetmete rakendamist ning kantud kulusid.

3. Lõikes 2 osutatud kontrolle tehakse igal aastal taotluste usaldusväärse valimi põhjal. Valim peab esindama vähemalt 30 % abi kogusummast.

Kõiki tootjarühmi tuleb kontrollida vähemalt kord viie aasta jooksul.

4. Artikleid 107 ja 109 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Artikkel 115

Riikidevahelised tootjaorganisatsioonid ja riikidevahelised tootjaorganisatsioonide liidud

1. Liikmesriik, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsiooni või riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu peakontor, vastutab selle organisatsiooni või liidu kontrollimise üldise korralduse eest ning kohaldab vajadusel sanktsioone.

2. Teised liikmesriigid, kes peavad tegema artikli 30 lõike 2 punktis c ja artikli 37 lõike 2 punktis c osutatud halduskoostööd, teevad selliseid haldus- ja kohapealseid kontrolle, mida käesoleva artikli lõikes 1 osutatud liikmesriik nõuab, ning teatavad talle nende tulemused. Nad järgivad kõiki lõikes 1 osutatud liikmesriigi sätestatud tähtaegu.

3. Tootjaorganisatsiooni ning rakenduskava ja rakendusfondi suhtes kohaldatakse lõikes 1 osutatud liikmesriigis kehtivaid eeskirju. Kesk-

▼B

konna- ja fütosanitaarküsimuste ning kõrvaldatud toodete kasutusviisi osas kohaldatakse aga selle liikmesriigi eeskirju, kus toimub tootmine.

3. Jagu

Sanktsioonid

Artikkel 116

Tunnustamiskriteeriumide eiramine

1. Liikmesriigid tühistavad tootjaorganisatsiooni tunnustuse, kui tunnustamiskriteeriume on olulisel määral eiratud tootjaorganisatsiooni tahtluse või raske hooletuse tõttu.

Liikmesriigid tühistavad tootjaorganisatsiooni tunnustuse eelkõige juhul, kui tunnustamiskriteeriumide eiramine on seotud:

a) artikli 23, artikli 25, artikli 28 lõigete 1 ja 2 või artikli 33 nõuete rikkumisega, või

b) olukorraga, mille puhul turustatud toodangu väärtus jääb kahel järjestikusel aastal alla piirmäära, mille liikmesriik on kehtestanud vastavalt määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 4 lõike 1 punktile b.

Käesoleva lõike kohane tunnustuse tühistamine jõustub kuupäevast, mil tunnustamistingimused ei ole enam täidetud, vastavalt mis tahes kohaldatavatele aegumistähtaegu käsitlevatele horisontaalõigusaktidele riiklikul tasandil.

2. Kui tunnustamiskriteeriume eiratakse olulisel määral, kuid üksnes ajutiselt, peatavad liikmesriigid tootjaorganisatsiooni tunnustuse, juhul kui lõiget 1 ei kohaldata.

Peatamisajal abi ei maksta. Peatamine jõustub kontrollimise päeval ning lõpeb päeval, mil kontrollimine näitab, et asjaomased kriteeriumid on täidetud.

Peatamisaja kestus ei või ületada 12 kuud. Kui asjaomaste kriteeriumide täitmine 12 kuu jooksul ei taastu, tühistatakse tunnustus.

▼M5

Liikmesriigid võivad teha makseid pärast artiklis 71 sätestatud tähtaega, kui see on käesoleva lõike kohaldamiseks vajalik. Kõnealuseid hilisemaid makseid ei tohi siiski teha mingil juhul hiljem kui rakenduskava rakendamisele järgneva teise aasta 15. oktoobril.

▼B

3. Muudel tunnustamiskriteeriumide eiramise juhtudel, kui lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata, saadavad liikmesriigid hoiatuskirja, milles märgitakse vajalikud parandusmeetmed. Liikmesriigid võivad abi väljamakseid edasi lükata kuni parandusmeetmete võtmiseni.

▼M5

Liikmesriigid võivad teha makseid pärast artiklis 71 sätestatud tähtaega, kui see on käesoleva lõike kohaldamiseks vajalik. Kõnealuseid hilisemaid makseid ei tohi siiski teha mingil juhul hiljem kui rakenduskava rakendamisele järgneva teise aasta 15. oktoobril.

▼B

Kui parandusmeetmeid ei võeta 12 kuu jooksul, käsitatakse seda kriteeriumide olulise eiramisena ning sellest tulenevalt kohaldatakse lõiget 2.

Artikkel 117

Pettus

1. Ilma et see mõjutaks muude karistuste kohaldamist vastavalt ühenduse ja siseriiklikele õigusaktidele, tühistavad liikmesriigid tootjaorga-

▼B

nisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma tunnustuse, kui leitakse, et ta on seoses määrusega (EÜ) nr 1182/2007 hõlmatud abiga pannud toime pettuse.

2. Liikmesriigid võivad peatada tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma tunnustuse või peatada kõnealusele isikule maksete tegemise, kui kahtlustatakse, et ta on seoses määrusega (EÜ) nr 1182/2007 hõlmatud abiga pannud toime pettuse.

Artikkel 118

Tootjarühmad

1. Liikmesriigid kohaldavad artiklites 116 ja/või 119 sätestatud sanktsioone ja *mutatis mutandis* tunnustuskavade suhtes.

2. Lisaks lõikele 1 ja juhul, kui liikmesriigi poolt artikli 51 lõike 4 kohaselt määratud tähtaja jooksul ei ole tootjarühma tootjaorganisatsioonina tunnustatud, nõuab liikmesriik tagasi:

a) 100 % tootjarühmale makstud abist, juhul kui tunnustamisest keeldumise põhjustas tootjarühma tahtlus või raske hooletus; või

b) kõikidel muudel juhtudel 50 % makstud abist.

Artikkel 119

Rakenduskava

1. Maksed arvutatakse välja abikõlblikkuse alusel.

2. Liikmesriik kontrollib abisaaja esitatud abitaotlust ning teeb kindlaks, millised summad on abikõlblikud. Ta teeb kindlaks:

a) summa, mis tuleks abisaajale välja maksta üksnes taotluse alusel;

b) summa, mis kuulub abisaajale väljamaksmisele pärast taotluse abikõlblikkuse kontrolli.

3. Kui lõike 2 punkti a kohaselt kindlaks tehtud summa ületab lõike 2 punkti b kohaselt kindlaks tehtud summat rohkem kui 3 % võrra, vähendatakse abisaajale tegelikult väljamakstavat summat. Summat vähendatakse lõike 2 punktide a ja b alusel välja arvutatud summade vahe võrra.

Vähendamisest loobutakse juhul, kui tootjaorganisatsioon või tootjarühm tõendab, et ta ei ole vastutav abikõlbmatu summa esitamise eest.

4. Lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse kohapealsete kontrollide käigus tuvastatud abikõlbmatute kulude suhtes *mutatis mutandis*.

5. Kui enne abi andmist deklareeritakse turustatud toodangu väärtus ja seda kontrollitakse, vähendatakse makstavate summade arvutamiseks kasutatavat turustatud toodangu väärtust vastavalt lõigetele 2 ja 3.

6. Kui leitakse, et abisaaja on tahtlikult valedeklaratsiooni esitanud, ei anta kõnealuseks toiminguks rakenduskava või tunnustuskava alusel abi ning kõik selleks toiminguks juba makstud summad nõutakse tagasi. Lisaks kaotab abisaaja õiguse saada kõnealuse rakenduskava alusel selleks toiminguks abi järgmisel aastal.

Artikkel 120

Kõrvaldamistoimingute esimese astme kontrollile järgnevad sanktsioonid

Kui pärast artiklis 110 osutatud kontrolli leitakse artiklis 77 osutatud turustusnormide või miinimumnõuete rikkumisi, kohustatakse abisaajat:

▼B

a) karistusena maksma ►M10 ühenduse panuse ◄, mis arvutatakse turustusnormidele või miinimumnõuetele mittevastavate kõrvaldatud toodete koguste alusel, kui need kogused on väiksemad kui 10 % vastavalt käesoleva määruse artiklile 79 teatatud kogustest;

b) karistusena maksma kahekordse ►M10 ühenduse panuse ◄, kui kõnealused kogused moodustavad 10–25 % teatatud kogustest; või

c) karistusena maksma kogu artikli 79 kohaselt teatatud koguse eest saadud ►M10 ühenduse panuse ◄, kui kõnealused kogused moodustavad üle 25 % teatatud kogustest.

Artikkel 121

Tootjaorganisatsioonide suhtes kõrvaldamistoimingutega seoses kohaldatavad muud sanktsioonid

1. Artiklis 119 osutatud sanktsioonid hõlmavad abi, mida taotletakse rakenduskava kulude lahutamatuks osaks olevate kõrvaldamistoimingute eest.

2. Kõrvaldamistoimingute kulusid käsitatakse abikõlbmatuna, kui müüki mitte pandud koguseid ei ole kasutatud liikmesriikide poolt artikli 81 lõike 1 kohaselt sätestatud viisil või kui kõrvaldamine või sihtotstarve on kahjustanud keskkonda või fütosanitaartingimusi, rikkudes artikli 81 lõike 1 alusel vastu võetud sätteid.

Artikkel 122

Kõrvaldatud toodete saajate suhtes kohaldatavad sanktsioonid

Kui vastavalt artiklitele 110 ja 111 tehtud kontrollide ajal leitakse kõrvaldatud toodete saajatega seostatavaid rikkumisi, kohaldatakse järgmisi sanktsioone:

a) saajad kaotavad õiguse kõrvaldatud tooteid saada; ja

b) turult kõrvaldatud toodete saajatelt nõutakse välja saadavate toodete väärtus, millele lisanduvad hüvitatud sortimis- ja pakkekulud ning veokulud vastavalt liikmesriikide poolt kehtestatud eeskirjadele. ►M5 ——————— ◄

Punktis a sätestatud sanktsioon jõustub viivitamata ja kehtib vähemalt ühe turustusaasta jooksul ning seda võib eiramise tõsidusest olenevalt pikendada.

Artikkel 123

Toorelt koristamine ja koristamata jätmine

1. Kui toorelt koristamise puhul leitakse, et tootjaorganisatsioon on oma kohustusi rikkunud, peab tootjaorganisatsioon karistusena maksma hüvitise summa, mis on seotud aladega, mille puhul on kohustust rikutud. Kohustuste rikkumisena käsitatakse juhtumeid, mille korral:

a) liikmesriik leiab artikli 112 lõike 1 teises lõigus osutatud kontrollimise ajal, et toorelt koristamise meede ei olnud tollase turuolukorra prognoosi analüüsi alusel põhjendatud;

b) teatatud toorelt koristamise ala ei vasta toorelt koristamise abi saamise tingimustele; või

c) alalt ei ole saak täielikult koristatud või toodang ei ole denatureeritud.

2. Kui koristamata jätmise puhul leitakse, et tootjaorganisatsioon on oma kohustusi rikkunud, peab tootjaorganisatsioon karistusena maksma

▼B

hüvitise summa. Kohustuste rikkumisena käsitatakse juhtumeid, mille korral:

a) teatatud koristamatajätmise ala ei vasta koristamatajätmise abi saamise tingimustele;

b) saaki on siiski koristatud või osaliselt koristatud; või

c) tootjaorganisatsiooni süül on kahjustatud keskkonda või fütosanitaartingimusi.

3. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud karistusi kohaldatakse lisaks vastavalt artiklile 119 tehtud maksete vähendamistele.

Artikkel 124

Kohapealse kontrolli takistamine

Kui tootjaorganisatsioon, selle liige või esindaja takistab kohapealse kontrolli tegemist, lükatakse vastav abitaotlus asjaomaste kulude osas tagasi.

Artikkel 125

Abi tagasinõudmine

Alusetult makstud abi nõutakse asjaomaselt tootjaorganisatsioonidelt, tootjaorganisatsioonide ühingutelt, tootjarühmadelt või ettevõtjatelt tagasi koos intressiga. Määruse (EÜ) nr 796/2004 ([1]) artiklis 73 sätestatud eeskirju kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Haldusmeetmete rakendamine ja alusetult makstud summade tagasisaamine, nagu käesolevas jaos ette nähtud, ei piira komisjonile kõrvalekalletest teatamist vastavalt komisjoni määrusele (EÜ) nr 1848/2006. ([2])

4. Jagu

Rakenduskavade ja riiklike strateegiate järelevalve ja hindamine

Artikkel 126

Ühised tulemusnäitajad

1. Riiklike strateegiate ja rakenduskavade suhtes kohaldatakse järelevalvet ja hindamisi, et hinnata rakenduskavade eesmärkide saavutamise edusamme ning nende eesmärkidega seotud tulemuslikkust ja tõhusust.

2. Edusamme, tulemuslikkust ja tõhusust hinnatakse ühiste tulemusnäitajate abil, milles käsitletakse esialgset olukorda ning rakendatud rakenduskavadega seotud rahastamist, väljundeid, tulemusi ja mõju.

3. Ühised tulemusnäitajad on loetletud käesoleva määruse XIV lisas.

4. Kui liikmesriik seda vajalikuks peab, täpsustatakse riiklikus strateegias teatavad konkreetsele strateegiale iseloomulikud lisanäitajad, mis kajastavad riiklikke ja/või piirkondlikke vajadusi, tingimusi ning tootjaorganisatsioonide rakendatavate rakenduskavade eesmärkide iseärasusi. Võimaluse korral hõlmatakse lisanäitajad keskkonnaalaste eesmärkide kohta, mis on tulemusnäitajatega hõlmamata.

([1]) ELT L 141, 30.4.2004, lk 18.
([2]) ELT L 355, 15.12.2006, lk 56.

▼B

Artikkel 127

Rakenduskavade järelevalve- ja hindamismenetlused

1. Tootjaorganisatsioonid tagavad oma rakenduskavade järelevalve ja hindamise, kasutades asjakohaseid artiklis 126 osutatud ühiseid tulemusnäitajaid ja vajaduse korral riiklikus strateegias sätestatud lisanäitajaid.

Selleks kehtestavad nad nende näitajate rakendamiseks vajaliku teabe kogumise, salvestamise ja säilitamise korra.

2. Järelevalve eesmärk on hinnata rakenduskava jaoks sätestatud konkreetsete ülesannete täitmisel tehtud edusamme. Järelevalvet teostatakse finants-, väljundi- ja tulemusnäitajate alusel. Saadud tulemusi kasutatakse, et:

a) kontrollida kava rakendamise kvaliteeti;

b) teha kindlaks, kas rakenduskava on vaja kohandada või läbi vaadata, et saavutada kava eesmärke või parandada kava haldamist, sealhulgas finantshaldust;

c) aidata täita rakenduskava rakendamisega seotud aruandlusnõudeid.

Andmed järelevalvetoimingute tulemuste kohta lisatakse igasse artikli 98 lõikes 1 osutatud aastaaruandesse, mille tootjaorganisatsioon peab esitama riikliku strateegia juhtimise eest vastutavale riigiasutusele.

3. Hindamine viiakse läbi eraldi vahehindamisaruande vormis.

Vahehindamine, mida võib teha spetsialiseeritud konsultatsioonibüroo abiga, on ette nähtud finantsvahendite kasutusastme ning rakendusprogrammi tulemuslikkuse ja tõhususe läbivaatamiseks ning kava üldeesmärkide osas tehtud edusammude hindamiseks. Selleks kasutatakse algset olukorda, tulemusi ja, kui vaja, mõju käsitlevaid ühiseid näitajaid.

Vajaduse korral hõlmab vahehindamine kvalitatiivset hinnangu andmist tulemustele ja selliste keskkonnalaste tegevuste mõju, mille eesmärk on:

a) hoida ära pinnaerosioon;

b) vähendada taimekaitsevahendite kasutamist ja/või seda paremini hallata;

c) kaitsta elupaiku ja bioloogilist mitmekesisust; või

d) maastiku säilitamine.

Saadud tulemusi kasutatakse, et:

a) parandada tootjaorganisatsiooni hallatavate rakenduskavade kvaliteeti;

b) määrata kindlaks, kas rakenduskavas on vaja teha sisulisi muudatusi;

c) aidata täita rakenduskavade rakendamisega seotud aruandlusnõudeid; ja

d) saada kasulikke õppetunde tootjaorganisatsiooni poolt tulevikus hallatavate rakenduskavade kvaliteedi, tulemuslikkuse ja tõhususe osas.

Vahehindamine viiakse läbi rakenduskava rakendamise ajal ja piisavalt aegsasti, et hindamistulemusi saaks arvesse võtta järgmise rakenduskava koostamisel.

Vahehindamisaruanne lisatakse vastavale artikli 98 lõikes 1 osutatud aastaaruandele.

▼B

Artikkel 128

Riikliku strateegia järelevalve- ja hindamismenetlused

1. Riikliku strateegia järelevalveks ja hindamiseks kasutatakse asjakohaseid artiklis 126 osutatud ühiseid tulemusnäitajaid ja vajaduse korral riiklikus strateegias sätestatud lisanäitajaid.

2. Liikmesriigid kehtestavad artiklis 126 osutatud näitajate rakendamiseks vajaliku teabe elektroonilise kogumise, salvestamise ja säilitamise korra. Selleks võtavad nad kasutusele teabe, mille tootjaorganisatsioonid esitavad seoses oma rakenduskavade järelevalve ja hindamisega.

3. Järelevalve on pidev ja selle eesmärk on hinnata rakenduskavade jaoks sätestatud eesmärkide ja ülesannete täitmisel tehtud edusamme. Järelevalvet teostatakse finants-, väljundi- ja tulemusnäitajate alusel. Selleks kasutatakse ära teave, mille tootjaorganisatsioonid esitavad iga-aastastes eduaruannetes oma rakenduskavade järelevalve ja hindamise kohta. Saadud järelevalvetulemusi kasutatakse, et:

a) kontrollida rakenduskavade rakendamise kvaliteeti;

b) teha kindlaks, kas riiklikku strateegiat on vaja kohandada või läbi vaadata, et saavutada strateegia eesmärke või parandada strateegia rakendamise haldamist, sealhulgas rakenduskavade finantshaldust; ja

c) aidata täita riikliku strateegia rakendamisega seotud aruandlusnõudeid.

4. Hindamise eesmärk on kontrollida strateegia üldeesmärkide saavutamisel tehtud edusamme. Selleks kasutatakse algset olukorda, tulemusi ja, kui vaja, mõju käsitlevaid näitajaid. Selleks kasutatakse ära rakenduskavade järelevalve ja vahehindamise tulemusi, mis sisalduvad tootjaorganisatsioonide esitatud iga-aastastes eduaruannetes ja lõpparuannetes. Saadud hindamistulemusi kasutatakse, et:

a) parandada strateegia kvaliteeti;

b) määrata kindlaks, kas strateegias on vaja teha sisulisi muudatusi; ja

c) aidata täita riikliku strateegia rakendamisega seotud aruandlusnõudeid.

Hindamine hõlmab 2012. aastal läbiviidavat hindamist, mis peab toimuma piisavalt vara selleks, et selle tulemusi oleks võimalik lisada eraldiseisvasse hindamisaruandesse, mis lisatakse samal aastal artikli 99 lõikes 3 osutatud iga-aastasele riiklikule aruandele. Selles kontrollitakse finantsvahendite kasutusastet, rakendatud rakenduskavade tulemuslikkust ja tõhusust ning hinnatakse nende programmide tulemusi ja mõju võrreldes strateegia eesmärkide ja ülesannetega ning, kui vaja, määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 9 lõikes 1 sätestatud muude eesmärkidega. Selle eesmärk on saada kasulikke õppetunde tulevaste riiklike strateegiate kvaliteedi parandamiseks ning eelkõige tuvastada, kas eesmärkide, ülesannete ja abikõlblike meetmete määratlustes on puudujääke ning kas on vaja ette näha uusi teostamisvahendeid.

VI PEATÜKK

Eeskirjade laiendamine majanduspiirkonna tootjatele

Artikkel 129

Teatis majanduspiirkondade nimekirja kohta

Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 14 lõike 2 teises lõigus ettenähtud teatised majanduspiirkondade nimekirja kohta hõlmavad kogu teavet, mis on vajalik kõnealuse määruse artikli 14 lõike 2 esimeses lõigus sätestatud tingimuste täitmise kontrollimiseks.

▼B

Artikkel 130

Teatis siduvate eeskirjade kohta; esindavus

1. Kui liikmesriik teatab eeskirjadest, mis ta on määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 15 kohaselt muutnud siduvaks teatava toote ja majanduspiirkonna jaoks, annab ta komisjonile samal ajal teada:

a) tootjaorganisatsiooni või organisatsioonide ühenduse, mis eeskirjade laiendamist taotles;

b) kõnealusesse organisatsiooni või liitu kuuluvate tootja arvu ja asjakohase majanduspiirkonna tootjate koguarvu; selline teave antakse laiendamistaotluse esitamisaja seisuga;

c) majanduspiirkonna kogutoodangu ja tootjaorganisatsiooni või liidu turustatud toodangu viimasel turustusaastal, mille kohta on olemas andmed; ja

d) kuupäeva, millest alates on laiendatavaid eeskirju kohaldatud asjaomase tootjaorganisatsiooni või liidu suhtes; ja

e) laiendamise jõustumiskuupäeva ja laiendamise kohaldamise kestuse.

2. Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 14 lõikes 3 määratletud esindavuse kindlaksmääramisel ei võeta liikmesriikide kehtestavate eeskirjade alusel arvesse:

a) tootjaid, kelle toodang on ette nähtud põhiliselt põllumajandusettevõttes või tootmispiirkonnas toimuvaks otsemüügiks tarbijaile,

b) punktis a osutatud otsemüüki,

c) määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 14 lõike 4 punktis b osutatud töötlemiseks tarnitud toodangut, välja arvatud juhul, kui kõnealuseid eeskirju ei kohaldata täielikult ega osaliselt sellise toodangu suhtes.

Artikkel 131

Rahalised toetused

Kui liikmesriik otsustab määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 17 kohaselt, et tootjaorganisatsioonidesse mittekuuluvad tootjad peavad maksma rahalist toetust, edastab ta komisjonile kõnealuses artiklis sätestatud tingimuste täitmise kontrollimiseks vajaliku teabe. Selline teave sisaldab eelkõige toetuste arvutamise alust ja ühiksummat, toetuse saajat või saajaid ning artikli 21 punktides a ja b osutatud kulude laadi.

Artikkel 132

Laiendamised, mida kohaldatakse kauemaks kui üheks turustusaastaks

Kui laiendamist otsustatakse kohaldada kauem kui üks turustusaasta, kontrollivad liikmesriigid iga turustusaasta puhul, kas määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 14 lõikes 3 sätestatud esindavust käsitlevaid tingimusi täidetakse kogu kõnealuse laiendamise kohaldamise ajal. Kui nad leiavad, et tingimusi enam ei täideta, tühistavad nad laiendamise viivitamata, kusjuures tühistamine jõustub järgmise turustusaasta algusest. Nad teatavad sellisest tühistamisest viivitamata komisjonile, kes teeb selle teabe avalikult kättesaadavaks viisil, mida ta peab asjakohaseks.

Artikkel 133

Enne koristamist müüdav toodang; ostjad

1. Kui tootjaorganisatsiooni mittekuuluvad tootjad müüvad oma toodangut enne selle koristamist, käsitatakse ostjat määruse (EÜ) nr

▼B

1182/2007 I lisa punkti 1 alapunktides e ja f ning punktis 3 osutatud eeskirjade järgimiseks selle toodangu tootjana.

2. Asjaomased liikmesriigid võivad otsustada, et määruse (EÜ) nr 1182/2007 I lisas loetletud eeskirjad, välja arvatud lõikes 1 osutatud, võib muuta ostjate jaoks siduvaks, kui nad vastutavad asjaomase toodangu haldamise eest.

IV JAOTIS

KAUPLEMINE KOLMANDATE RIIKIDEGA

I PEATÜKK

Impordilitsentsid

Artikkel 134

Õunte impordilitsentsid

▼M4

1. CN-koodi 0808 10 80 alla kuuluvate õunte importimisel tuleb esitada impordilitsents, mis on sätestatud komisjoni määruse (EÜ) nr 376/2008 ([1]) artikli 1 lõike 2 punktis a.

▼M19

2. Määrust (EÜ) nr 376/2008 kohaldatakse käesoleva artikli kohaselt välja antud impordilitsentside suhtes.

▼B

3. Importijad võivad esitada impordilitsentsi taotlusi pädevatele asutustele kõigis liikmesriikides.

Nad kirjutavad litsentsitaotluse kasti nr 8 päritoluriigi nime ja märgivad ristikesega sõna „jah”.

▼M4

4. Importijad esitavad koos taotlusega tagatise kooskõlas määruse (EMÜ) nr 2220/85 III jaotisega, millega tagatakse importimiskohustuse täitmine impordilitsentsi kehtivusaja jooksul.

Kui impordilitsentsi kehtivusajal importi ei toimu või toimub ainult osaliselt, jääb tagatise esitaja tagatisest täielikult või osaliselt ilma, välja arvatud vääramatu jõu korral.

Impordilitsentsi kehtivusaeg ja esitatava tagatise summa sätestatakse määruse (EÜ) nr 376/2008 II lisa I osas.

▼B

5. Impordilitsentsid antakse viivitamata välja igale taotlejale, olenemata tema ettevõtte registrisse kantud asukohast ühenduses.

Päritoluriigi nimi kirjutatakse impordilitsentsi kasti nr 8 ja sõna „jah” märgitakse ristikesega.

▼M4

6. Litsents kehtib ainult märgitud riigist pärineva impordi puhul.

▼M19

7. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga nädala kolmapäeval hiljemalt kella 12ks (Brüsseli aja järgi) teatised õunte koguste kohta, mille kohta eelmise nädala jooksul impordilitsentse on väljastatud, sh ka tühiteatised, tehes seda kolmandate päritoluriikide kaupa.

Käesoleva lõike raames komisjonile esitatavad teatised on kooskõlas komisjoni määrusega (EÜ) nr 792/2009 ([2]).

([1]) ELT L 114, 26.4.2008, lk 3.
([2]) ELT L 228, 1.9.2009, lk 3.

▼B

II PEATÜKK

Imporditollimaksud ja piiril kehtiva hinna süsteem

1. Jagu

Piiril kehtiva hinna süsteem

Artikkel 135

Reguleerimisala ja mõisted

1. Käesolevas jaos sätestatakse eeskirjad määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 34 kohaldamiseks.

2. Käesolevas jaos kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „partii” tähendab kaupu, mida käsitleb üks vabasse ringlusesse lubamise deklaratsioon, hõlmates ühe ja sama päritoluga kaupa, mis kuulub ühte kaupade koondnomenklatuuri koodi; ja

b) „importija” tähendab deklaranti määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 4 lõikes 18 määratletud tähenduses. ([1])

Artikkel 136

Hindadest teatamine

1. Iga XV lisa A osas sätestatud toote ja ajavahemiku kohta ning iga turupäeva ja päritolu kohta teatavad liikmesriigid komisjonile hiljemalt järgmise tööpäeva kella 12ks (Brüsseli aja järgi):

a) kolmandatest riikidest imporditud ja artikli 137 lõikes 1 osutatud tüüpilistel imporditurgudel müüdud toodete keskmised tüüpilised hinnad ning imporditud toodete suurte koguste puhul muudel turgudel registreeritud märkimisväärsed hinnad või juhul, kui tüüpiliste turgude hinnad ei ole kättesaadavad, siis imporditud toodete puhul muudel turgudel registreeritud märkimisväärsed hinnad; ning

b) punktis a osutatud hindadele vastavad üldkogused.

Kui punktis b osutatud üldkogused kaaluvad vähem kui 1 tonn, ei teatata vastavaid hindu komisjonile.

2. Lõike 1 punktis a osutatud hinnad registreeritakse:

a) iga XV lisa A osas loetletud toote kohta,

b) kõikide olemasolevate sortide ja suuruste kohta, ja

c) impordi- või hulgimüügietapis või juhul, kui selles etapis ei ole hinnad kättesaadavad, siis hulgi- või jaemüügietapis.

Kõnealuseid hindu vähendatakse järgmiste summade võrra:

a) 15 %-line kasumimarginaal Londoni, Milano ja Rungis’ turunduskeskuste puhul ja 8 % muude turunduskeskuste puhul, ning

b) veo- ja kindlustuskulud ühenduse tolliterritooriumil.

Teise lõigu kohaselt mahaarvatavateks veo- ja kindlustuskuludeks võivad liikmesriigid kinnitada standardsummad. Sellistest standardsummadest ja nende arvutamise meetodist tuleb komisjonile viivitamata teatada.

3. Vastavalt lõikele 2 registreeritud hindu, kui need on kehtestatud hulgi- või jaemüügietapis, vähendatakse esialgu 9 % suuruse summa

([1]) ELT L 302, 19.10.1992, lk 1.

▼B

võrra, et võtta arvesse hulgimüüja hinnalisandit, ning siis 0,7245 euro suuruse summa võrra 100 kg kohta, et võtta arvesse käitlemiskulusid ning turumakse ja tasusid.

4. Tüüpilisena käsitatakse:

a) I klassi toodete hindu, tingimusel et kõnealuse klassi kogused moodustavad vähemalt 50 % turustatavatest üldkogustest,

b) I klassi toodete hindu ning juhul, kui kõnealuse klassi toodete kogused moodustavad vähem kui 50 % turustatavatest üldkogustest, II klassi toodetele kehtestatud hindu sellise koguse ulatuses, millega on võimalik katta 50 % turustatavatest üldkogustest,

c) II klassi toodete hindu, kui I klassi tooted ei ole kättesaadavad, välja arvatud juhul, kui nende suhtes on otsustatud kohaldada korrigeerimiskoefitsienti, kui asjaomast päritolu toodete tootmistingimuste tõttu ei turustata neid tooteid tavaliselt I klassi toodetena nende kvaliteediomadustest tulenevalt.

Esimese lõigu punktis c osutatud korrigeerimiskoefitsienti kohaldatakse hindade suhtes pärast lõikes 2 osutatud summade mahaarvamist.

Artikkel 137

Tüüpilised turud

Liikmesriigid teatavad komisjonile tavapärased turupäevad XVI lisas loetletud turgudel, mida käsitatakse tüüpiliste turgudena.

Artikkel 138

Kindlad impordiväärtused

1. Iga XV lisa A osas sätestatud toote ja ajavahemiku kohta kehtestab komisjon iga turustuspäeva ja päritolu jaoks kindla impordiväärtuse, mis võrdub artiklis 136 osutatud tüüpiliste hindade kaalutud keskmisega, millest on maha arvatud standardsumma 5 eurot 100 kg kohta ja väärtuselised tollimaksud.

2. Kui XV lisa A osas loetletud toodete ja kohaldamisperioodide jaoks on vastavalt käesolevale jaole kehtestatud kindel impordiväärtus, ei kohaldata komisjoni määruse (EMÜ) nr 2454/93 ([1]) artikli 152 lõike 1 punkti a alapunktis a osutatud ühikuhinda. See asendatakse lõikes 1 osutatud kindla impordiväärtusega.

3. Kui teatavat päritolu toote puhul ei ole kehtivat kindlat impordiväärtust, kohaldatakse selle toote puhul kehtivate kindlate impordiväärtuste keskmist.

4. XV lisa A osas sätestatud kohaldamisperioodide jooksul kehtivaid kindlaid impordiväärtusi kohaldatakse kuni nende muutmiseni. Nende kohaldamine lõpetatakse ka siis, kui seitsme järjestikuse turupäeva jooksul ei ole komisjonile teatatud keskmist tüüpilist hinda.

Kui vastavalt esimesele lõigule ei kohaldata teatava toote suhtes kindlat impordiväärtust, võrdub selle toote suhtes kohaldatav kindel impordiväärtus viimase keskmise kindla impordiväärtusega.

5. Erandina lõikest 1, kui kindla impordiväärtuse arvutamine ei ole olnud võimalik, ei kohaldata kindlat impordiväärtust XV lisa A osas sätestatud kohaldamisperioodide esimesest päevast alates.

6. Tüüpiline hind eurodes arvestatakse ümber, kasutades asjaomaseks päevaks arvutatud tüüpilist turukurssi.

([1]) EÜT L 253, 11.10.1993, lk 1.

▼B

7. Komisjon peab talle kõige sobivamal viisil muutma eurodes esitatud kindlad impordiväärtused avalikult kättesadavaks.

Artikkel 139

Piiril kehtiva hinna alus

1. Hind piiril, mille põhjal XV lisa A osas loetletud tooted on Euroopa ühenduste tollitariifistikus liigitatud, võrdub vastavalt importija valikule:

a) kõnealuste toodete eest nende päritoluriigis nõutava FOB-hinnaga, millele on liidetud kindlustuskulud ja vedamise kulud ühenduse tolliterritooriumil asuvasse piiripunkti, kui see hind ja need kulud on teada vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni koostamise ajal. Kui eespool osutatud hinnad ületavad rohkem kui 8 % võrra standardväärtust, mis kehtib kõnealuse toote suhtes vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni koostamise ajal, peab importija esitama määruse (EMÜ) nr 2454/93 artikli 248 lõikes 1 osutatud tagatise. Sel eesmärgil võrdub imporditollimaksu summa, mida kõnealuste toodete eest võidakse lõpuks maksta, tollimaksu summaga, mida importija oleks maksnud, kui kõnealust toodet oleks liigitatud asjaomase standardväärtuse põhjal; või

b) tolliväärtusega, mis on arvutatud vastavalt määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 30 lõike 2 punktile c ja mida kohaldatakse üksnes kõnealuste importtoodete suhtes. Sel juhul arvatakse tollimaks maha vastavalt artikli 138 lõikele 1. Sel juhul esitab importija komisjoni määruse (EMÜ) nr 2454/93 artikli 248 lõikes 1 osutatud tagatise, mis võrdub täiendava tollimaksu summaga, mida ta oleks maksnud juhul, kui tooted oleks olnud liigitatud asjaomase partii puhul kohaldatava kindla impordiväärtuse põhjal; või

c) või vastavalt käesoleva määruse artiklile 138 arvutatud kindla impordiväärtusega.

2. Hind piiril, mille põhjal XV lisa B osas loetletud tooted on Euroopa ühenduste tollitariifistikus klassifitseeritud, peab vastavalt importija valikule võrduma:

a) kõnealuste toodete eest nende päritoluriigis nõutava FOB-hinnaga, millele on liidetud kindlustuskulud ja vedamise kulud ühenduse tolliterritooriumil asuvasse piiripunkti, kui see hind ja need kulud on teada vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni koostamise ajal. Kui tollivõimud käsitavad tagatist nõutavana vastavalt määruse (EMÜ) nr 2454/93 artiklile 248, peab importija esitama tagatise, mis võrdub asjaomase toote suhtes kohaldatava tollimaksu maksimumsummaga; või

b) tolliväärtusega, mis on arvutatud vastavalt määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 30 lõike 2 punktile c ja mida kohaldatakse üksnes kõnealuste importtoodete suhtes. Sel juhul arvatakse tollimaks maha vastavalt artikli 138 lõikele 1. Sel juhul peab importija esitama määruse (EMÜ) nr 2454/93 artikli 248 osutatud tagatise, mis võrdub asjaomase toote suhtes kohaldatava tollimaksu maksimumsummaga.

3. Kui hinda piiril arvutatakse toodete päritoluriigi FOB-hinna alusel, lähtutakse tolliväärtuse arvutamisel selle hinnaga sooritatud asjakohasest müügitehingust.

Kui hinda piiril arvutatakse vastavalt ühele lõike 1 punktis b või c või lõike 2 punktis b sätestatud menetlusele, arvutatakse tolliväärtus samal viisil kui hind piiril.

4. Importijal on alates kõnealuste toodete müügist üks kuu, kuid mitte rohkem kui neli kuud alates vabasse ringlusesse lubamise deklaratsiooni vastuvõtmiskuupäevast, aega tõestada, et partii on müüdud tingimustel, mis kinnitavad lõike 1 punkti a teises lõigus või lõike 2 punktis a osutatud hindade korrektsust, või et määrata kindlaks lõike 1

▼B

punktis b või lõike 2 punktis a osutatud tolliväärtus. Kui ühest kõnealusest tähtajast kinni ei peeta, võetakse esitatud tagatis ära, ilma et see piiraks lõike 5 kohaldamist.

Esitatud tagatis tagastatakse sellises ulatuses, nagu esitatakse tolli rahuldavad tõendid realiseerimistingimuste täitmise kohta.

Vastasel korral jäetakse tagatis impordimaksude katteks.

5. Pädev asutus võib importija nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral pikendada lõikes 4 osutatud neljakuulist tähtaega kuni kolme kuu võrra.

6. Kui pädevad asutused leiavad kontrolli käigus, et käesoleva artikli nõuded ei ole täidetud, nõuavad nad tasumisele kuuluva tollimaksu sisse vastavalt määruse (EMÜ) nr 2913/92 artiklile 220. Sissenõutava või sissenõudmisele kuuluva tollimaksu määr sisaldab intressi kaupade vabasse ringlusse lubamise kuupäevast kuni sissenõudmiseni. Kohaldatakse intressimäära, mis sissenõudmistoimingute ajal kehtib riiklike õigusaktide alusel.

2. Jagu

Täiendavad imporditollimaksud

Artikkel 140

Reguleerimisala ja mõisted

1. Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 35 lõikes 1 osutatud täiendavat imporditollimaksu, edaspidi „täiendav tollimaks”, võib kohaldada XVII lisas loetletud toodete suhtes ja ajavahemikel käesolevas jaos sätestatud tingimustel.

2. Täiendavate tollimaksude käivitusläved on loetletud XVII lisas.

Artikkel 141

Kogustest teatamine

1. Iga XVII lisas loetletud toote ja esitatud ajavahemike jooksul vabasse ringlusse lubatud koguste kohta edastavad liikmesriigid komisjonile üksikasjalikud andmed, kasutades määruse (EMÜ) nr 2454/93 artiklis 308d sätestatud sooduskorra alusel toimuva impordi järelevalvemeetodit.

Eelnenud nädalal vabasse ringlusse lubatud koguste kohta edastatakse need andmed hiljemalt iga kolmapäev kell 12 (Brüsseli aja järgi).

2. Käesoleva jaoga hõlmatud toodete vabasse ringlusse lubamise deklaratsioonides, mis toll võib deklarandi taotlusel aktsepteerida, ilma et need sisaldaksid teatavaid määruse (EMÜ) nr 2454/93 37. lisas osutatud andmeid, esitatakse lisaks kõnealuse määruse artiklis 254 osutatud andmetele asjaomaste toodete netomass (kg).

Kui käesoleva jaoga hõlmatud kaupade vabasse ringlusse lubamiseks kasutatakse määruse (EMÜ) nr 2454/93 artiklis 260 osutatud lihtsustatud deklareerimiskorda, esitatakse lihtsustatud deklaratsioonides lisaks muudele nõutavatele andmetele asjaomaste toodete netomass (kg).

Kui käesoleva jaoga hõlmatud kaupade vabasse ringlusse lubamiseks kasutatakse määruse (EMÜ) nr 2454/93 artiklis 263 osutatud kohapeal toimuvat tollivormistust, esitatakse kõnealuse määruse artikli 266 lõikes 1 osutatud teates tolliasutusele kõik kaupade identifitseerimiseks vajalikud andmed ning asjaomaste toodete netomass (kg).

Artikli 266 lõiget 2b ei kohaldata käesoleva jaoga hõlmatud toodete impordi suhtes.

▼B

Artikkel 142

Täiendava tollimaksu kehtestamine

1. Kui leitakse, et XVII lisas loetletud ühe toote või ühe perioodi puhul ületab vabasse ringlusse lubatud kogus vastava käivitusmahu, kehtestab komisjon täiendava tollimaksu, välja arvatud juhul, kui import tõenäoliselt ei häiri ühenduse turu toimimist või kui toime oleks kavatsetava eesmärgi suhtes ebaproportsionaalne.

2. Täiendav tollimaks kehtestatakse kogustele, mis lubatakse vabasse ringlusse pärast selle tollimaksu kohaldamiskuupäeva, tingimusel et:

a) nende tariifse liigitamisega artikli 139 kohaselt kaasneb suurimate kõnealuse päritoluga impordi suhtes kehtestatavate koguseliste tollimaksude kohaldamine,

b) import toimub täiendava tollimaksu kohaldamise ajal.

Artikkel 143

Täiendava tollimaksu summa

Artikli 142 alusel kehtestatav täiendav tollimaks moodustab ühe kolmandiku vastavalt ühisele tollitariifistikule toote suhtes kohaldatavast tollimaksust.

Impordi puhul, mille suhtes kehtib tariifne selline sooduskohtlemine nagu väärtuseline tollimaks, moodustab täiendav tollimaks siiski ühe kolmandiku toote koguselisest tollimaksust, kui kohaldatakse artikli 142 lõiget 2.

Artikkel 144

Täiendavast tollimaksust vabastamine

1. Täiendavast tollimaksust vabastatakse:

a) kaupade kombineeritud nomenklatuuri VII lisas loetletud tariifikvootide alusel imporditud kaup;

b) lõikes 2 määratletud, ühendusse teel olev kaup.

2. Ühendusse teel oleva kaubana käsitatakse kaupa:

a) mis väljus päritolumaalt enne, kui tehti otsus kehtestada täiendav tollimaks, ning

b) mida veetakse veodokumendi alusel, mis kehtib pealelaadimiskohast päritolumaal mahalaadimiskohani ühenduses ja on koostatud enne täiendava tollimaksu kehtestamist.

3. Huvitatud isikud peavad esitama tollile viimase nõutaval viisil tõendid lõike 2 nõuete täitmise kohta.

Toll võib käsitada kaupa enne täiendava tollimaksu kehtestamise kuupäeva päritolumaalt väljununa juhul, kui esitatakse üks järgmistest dokumentidest:

a) mereveo korral veokiri, millega tõendatakse, et pealelaadimine toimus enne kõnealust kuupäeva,

b) raudteeveo korral päritolumaa raudteeasutuse poolt enne kõnealust kuupäeva vastuvõetud saatekiri,

c) maanteeveo korral CMR-saateleht või muu enne kõnealust kuupäeva päritolumaal koostatud transiididokument, kui järgitakse ühenduse transiidi või ühise transiidi alal sõlmitud kahe- või mitmepoolsetes lepingutes kehtestatud tingimusi,

▼B

d) lennuveo korral lennuveokiri, millega tõendatakse, et lennuettevõtja võttis kauba vastu enne kõnealust kuupäeva.

V JAOTIS

ÜLDSÄTTED, KEHTETUKS TUNNISTAMISE SÄTTED NING ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 145

Kontrollimine

Ilma et see piiraks käesoleva määruse erisätete või muude ühenduse õigusaktide kohaldamist, kehtestavad liikmesriigid kontrolle ja meetmeid sellisel määral, mis tagab määruse (EÜ) nr 1182/2007 ja käesoleva määruse nõuetekohase kohaldamise. Need peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad, et tagada ühenduste finantshuvide piisav kaitse.

Eelkõige tagatakse nendega, et:

a) kõik ühenduse või riiklike õigusaktidega või riiklike raamistikega või riikliku strateegiakavaga kehtestatud abikõlblikkuse kriteeriumid on kontrollitavad;

b) kontrollimise eest vastutavatel pädevatel asutustel on tõhusaks kontrollimiseks piisav arv sobiva kvalifikatsiooni ja kogemustega töötajaid; ning

c) nähakse ette sätted kontrollide kohta, millega välditakse käesoleva määruse ja muude ühenduse või riigisiseste kavade alusel võetavate meetmete eeskirjadevastast topeltrahastamist.

Artikkel 146

Riiklikud sanktsioonid

Ilma et see piiraks käesolevas määruses või määruses (EÜ) nr 1182/2007 sätestatud mis tahes sanktsiooni kohaldamist, näevad liikmesriigid ette käesolevas määruses ja määruses (EÜ) nr 1182/2007 sätestatud nõuete eiramistest tulenevate sanktsioonide kohaldamise riiklikul tasandil; kõnealused sanktsioonid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad, et tagada ühenduste finantshuvide piisav kaitse.

Artikkel 147

Kunstlikult tekitatud tingimused

Ilma et see piiraks käesoleva määruse või määruse (EÜ) nr 1182/2007 mis tahes erimeetme kohaldamist, ei maksta toetust toetusesaajatele, kelle puhul on kindlaks tehtud, et nad on tekitanud sellise toetuse saamiseks vajalikud tingimused kunstlikult, et saada kasu asjaomase toetuskava eesmärkide vastaselt.

Artikkel 148

Teabevahetus

1. Ilma et see piiraks käesoleva määruse mis tahes erisätte kohaldamist, peavad liikmesriigid käesoleva määruse kohaselt edastama komisjonile kogu teabe komisjoni täpsustatud vahenditega ja vormingus.

Täpsustatud vahenditega ja vormingus edastamata teavitamist võib käsitada teavitamata jätmisena, ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist.

▼B

2. Ilma et see piiraks käesoleva määruse mis tahes erisätte kohaldamist, peavad liikmesriigid võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada käesolevas määruses sätestatud teabeedastamise tähtaegadest kinnipidamine.

3. Kui liikmesriik ei täida käesoleva määruse või määruse (EÜ) nr 1182/2007 kohast teatamiskohustust või kui komisjoni valduses olevate objektiivsete faktide põhjal ilmneb, et teave on vale, võib komisjon peatada nõukogu määruse (EÜ) nr 1290/2005 ([1]) artiklis 14 osutatud puu- ja köögiviljasektoriga seotud igakuised maksed kas osaliselt või täielikult kuni teabe nõuetekohase edastamiseni.

Artikkel 149

Ilmsed vead

Mis tahes käesoleva määruse või määruse (EÜ) nr 1182/2007 kohaselt liikmesriigile edastatud teatist, nõuet või taotlust, sealhulgas abitaotlust võib pärast selle esitamist igal ajal parandada juhul, kui pädev asutus avastab ilmsed vead.

Artikkel 150

Vääramatu jõud ja erandlikud asjaolud

Kui käesoleva määruse või määruse (EÜ) nr 1182/2007 kohaselt tuleb kehtestada sanktsioon või tühistada toetus või tunnustus, siis sanktsiooni või tühistamist ei kehtestata vääramatu jõu või määruse (EÜ) nr 1782/2003 artikli 40 lõikes 4 määratletud erandlike asjaolude korral.

Teave vääramatu jõu kohta ja asjaomased tõendavad dokumendid tuleb pädevale asutusele esitada kümne tööpäeva jooksul alates päevast, mil asjaomasel isikul on selliseks teavitamiseks võimalus.

Artikkel 151

Kehtetuks tunnistamine

Määrused (EÜ) nr 3223/94, (EÜ) nr 1555/96, (EÜ) nr 961/1999, (EÜ) nr 544/2001, (EÜ) nr 1148/2001, (EÜ) nr 2590/2001, (EÜ) nr 1791/2002, (EÜ) nr 2103/2002, (EÜ) nr 48/2003, (EÜ) nr 606/2003, (EÜ) nr 761/2003, (EÜ) nr 1432/2003, (EÜ) nr 1433/2003, (EÜ) nr 1943/2003, (EÜ) nr 103/2004, (EÜ) nr 1557/2004, (EÜ) nr 179/2006, (EÜ) nr 430/2006, (EÜ) nr 431/2006 ja (EÜ) nr 1790/2006 tunnistatakse kehtetuks.

Kehtetuks tunnistatud määrusi kohaldatakse siiski vajaduse korral määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 55 lõike 1 kohaldamisel.

Artikkel 152

Üleminekusätted

1. Olenemata käesoleva määruse artiklist 2 kohaldatakse üksnes määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 55 lõike 1 kohaldamiseks määruse (EÜ) nr 2201/96 artikli 1 lõikes 2 loetletud toodete turustusaastate määratlusi, mis kehtivad enne käesoleva määruse jõustumist.

2. Kõikide 2007. aastal esitatud rakenduskavade heakskiitmise eeskirjad on need, mis kehtivad vahetult enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva.

([1]) ELT L 209, 11.8.2005, lk 1.

▼B

Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 55 lõike 3 punkti a kohaselt toetust saavate rakenduskavade kohaldamist võib jätkata kuni nende kestuse lõpuni, tingimusel et need vastavad enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva kehtivatele eeskirjadele.

Erandina artiklitest 66 ja 67 võivad liikmesriigid võtta vastu kõik vajalikud sätted, et lubada tootjaorganisatsioonidel niipea kui võimalik pärast käesoleva määruse jõustumist muuta oma rakenduskavu või kohaldada määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 55 lõike 3 punkte b ja c.

▼M1

Liikmesriigid võivad ette näha, et tootjaorganisatsiooni poolt 2008. aastal võetud ühe või enama turult kõrvaldamise, edendamis- ja teavitustegevuse ning koolituse alase riskide vältimise ja juhtimise meetmega seotud kulud on abikõlblikud ka juhul, kui asjaomasesse rakenduskavasse on veel sisse viimata muudatus, mille kohaselt see asjaomaseid meetmeid hõlmab. Kõnealused kulud on abikõlblikud juhul, kui:

a) liikmesriik tagab, et tema poolt vastavalt käesolevale määrusele 2008. aastal vastu võetud riiklik strateegia hõlmab asjaomaseid meetmeid;

b) rakenduskava muudetakse 2008. aastal enne asjakohase abi taotlemist selliselt, et see hõlmab asjaomaseid meetmeid, ning

c) asjaomased meetmed ja nende meetmete kontroll on kooskõlas käesoleva määrusega.

Liikmesriigid võivad ette näha, et kehtiva rakenduskava meetme määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 55 lõike 3 kohase muutmise tulemusel on kaetud kulud, mis on kantud 2008. aastal isegi enne kõnealuse muudatuse tegemist teostatud toimingutega, tingimusel et järgitakse neljanda lõigu punktide a, b ja c nõudeid.

▼B

3. Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 55 lõike 6 kohaldamisel kehtivad töötlemiseks tarnitud tooraine miinimumnõuete ja lõpptoodangu kvaliteedi miinimumnõuete eeskirjad selliste liikmesriikide territooriumilt koristatud toorainete puhul, kes kasutavad määruse (EÜ) nr 1782/2003 artiklis 68b või artiklis 143c sätestatud üleminekukorda lisaks määruse (EÜ) nr 1182/2007 artiklis 2 osutatud kõikidele asjakohastele turustusnormidele, mis on määratletud XVIII lisas loetletud komisjoni määrustes.

▼M5

4. Erandina käesoleva määruse artikli 47 lõikest 2 võivad pooleaastast ajavahemikku hõlmavaid abitaotlusi esitada tootjarühmad, kes rakendavad tunnustuskavasid, mille suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 55 lõiget 4, ning kes ei ole kavasid jaganud pooleaastasteks ajavahemikeks. Sellised taotlused võivad hõlmata vaid pooleaastaseid ajavahemikke enne 2008. aastat.

5. Erandina artiklist 96 finantseerib 2007. aastal rakendatud kavade puhul rakendusfondide täiendavat rahalist toetust EAGF, eraldades 50 % tootjaorganisatsioonidele antavast rahalisest toetusest.

6. Määruse (EÜ) nr 2200/96 alusel heaks kiidetud tunnustuskavasid, mille suhtes kehtib jätkuvalt ka mujal kui 1. mail 2004 või hiljem ühendusega liitunud liikmesriikides asuvatele tootjarühmadele antav heakskiit määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 55 lõike 4 alusel või mujal kui ühenduse äärepoolseimates piirkondades asuvatele tootjarühmadele antav heakskiit vastavalt asutamislepingu artikli 299 lõikele 2 või Egeuse mere väikesaarte tootjarühmadele antav heakskiit vastavalt määruse (EÜ) nr 1405/2006 artikli 1 lõikele 2, rahastatakse vastavalt määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 7 lõike 5 punktis b sätestatud määradele.

Määruse (EÜ) nr 2200/96 alusel heaks kiidetud tunnustuskavasid, mille suhtes kehtis kõnealuse määruse artikli 14 lõikes 7 sätestatu ja mille suhtes kehtib jätkuvalt tootjarühmadele antav heakskiit määruse (EÜ) nr

▼M5

1182/2007 artikli 55 lõike 4 alusel, rahastatakse vastavalt määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 7 lõike 5 punktis a sätestatud määradele.

7. Ühenduse kõrvaldamishüvitiste maksmine ja sellega seotud kontrollimised, mis hõlmavad 2007. aasta kõrvaldamisi, kuid mida ei olnud veel tehtud 31. detsembriks 2007, võivad siiski toimuda pärast kõnealust kuupäeva vastavalt määruse (EÜ) nr 2200/96 IV jaotisele, nagu see kehtis kõnealusel kuupäeval.

8. Juhul kui 2007. aastal või varem rakendatud rakenduskavasid käsitleva taotluse ning kõnealusel ajavahemikul toimunud tegevuste või tegematajätmiste suhtes kohaldataks III jaotise V peatüki 3. jao kohast sanktsiooni, kuid samal ajal kehtinud õigusaktide alusel oleks kohaldatud kergemat sanktsiooni või ei oleks sanktsiooni kohaldatud, kohaldatakse osutatud kergemat sanktsiooni või, olenevalt asjaoludest, ei kohaldata sanktsiooni üldse.

▼M10

9. Erandina käesoleva määruse artikli 65 lõike 2 kolmandast lõigust võivad liikmesriigid nõuetekohaselt põhjendatud kaalutlustel teha otsuse 2009. aasta rakenduskavade ja -fondide kohta hiljemalt 1. märtsil 2009. Heakskiitvas otsuses võib sätestada, et kulud on abikõlblikud alates 1. jaanuarist 2009.

10. Erandina käesoleva määruse artikli 99 lõikest 2 edastavad liikmesriigid, kes lükkasid 2009. aasta rakenduskavasid käsitlevate otsuste tegemise eelmise lõike kohaselt edasi, komisjonile 31. jaanuariks 2009 rakenduskavade jaoks ettenähtud rakendusfondide arvestuslikud summad aastaks 2009. Teates esitatakse nii rakendusfondi kogusumma kui ka selle rakendusfondi ühendusepoolse rahastamise kogusumma. Need arvud jaotatakse omakorda riskide vältimise ja juhtimise meetmeteks ja muudeks meetmeteks.

Eelmises lõigus osutatud liikmesriigid edastavad komisjonile 15. märtsiks 2009 kõikide rakenduskavade jaoks ettenähtud rakendusfondide lõplikud kinnitatud summad, kaasa arvatud eespool märgitud jaotus.

▼M13

11. Erandina käesoleva määruse artikli 44 lõikest 1 võetakse määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 203a lõikes 4 osutatud tootjarühmade turustatud toodangu väärtuse arvutamisel 2007., 2008. ja 2009. aasta müügi puhul arvesse komisjoni määruste (EÜ) nr 1621/1999, ([1]) (EÜ) nr 1622/1999, ([2]) (EÜ) nr 1535/2003 ([3]) ja (EÜ) nr 2111/2003 ([4]) alusel saadud toetuseid.

Euroopa Liiduga 1. mail 2004 või hiljem ühinenud liikmesriikide tootjarühmade puhul, kes on tunnustuskavasid rakendanud 2007. aastal alanud ja 2008. aastal lõppenud aastaste etappidena, arvutatakse määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 1 punktis a osutatud iga-aastane toetus järgmiselt: 2007. aasta asjaomase osa puhasmüügi väärtusele, mis korrutatakse asjaomase aastase etapi suhtes kohaldatava määraga, liidetakse 2008. aasta puhasmüügi väärtus, mis korrutatakse asjaomase aastase etapi suhtes kohaldatava uue määraga.

12. Erandina käesoleva määruse artikli 47 lõikest 1 võivad määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 203a lõikes 4 osutatud tootjarühmad esitada eraldi taotluse kõnealuse määruse artikli 103a lõike 1 punktis a osutatud abi saamiseks määruste (EÜ) nr 1621/1999, (EÜ) nr 1622/1999, (EÜ) nr 1535/2003 ja (EÜ) nr 2111/2003 alusel turustusaastatega 2006/2007 ja 2007/2008 seoses saadud töötlemistoetuste puhul, kui neid ei võetud arvesse varasemate taotluste puhul.

13. Erandina käesoleva määruse artiklist 53, kui tootjaorganisatsioonid on tootnud määruse (EÜ) nr 1234/2007 I lisa IX osas loetletud maitsetaimi (nimelt safran, aed-liivatee (värske või jahutatud), basiilik, meliss, münt, harilik pune (oregano), rosmariin ja salvei (värske või jahutatud)), arvutatakse 2008. ja 2009. aastal kõnealuste aastate raken-

([1]) EÜT L 192, 24.7.1999, lk 21.
([2]) EÜT L 192, 24.7.1999, lk 33.
([3]) ELT L 218, 30.8.2003, lk 14.
([4]) ELT L 317, 2.12.2003, lk 5.

▼M13

duskavade puhul kõnealuste toodete turustatud toodangu väärtus turustatud toodangu tegeliku väärtusena 12-kuulisel ajavahemikul, mil rakenduskava rakendati.

▼B

Artikkel 153

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2008.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼M8

I LISA

ARTIKLIS 2a OSUTATUD TURUSTUSNORMID

A OSA

Üldine turustusnorm

1. **Kvaliteedi miinimumnõuded**

Võttes arvesse lubatud hälbeid, peavad tooted olema:

— terved,

— veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,

— puhtad, nähtavate võõrkehadeta,

— taimekahjuriteta,

— kahjurite poolt viljalihale tekitatud kahjustusteta,

— ebatavalise pinnaniiskuseta,

— võõra lõhna ja/või maitseta.

Tooted peavad olema sellises seisukorras, et need:

— taluvad vedu ja käitlemist,

— jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

2. **Küpsuse miinimumnõuded**

Tooted peavad olema piisavalt arenenud ja küpsed.

Tooted peavad olema niisuguses valmimis- ja küpsusastmes, et nende küpsemine võib jätkuda rahuldava küpsusastmeni.

3. **Lubatud hälve**

Iga partii puhul lubatakse kvaliteedi miinimumnõuetele mittevastavaid tooteid 10 % hälbe ulatuses toodete arvust või kaalust. See hälve ei hõlma tarbimiseks kõlbmatuid mädanenud või riknenud tooteid.

4. **Toote päritolu märkimine**

Päritoluriigi täisnimi. Liikmesriikidest pärit toodete puhul märgitakse see päritoluriigi keeles või mis tahes muus keeles, mis on arusaadav sihtriigi tarbijatele. Muude toodete puhul märgitakse see mis tahes keeles, mis on arusaadav sihtriigi tarbijatele.

B OSA

KONKREETSED TURUSTUSNORMID

1. OSA: *ÕUNTE TURUSTUSNORM*

I. **TOOTE MÄÄRATLUS**

Käesolevat normi kohaldatakse *Malus domestica Borkh*. õunasortide suhtes, mida tuleb tarbijale müüa värskelt, välja arvatud tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud õunad.

II. **KVALITEEDINÕUDED**

Normis määratletakse müügivalmis ja pakendatud õunte kvaliteedinõuded.

A. **Miinimumnõuded**

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside õunad olema:

— terved,

— veatud; mädanenud või toiduks kõlbmatud riknenud tooted ei ole lubatud,

— puhtad, nähtavate võõrkehadeta,

— taimekahjuriteta,

— taimekahjurite tekitatud kahjustusteta,

▼M8

— ebatavalise pinnaniiskuseta,

— võõra lõhna ja/või maitseta.

Lisaks sellele peavad viljad olema hoolikalt korjatud.

Õunad peavad olema niisuguses valmimisastmes ja seisukorras, et:

— nende küpsemine võib jätkuda sordiomadustele vastava küpsusastmeni ([1]), ([2]),

— need taluvad vedu ja käitlemist ning

— need jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. **Liigitamine**

Õunad liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi.

i) *Ekstraklass*

Selle klassi õunad peavad olema eriti hea kvaliteediga. Nende kuju, suurus ja värvus peavad olema sordile iseloomulikud ([3]) ja nende vars peab olema terve.

Viljaliha peab olema täiesti veatu.

Viljad peavad olema veatud, välja arvatud tühised pindmised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis.

ii) *I klass*

Selle klassi õunad peavad olema hea kvaliteediga. Nende kuju, suurus ja värvus peavad olema sordile iseloomulikud ([3]).

Viljaliha peab olema täiesti veatu.

Viljadel võivad olla järgmised tühised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis:

— tühised kujuvead,

— tühised valmimisvead,

— tühised värvusvead,

— väikesed pindmised vead, mis ei tohi ületada:

— 2 cm pikliku kujuga pindmiste vigade puhul,

— 1 cm^2 kogu pinnast muude vigade puhul, välja arvatud kärntõvest (*Venturia inaequalis*) kahjustatud ala, mis ei tohi ületada 0,25 cm^2 kogu pinnast,

— väikesed muljutised, mis ei ületa 1 cm^2 kogu pinnast ega ole muutunud värvusega.

Vars võib puududa, kui murdumiskoht on puhas ning ümbritsev koor vigastamata.

iii) *II klass*

Sellesse klassi kuuluvad õunad, mida ei või liigitada kõrgematesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele ([3]).

Viljaliha peab olema suuremate vigadeta.

Viljadel võivad olla järgmised vead, kui on säilinud põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

— kujuvead,

— valmimisvead,

— värvusvead,

([1]) „Fuji” sordi ja selle vormide sordiomaduste tõttu on seoses küpsusega koristamisel lubatud radiaalne klaasistus, tingimusel et see on iga vilja juhtkimbus.

([2]) Selleks peab neil olema rahuldav lahustuvate kuivainete sisaldus ja kõvadusaste.

([3]) Värvuse ja korgistumise kriteeriumid ning iga kriteeriumiga seotud sortide mittetäielik nimekiri on esitatud käesoleva normi liites.

▼M8

— pindmised vead, mis ei tohi ületada:

— 4 cm pikliku kujuga pindmiste vigade puhul,

— 2,5 cm^2 kogu pinnast muude vigade puhul, välja arvatud kärntõvest (*Venturia inaequalis*) kahjustatud ala, mis ei tohi ületada 1 cm^2 kogu pinnast,

— väikesed muljutised, mis ei ületa 1,5 cm^2 kogu pinnast ning mis võivad olla veidi muutunud värvusega.

III. **SUURUSNÕUDED**

Suurus määratakse kindlaks kas ristlõike suurima läbimõõdu või kaalu alusel.

Kõigi sortide ja klasside puhul on miinimumsuurus ristlõike läbimõõduna 60 mm või kaalutuna 90 g. Väiksemaid viljad on vastuvõetavad, kui toote Brixi arv on suurem kui 10,5° Brix või sellega võrdne ning suurus ei ole väiksem kui 50 mm või 70 g.

Ühtlase suuruse tagamiseks pakendis:

a) võib läbimõõdu alusel liigitatud viljade puhul ühe pakendi viljade läbimõõt erineda kuni:

— 5 mm ekstraklassi viljade ning kihiti ridadesse paigutatud I ja II klassi viljade puhul. Õunasortide „Bramley's Seedling" („Bramley", „Triomphe de Kiel") ja „Horneburger" õunte läbimõõdu erinevus võib olla kuni 10 mm, ning

— 10 mm I klassi viljade puhul, mis on pakitud pakendisse lahtiselt või müügipakendisse. Õunasortide „Bramley's Seedling" („Bramley", „Triomphe de Kiel") ja „Horneburger" õunte läbimõõdu erinevus võib olla kuni 20 mm; või

b) kaalu alusel liigitatud viljade puhul võib ühe pakendi viljade kaal erineda kuni:

— 20 % viljade keskmisest kaalust ekstraklassi viljade ning kihiti ridadesse pakitud I ja II klassi viljade puhul ning

— 25 % viljade keskmisest kaalust I klassi viljade puhul, mis on pakitud pakendisse lahtiselt või tarbijapakendisse.

Ühtlase suuruse nõue ei kehti pakendisse lahtiselt pakitud või tarbijapakendisse pakitud II klassi viljade suhtes.

IV. **HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED**

Igas pakendis lubatakse kvaliteedi- ja suurushälbeid toodete suhtes, mis ei vasta märgitud klassi nõuetele.

A. **Kvaliteedihälbed**

i) *Ekstraklass*

5 % õunte arvust või kaalust ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab I klassi nõuetele või on erandlikult lubatud kõnealuse klassi lubatud hälvete piires.

ii) *I klass*

10 % õunte arvust või kaalust ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele või on erandlikult lubatud kõnealuse klassi lubatud hälvete piires.

iii) *II klass*

10 % õunte arvust või kaalust ei vasta selle klassi ega miinimumnõuetele, välja arvatud mädaplekkidega või muul viisil tarbimiseks kõlbmatuks muutunud tooted.

Selle hälbe piirides võib 2 % viljade arvust või kaalust olla järgmiste vigadega:

— ulatuslik korgistunud või klaasistunud ala,

— armistumata lõhed või praod,

— üksikud mädaplekid,

— sisemiste kahjurite olemasolu ja/või kahjurite põhjustatud viljaliha kahjustused.

▼M8

B. **Suurushälbed**

Kõikide klasside puhul:

lubatud on koguhälve, mille puhul ei vasta 10 % viljade arvust või kaalust suurusnõuetele. Kõnealune hälve ei hõlma järgmise suurusega tooteid:

— läbimõõt on vähemalt 5 mm miinimumläbimõõdust väiksem, kui suurus määratakse kindlaks läbimõõdu alusel,

— kaal on vähemalt 10 g miinimumkaalust väiksem, kui suurus määratakse kindlaks kaalu alusel.

V. **ESITUSVIISI NÕUDED**

A. **Ühtsus**

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtlane ja sisaldama ainult sama päritoluga, sama sorti, sama kvaliteedi ja suurusega (kui toode liigitatakse suuruse järgi) ja sama küpsusastmega õunu.

Ekstraklassi viljad peavad olema ka värvuselt ühtlased.

Kuni 5 kg netokaaluga müügipakendid võivad sisaldada eri õunasortide segu tingimusel, et õunad on ühtlase kvaliteediga ning iga sordi puhul sama päritolu, sama suurusega (kui toode liigitatakse suuruse järgi) ja sama küpsusastmega.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. **Pakendamine**

Õunad peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud. Eelkõige peavad üle 3 kg netokaaluga müügipakendid olema piisavalt jäigad, et tagada toote nõuetekohane kaitse.

Pakendi sisemuses kasutatavad materjalid peavad olema uued, puhtad ja sellised, mis ei tekita toodetele pindmisi ega sisemisi kahjustusi. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templite kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Pakenditel ei tohi olla ühtegi võõrkeha.

Toodetele kinnitatud kleebised peavad olema sellised, mis eemaldades ei jäta nähtavaid liimijälgi ega kahjusta toote välispinda.

C. **Esitusviis**

Ekstraklassi viljad peavad olema pakitud kihiti.

VI. **MÄRGISTAMISNÕUDED**

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. **Identifitseerimine**

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress

Selle teabe võib asendada:

— kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja” (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;

— ainult kinnispakkide puhul ühenduse piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks)” vahetusse lähedusse või samaväärse märke vahetusse lähedusse. Sellisel juhul peab märgistusel olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

B. **Toote liik**

— „Õunad”, kui pakendi sisu ei ole nähtav,

— sordi või vajaduse korral sortide nimi,

— eri õunasortide segu sisaldavate müügipakendite puhul kõikide pakendis olevate sortide nimed.

▼M8

C. **Toote päritolu**

Päritoluriik ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik nimetus

— Eri päritolu õunasortide segu sisaldavate müügipakendite puhul asjakohase sordi nime kõrval päritoluriigi märge.

D. **Kaubanduslikud andmed**

— Klass,

— suurus või kihiti pakitud viljade puhul viljade arv.

Kui vilju identifitseeritakse suuruse järgi, tuleks suurus märkida:

a) ühtsuse eeskirjadega hõlmatud toote puhul miinimum- ja maksimumläbimõõduna või miinimum- ja maksimumkaaluna;

b) ühtsuse eeskirjadega hõlmamata toote puhul pakendis oleva väikseima vilja läbimõõdu või kaaluna, millele järgnevad sõnad „ja rohkem” või märk „+” või muu samaväärne märge või vajaduse korral suurima vilja läbimõõt või kaal.

E. **Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)**

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Kõnealustel pakenditel ei tohi olla eksitavaid märkeid. Kui kõnealused pakendid pannakse välja kaubaalustel, peavad vastavad märked olema pandud nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

▼M8

Liide

1. **Värvuskriteeriumid, värvusrühmad ja koodid**

Värvusrühm	A (Punased sordid)	B (Punasekirjud sordid)	C (Triibulised ja kergelt punakad sordid)	D (Muud sordid)
	Kogu pind on sordile omaselt punane	Kogu pind on sordile omaselt punasekirju	Kogu pind on sordile omaselt kergelt punakas, punakas või triibuline	
Ekstraklass	3/4	1/2	1/3	Puuduvad nõuded seoses punase värvusega
I klass	1/2	1/3	1/10	
II klass	1/4	1/10	—	

2. **Korgistumiskriteeriumid**

— *Rühm R*: Sordid, mille iseloomulik omadus on korgistunud pind ja mille puhul korgistumine ei ole viga, kui see on sordile iseloomulik.

— Järgmises nimekirjas loetletud sortidel, mis ei ole tähistatud tähega R, võib korgistumist esineda järgmises ulatuses:

	Ekstraklass	I klass	II klass	Hälve II klassi puhul
i) Pruunid laigud	—ei ulatu varre kinnituskohast väljapoole	—võivad ulatuda varre kinnituskohast või karikaõõnsusest natuke väljapoole	—võivad ulatuda varre kinnituskohast või karikaõõnsusest väljapoole	—viljad, mis pakendi üldilmet ja seisukorda tõsiselt ei kahjusta
	—mitte krobeline	—mitte krobeline	—veidi krobeline	
ii) Korgistumine		Suurim lubatud osa puuvilja pinnast		
— õhuke, võrgutaoline (ei erine oluliselt puuvilja üldisest värvusest)	— vähesed ja üksikud korgistumisjäljed, mis ei muuda vilja ega pakendi üldilmet	1/5	1/2	— viljad, mis pakendi üldilmet ja seisukorda tõsiselt ei kahjusta
— tugev	— puudub	1/20	1/3	— viljad, mis pakendi üldilmet ja seisukorda tõsiselt ei kahjusta
— kahjustatud ala kokku (välja arvatud eespool nimetatud tingimuste kohaselt lubatud pruunid laigud). Mingil juhul ei või õhuke ja tugev korgistunud ala kokku ületada:	—	1/5	1/2	— viljad, mis pakendi üldilmet ja seisukorda tõsiselt ei kahjusta

▼M8

3. **Värvuse ja korgistumise järgi liigitatud õunasortide mittetäielik nimekiri**

Sordid, mis ei kuulu kõnealusesse nimekirja, liigitatakse vastavalt nende sordiomadustele.

Sordid	Sünonüümid	Värvusrühm	Korgistumine
African Red		B	
Akane	Tohoku 3	B	
Alborz Seedling		C	
Aldas		B	
Alice		B	
Alkmene	Early Windsor	C	
Alwa		B	
Angold		C	
Apollo	Beauty of Blackmoor	C	
Arkcharm	Arkansas No 18, A 18	C	
Arlet		B	R
Aroma		C	
Aroma punased vormid, näiteks Aroma Amorosa		B	
Auksis		B	
Belfort	Pella	B	
Belle de Boskoop ja selle vormid		D	R
Belle fleur double		D	
Berlepsch	Freiherr von Berlepsch	C	
Berlepsch rouge Blushed Golden	Red Berlepsch, Roter Berlepsch	B	
Bohemia		B	
Boskoop rouge	Red Boskoop, Roter Boskoop	B	R
Braeburn		B	
Sordi Braeburn punased vormid, näiteks: Hidala Joburn Lochbuie Red Braeburn Mahana Red Mariri Red Redfield Royal Braeburn		A	
Bramley's Seedling	Bramley, Triomphe de Kiel	D	
Brettacher Sämling		D	
Calville (sordirühm…)		D	
Cardinal		B	
Carola	Kalco	C	
Caudle		B	

▼M8

Sordid	Sünonüümid	Värvusrühm	Korgistumine
Charden		D	
Charles Ross		D	
Civni		B	
Coromandel Red	Corodel	A	
Cortland		B	
Cox's orange pippin ja selle vormid	Cox Orange	C	R
Sordi Cox Orange punased vormid, näiteks: Cherry Cox		B	R
Crimson Bramley		D	
Cripps Pink		C	
Cripps Red		C (1)	
Dalinbel		B	
Delblush		D	
Delcorf ja selle vormid, näiteks: Dalili Monidel		C	
Delgollune		B	
Delicious ordinaire	Ordinary Delicious	B	
Deljeni		D	
Delikates		B	
Delor		C	
Discovery		C	
Dunn's Seedling		D	R
Dykmanns Zoet		C	
Egremont Russet		D	R
Elan		D	
Elise	Red Delight	A	
Ellison's orange	Ellison	C	
Elstar ja selle vormid, näiteks: Daliter Elshof Elstar Armhold Elstar Reinhardt		C	
Sordi Elstar punased vormid, näiteks: Bel-El Daliest Goedhof Red Elstar Valstar		B	

▼M8

Sordid	Sünonüümid	Värvusrühm	Korgistumine
Empire		A	
Falstaff		C	
Fiesta	Red Pippin	C	
Florina		B	
Fortune		D	R
Fuji and mutants		B	
Gala		C	
Gala punased vormid, näiteks: Annaglo Baigent Galaxy Mitchgla Obrogala Regala Regal Prince Tenroy		A	
Garcia		D	
Gloster		B	
Goldbohemia		D	
Golden Delicious ja selle vormid		D	
Golden Russet		D	R
Goldrush	Coop 38	D	
Goldstar		D	
Gradigold		D	
Granny Smith		D	
Gravenstein rouge	Red Gravenstein, Roter Gravensteiner	B	
Gravensteiner	Gravenstein	D	
Greensleeves		D	
Holsteiner Cox ja selle vormid	Holstein	D	R
Holstein rouge	Red Holstein, Roter Holsteiner Cox	C	R
Honeycrisp		C	
Honeygold		D	
Horneburger		D	
Howgate Wonder	Manga	D	
Idared		B	
Ingrid Marie		B	R
Isbranica	Izbranica	C	
Jacob Fisher		D	
Jacques Lebel		D	

▼**M8**

Sordid	Sünonüümid	Värvusrühm	Korgistumine
Jamba		C	
James Grieve ja selle vormid		D	
James Grieve rouge	Red James Grieve	B	
Jarka		C	
Jerseymac		B	
Jester		D	
Jonagold ([2]) ja selle vormid, näiteks:		C	
Crowngold			
Daligo			
Daliguy	Jonasty		
Dalijean	Jonamel		
Jonagold 2000	Excel		
Jonabel			
Jonabres			
King Jonagold			
New Jonagold	Fukushima		
Novajo	Veulemanns		
Schneica			
Wilmuta			
Jonagored ja selle vormid, näiteks:		A	
Decosta			
Jomured	Van de Poel		
Jonagold Boerekamp			
Jomar			
Jonagored Supra			
Jonaveld			
Primo			
Romagold	Surkijn		
Rubinstar			
Red Jonaprince			
Jonalord		C	
Jonathan		B	
Julia		B	
Jupiter		D	
Karmijn de Sonnaville		C	R
Katy	Katja	B	
Kent		D	R
Kidd's orange red		C	R
Kim		B	
Koit		C	

▼M8

Sordid	Sünonüümid	Värvusrühm	Korgistumine
Krameri Tuvioun		B	
Kukikovskoje		B	
Lady Williams		B	
Lane's Prince Albert		D	
Laxton's Superb	Laxtons Superb	C	R
Ligol		B	
Lobo		B	
Lodel		A	
Lord Lambourne		C	
Maigold		B	
Mc Intosh		B	
Meelis		B	
Melba		B	
Melodie		B	
Melrose		C	
Meridian		C	
Moonglo		C	
Morgenduft	Imperatore	B	
Mountain Cove		D	
Mutsu		D	
Normanda		C	
Nueva Europa		C	
Nueva Orleans		B	
Odin		B	
Ontario		B	
Orlovskoje Polosatoje		C	
Ozark Gold		D	
Paula Red		B	
Pero de Cirio		D	
Piglos		B	
Pikant		B	
Pikkolo		C	
Pilot		C	
Pimona		C	
Pinova		C	
Pirella		B	
Piros		C	
Rafzubex		A	
Rafzubin		C	
Rajka		B	
Rambour d'hiver		D	
Rambour Franc		B	

▼M8

Sordid	Sünonüümid	Värvusrühm	Korgistumine
Reanda		B	
Rebella		C	
Red Delicious ja selle vormid, näiteks: Campsur Erovan Evasni Flatrar Fortuna Delicious Otago Red King Red Spur Red York Richared Royal Red Sandidge Shotwell Delicious Stark Delicious Starking Starkrimson Starkspur Topred Trumdor Well Spur		A	
Red Dougherty		A	
Red Rome		A	
Redkroft		A	
Regal		A	
Regina		B	
Reglindis		C	
Reine des Reinettes	Goldparmäne, Gold Parmoné	C	
Reineta Encarnada		B	
Reinette Rouge du Canada		B	
Reinette d'Orléans		D	
Reinette Blanche du Canada	Reinette du Canada, Canada Blanc, Kanadarenette, Renetta del Canada	D	R
Reinette de France		D	
Reinette de Landsberg		D	
Reinette grise du Canada	Graue Kanadarenette	D	R
Relinda		C	
Remo		B	
Renora		B	

▼M8

Sordid	Sünonüümid	Värvusrühm	Korgistumine
Resi		B	
Resista		D	
Retina		B	
Rewena		B	
Roja de Benejama	Verruga, Roja del Valle, Clavelina	A	
Rome Beauty	Belle de Rome, Rome	B	
Rosana	Berner Rosenapfel	B	
Royal Beaut		A	
Rubin		C	
Rubinola		B	
Sciearly		A	
Scifresh		B	
Sciglo		A	
Sciray	GS48	A	
Scired		A	R
Sciros		A	
Selena		B	
Shampion		B	
Sidrunkollane Talioun		D	
Sinap Orlovskij	Orlovski Sinap	D	
Snygold	Earlygold	D	
Sommerregent		C	
Spartan		A	
Splendour		A	
St. Edmunds Pippin		D	R
Stark's Earliest		C	
Štaris	Staris	A	
Sturmer Pippin		D	R
Sügisdessert		C	
Sügisjoonik		C	
Summerred		B	
Sunrise		A	
Sunset		D	R
Suntan		D	R
Sweet Caroline		C	
Talvenauding		B	
Tellisaare		B	
Tiina		B	
Topaz		B	
Tydeman's Early Worcester	Tydeman's Early	B	
Veteran		B	

▼M8

Sordid	Sünonüümid	Värvusrühm	Korgistumine
Vista Bella	Bellavista	B	
Wealthy		B	
Worcester Pearmain		B	
York		B	
Zarja Alatau	Zarya Alatau	D	

([1]) Vähemalt 20 % punast värvi I ja II klassi puhul.
([2]) Sordi „Jonagold" II klassi õunte pinnast peab vähemalt kümnendik olema kaetud punaste triipudega.

2. OSA: *TSITRUSVILJADE TURUSTUSNORM*

I. **TOOTE MÄÄRATLUS**

Käesolevat normi kohaldatakse järgmiste tsitrusviljaks liigitatud puuviljade suhtes, mida tuleb tarbijale müüa värskelt, välja arvatud tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud tsitrusviljad:

— liigi *Citrus limon* (L.) Burm. f. sortide sidrunid,

— liigi *Citrusreticulata* Blanco sortide mandariinid, sealhulgas selle liigi ja tema hübriidide satsumad (*Citrusunshiu* Marcow.), klementiinid (*Citrusclementina* Hort. ex Tan.), tavalised mandariin (*Citrusdeliciosa* Ten.) ja tangeriinid (*Citrustangerina* Hort. ex Tan.), edaspidi „mandariinid",

— liigi *Citrus sinensis* (L.) Osb. sortide apelsinid.

II. **KVALITEEDINÕUDED**

Normis määratletakse müügivalmis ja pakendatud tsitrusviljade kvaliteedinõuded.

A. **Miinimumnõuded**

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikides klassides tsitrusviljad olema:

— terved,

— muljutiste ja ulatuslike armistunud pindmiste vigastusteta,

— veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,

— puhtad, nähtavate võõrkehadeta,

— taimekahjuriteta,

— taimekahjurite tekitatud kahjustusteta,

— sisemise kuivamise tunnusteta,

— külmakahjustusteta,

— ebatavalise pinnaniiskuseta,

— võõra lõhna ja/või maitseta.

Tsitrusviljad peavad olema hoolikalt korjatud ning nende valmimis- ja küpsusaste peab vastama sordi, koristamise aja ja kasvupiirkonna kriteeriumidele.

Tsitrusviljad peavad olema niisuguses valmimis- ja küpsusastmes, et need:

— taluvad vedu ja käitlemist ning

— jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

Käesoleva lisa küpsusnõuetele vastavate tsitrusviljade koorelt võib rohelise värvi eemaldada. Seda töötlemisviisi lubatakse kasutada üksnes siis, kui muud organoleptilised omadused jäävad samaks.

B. **Nõuded küpsuse kohta**

Tsitrusviljade küpsus on määratletud järgmiste nõuetega liikide kaupa:

1. Minimaalne mahlasisaldus

▼M8

2. Värvus

Värvusaste peab olema niisugune, et normaalse küpsemise järel saavutatavad viljad sihtpunktis sordiomase värvuse.

i) *Sidrunid*

— Minimaalne mahlasisaldus:

— „Verdelli" ja „Primofiore" sidrunid:	20 %
— muud sidrunid:	25 %

— Värvus: peab olema sordile iseloomulik. Siiski on lubatud rohelise (kuid mitte tumerohelise) värvusega viljad, kui need vastavad mahlasisalduse miinimumnõuetele.

ii) *Mandariinid*

— Minimaalne mahlasisaldus:

— mandariinid, v.a klementiinid:	33 %
— klementiinid:	40 %

— Värvus: vähemalt kolmandik vilja pinnast peab olema sordile iseloomuliku värvusega.

iii) *Apelsinid*

Värvus peab olema sordile iseloomulik. Helerohelise värvusega viljad on lubatud, kui see värvus ei ületa viiendikku vilja kogupinnast. Viljade minimaalne mahlasisaldus peab olema järgmine:

— veriapelsinid:	30 %
— Navel-sortide rühm:	33 %
— muud sordid:	35 %

Apelsinidel, mis on toodetud aladel, kus viljade arenemisperioodil on kõrge õhutemperatuur ja kõrge suhteline niiskus, võib üle viiendiku vilja kogupinnast olla roheline, tingimusel et nende minimaalne mahlasisaldus on järgmine:

— sordid Mosambi, Sathgudi ja Pacitan:	33 %
— muud sordid:	45 %

C. **Liigitamine**

Tsitrusviljad liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi.

i) *Ekstraklass*

Selle klassi tsitrusviljad peavad olema eriti hea kvaliteediga. Nende kuju, välimus, valmimisaste ja värvus peavad olema sordile ja/või kaubanduslikule tüübile iseloomulikud.

Viljad peavad olema veatud, välja arvatud tühised pindmised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis.

ii) *I klass*

Selle klassi tsitrusviljad peavad olema hea kvaliteediga. Viljad peavad olema sordile ja/või kaubanduslikule tüübile iseloomulikud.

Viljadel võivad olla järgmised tühised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis:

— tühised kujuvead,

— tühised värvusvead,

— vilja moodustumisest tulenevad tühised pindmised vead, nagu hõbehall soomuseline koorik, korkjas kate jne,

▼M8

— tühised mehaanilisel teel tekkinud armistunud vead, nagu rahekahjustused, hõõrdumine, käsitlemisest tingitud defektid jne.

iii) *II klass*

Sellesse klassi kuuluvad tsitrusviljad, mida ei või liigitada kõrgematesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Viljadel võivad olla järgmised vead, kui on säilinud põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

— kujuvead,

— värvusvead,

— krobeline koor,

— vilja moodustumisest tulenevad pindmised vead, nagu hõbehall soomuseline koorik, korkjas kate jne,

— tühised mehaanilisel teel tekkinud armistunud vead, nagu rahekahjustused, hõõrdumine, käsitlemisest tingitud defektid jne,

— pindmised armistunud vead,

— apelsinikoore tühine ja osaline eraldumine (mandariinide puhul on see lubatud).

III. **SUURUSNÕUDED**

Suurus määratakse kindlaks vilja ristlõike suurima läbimõõdu alusel.

A. **Miinimumsuurus**

Järgmistest miinimumsuurustest väiksemad viljad ei ole lubatud:

Sidrunid:	45 mm
Mandariinid, v.a klementiinid:	45 mm
Klementiinid:	35 mm
Apelsinid:	53 mm

B. **Suurusskaalad**

Suurusskaalad on järgmised:

Apelsinid		Sidrunid		Mandariinid	
Suuruskood	Läbimõõt (mm)	Suuruskood	Läbimõõt (mm)	Suuruskood	Läbimõõt (mm)
0	92–110	0	79–90	1–XXX	78 ja üle selle
1	87–100	1	72–83	1–XX	67–78
2	84–96	2	68–78	1 või 1–X	63–74
3	81–92	3	63–72	2	58–69
4	77–88	4	58–67	3	54–64
5	73–84	5	53–62	4	50–60
6	70–80	6	48–57	5	46–56
7	67–76	7	45–52	6 ([1])	43–52
8	64–73			7	41–48
9	62–70			8	39–46
10	60–68			9	37–44
11	58–66			10	35–42

▼M8

Apelsinid		Sidrunid		Mandariinid	
Suuruskood	Läbimõõt (mm)	Suuruskood	Läbimõõt (mm)	Suuruskood	Läbimõõt (mm)
12	56–63				
13	53–60				

([1]) Alla 45 mm suurus kehtib klementiinide kohta.

Tsitrusvilju võib pakkida arvu järgi. Sel juhul ning tingimusel, et järgitakse III jaotise punktis C nõutavat suuruse ühtsust, võib ühe pakendi viljade suurus ületada ühe suuruskoodi piire, kuid peab jääma kahe järjestikuse suuruskoodi piiridesse.

C. **Ühtsus**

Suuruse ühtsus saavutatakse eespool esitatud suurusskaalade abil, kui allpool ei ole teisiti ette nähtud:

i) korrapäraste kihtidena pakenditesse või tarbijapakenditesse paigutatud viljade puhul ei tohi sama pakendi väikseima ja suurima vilja vahe ühe suuruskoodi piires või juhul, kui tsitrusviljad pakitakse arvu järgi, kahe järjestikuse suuruskoodi piires ületada järgmisi ülempiire:

	Suuruskoodid	Maksimaalne erinevus ühes pakendis olevate viljade vahel (millimeetrites)
Sidrunid	0–7	7
Mandariinid	1–XXX–4 5–6 7–10	9 8 7
Apelsinid	0–2 3–6 7–13	11 9 7

ii) korrapäraste kihtidena pakenditesse või jäikadesse tarbijapakenditesse paigutamata viljade puhul ei tohi sama pakendi väikseima ja suurima vilja vahe ületada suurusskaala vastavat vahemikku või juhul, kui tsitrusviljad pakitakse arvu järgi, kahest järjestikusest suuruskoodist ühe vahemikku millimeetrites;

iii) lahtiselt kasti paigutatud viljade puhul ja pehmetes tarbijapakendites (võrkudes, kottides jne) viljade puhul ei tohi sama partii või pakendi väikseima ja suurima vilja maksimaalne erinevus olla suurem kui suurusskaala kolme järjestikuse suuruskoodi ühendamisest tulenev vahemik.

IV. **HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED**

Igas pakendis lubatakse kvaliteedi- ja suurushälbeid toodete suhtes, mis ei vasta märgitud klassi nõuetele.

A. **Kvaliteedihälbed**

i) *Ekstraklass*

5 % tsitrusviljade arvust või kaalust ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab I klassi nõuetele või on erandlikult lubatud kõnealuse klassi lubatud hälvete piires.

ii) *I klass*

10 % tsitrusviljade arvust või kaalust ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele või on erandlikult lubatud kõnealuse klassi lubatud hälvete piires.

iii) *II klass*

10 % tsitrusviljade arvust või kaalust ei vasta selle klassi ega miinimumnõuetele, välja arvatud mädaplekkidega või muul viisil tarbimiseks kõlbmatuks muutunud tooted. Kõnealuse hälbe piirides võib maksimaalselt 5 % viljadest olla tühiseid armistumata pindmisi kahjustusi, kuivi lõhesid või nende seas võib olla pehmeid ja kuivanud vilju.

▼M8

B. **Suurushälbed**

Kõikide klasside ja esitusviiside puhul: 10 % tsitrusviljade arvust või kaalust vastavad pakendil nimetatud suurusest ühe astme võrra väiksemale ja/või suuremale suurusele (või suurustele, kui kolm suurust on ühendatud).

Lubatud 10 % hälvet kohaldatakse ainult viljade suhtes, mille läbimõõt on vähemalt:

Sidrunid:	43 mm
Mandariinid, v.a klementiinid:	43 mm
Klementiinid:	34 mm
Apelsinid:	50 mm

V. **ESITUSVIISI NÕUDED**

A. **Ühtsus**

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtlane ja sisaldama ainult sama päritoluga, sama sorti või kaubanduslikku tüüpi, sama kvaliteedi ja suurusega ning sama valmimis- ja küpsusastmega tsitrusvilju.

Lisaks sellele peavad ekstraklassi viljad olema ühesuguse värvusega.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. **Pakendamine**

Tsitrusviljad peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud.

Pakendi sisemuses kasutatavad materjalid peavad olema uued, puhtad ja sellised, mis ei tekita toodetele pindmisi ega sisemisi kahjustusi. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templite kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Kui viljad pakitakse paberisse, tuleb kasutada õhukest, kuiva, uut ja lõhnata ([1]) paberit.

Keelatud on kasutada aineid, mis võivad muuta tsitrusviljade looduslikke omadusi, eriti nende maitset või lõhna ([1]).

Pakenditel ei tohi olla ühtegi võõrkeha. Lubatud on esitusviis, mille puhul võib vilja küljes olla lühike puitumata oksake paari rohelise lehega.

Toodetele kinnitatud kleebised peavad olema sellised, mis eemaldades ei jäta nähtavaid liimijälgi ega kahjusta toote välispinda.

C. **Esitusviis**

Tsitrusvilju võib müügiks pakkuda:

a) pakendites korrapärastesse kihtidesse paigutatuna;

b) pakendites korrapärastesse kihtidesse paigutamata või lahtiselt kastides. Seda esitusviisi võib kasutada üksnes I ja II klassi puhul;

c) otsemüügiks tarbijale kuni 5 kg üksikpakendis, mis on koostatud

— viljade arvu alusel või

— pakendi netokaalu alusel.

VI. **MÄRGISTAMISNÕUDED**

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. **Identifitseerimine**

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress

Selle teabe võib asendada:

([1]) Vilja koorele võõrast lõhna jätvate säilitusainete või muude keemiliste ainete kasutamine on lubatud, kui see on vastavuses kohaldatavate ühenduse sätetega.

▼M8

— kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja” (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;

— ainult kinnispakkide puhul ühenduse piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks)” vahetusse lähedusse või samaväärse märke vahetusse lähedusse. Sellisel juhul peab märgistusel olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

B. **Toote liik**

— Liiginimetus, kui pakendi sisu ei ole nähtav, v.a mandariinid, mille puhul liigi ja vajaduse korral sordi nimi on kohustuslikud,

— apelsinide sordinimi,

— tüübi nimi:

— sidrunite puhul: vastavalt vajadusele märge „Verdelli” ja „Primofiore”,

— klementiinide puhul: vastavalt vajadusele märge „Seemneteta klementiinid”, „Klementiinid” (1–10 seemet), „Seemnetega klementiinid” (üle 10 seemne).

C. **Toote päritolu**

Päritoluriik ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik nimetus.

D. **Kaubanduslikud andmed**

— Klass,

— suurusskaala kohaselt esitatud viljade puhul suuruskood või kolme järjestikuse suurusklassi ühendamise puhul ülemise ja alumise suurusklassi kood,

— pakendis kihiti paigutatud viljade puhul suuruskood (või kui arvu järgi pakitud viljad kuuluvad kahe järjestikuse koodi alla, suuruskoodid või väikseim ja suurim läbimõõt) ja viljade arv,

— koristusjärgsel etapil kasutatud säilitusained või muud keemilised ained, kui neid on kasutatud.

E. **Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)**

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Kõnealustel pakenditel ei tohi olla eksitavaid märkeid. Kui kõnealused pakendid pannakse välja kaubaalustel, peavad vastavad märked olema pandud nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

3. OSA: *KIIVIDE TURUSTUSNORM*

I. **TOOTE MÄÄRATLUS**

Käesolevat normi kohaldatakse *Actinidia chinensis* (Planch.) või *Actinidia deliciosa* (A. Chev., C. F. Llang ja A. R. Ferguson) kiivisortide suhtes, mida tuleb tarbijale müüa värskelt, välja arvatud tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud kiivid.

II. **KVALITEEDINÕUDED**

Normis määratletakse müügivalmis ja pakendatud kiivide kvaliteedinõuded.

A. **Kvaliteedi miinimumnõuded**

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside kiivid olema:

— terved (aga ilma varreta),

— veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,

— puhtad, nähtavate võõrkehadeta,

▼M8

— taimekahjuriteta,

— taimekahjurite tekitatud kahjustusteta,

— piisavalt tugevad, ei tohi olla pehmed, närtsinud ega vesised,

— ilusa kujuga; kahe- või mitmekaupa liitunud puuviljad ei ole lubatud,

— ebatavalise pinnaniiskuseta,

— võõra lõhna ja/või maitseta.

Kiivid peavad olema niisuguses valmimisastmes ja seisukorras, et need:

— taluvad vedu ja käitlemist ning

— jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. **Küpsuse miinimumnõuded**

Kiivid peavad olema piisavalt valmid ja küpsed. Selle nõude täitmiseks peab viljade küpsusaste olema:

— tootmispiirkonnas pakendamisetapis ja sellele järgnevas transportimisetapis ning ekspordi- ja impordietapis vähemalt 6,2° Brixi skaalal või 15 % keskmise kuivainesisaldusega,

— ülejäänud turustamisetappides vähemalt 9,5° Brixi skaalal.

C. **Liigitamine**

Kiivid liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi.

i) *Ekstraklass*

Selle klassi kiivid peavad olema eriti hea kvaliteediga. Need peavad olema valmid ja nende omadused ja värvus peavad olema sordile iseloomulikud.

Viljad peavad olema veatud, välja arvatud tühised pindmised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis.

Vilja väikseima ja suurima läbimõõdu suhe peab olema vähemalt 0,8.

ii) *I klass*

Selle klassi kiivid peavad olema hea kvaliteediga. Viljad peavad olema sordile iseloomulikud.

Kiivid peavad olema tugevad ja viljaliha peab olema täiesti veatu.

Viljadel võivad olla järgmised tühised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis:

— tühised kujuvead (ei tohi olla mügaraid ega korrapäratut kuju),

— tühised värvusvead,

— pindmised vead, mille suurus ei ületa 1 cm^2,

— väike pikutine sordi Hayward tunnusmärk, mis ei ole mügardunud.

Vilja väikseima ja suurima läbimõõdu suhe peab olema vähemalt 0,7.

iii) *II klass*

Sellesse klassi kuuluvad kiivid, mida ei või liigitada kõrgematesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Viljad peavad olema mõõdukalt kõvad ja viljalihal ei tohi olla tõsiseid vigu.

Viljadel võivad olla järgmised vead, kui on säilinud põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

— kujuvead,

— värvusvead,

— pindmised vead, nagu väikesed armistunud lõhed või pindmised kriimustused tingimusel, et nende pindala ei ületa 2 cm^2,

▼M8

— mitu kergelt esileulatuvat sordi Hayward tunnusmärki,

— väikesed muljutised.

III. **SUURUSNÕUDED**

Suurus määratakse kindlaks viljade kaalu alusel.

Miinimumkaal on ekstraklassi puhul 90 grammi, I klassi puhul 70 grammi ja II klassi puhul 65 grammi.

Suurima ja väiksema vilja kaalu erinevus pakendis ei tohi ületada:

— 10 grammi viljade puhul, mis kaaluvad kuni 85 grammi,

— 15 grammi viljade puhul, mis kaaluvad 85 kuni 120 grammi,

— 20 grammi viljade puhul, mis kaaluvad 120 kuni 150 grammi,

— 40 grammi viljade puhul, mis kaaluvad 150 grammi ja rohkem.

IV. **HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED**

Igas pakendis lubatakse kvaliteedi- ja suurushälbeid toodete suhtes, mis ei vasta märgitud klassi nõuetele.

A. **Kvaliteedihälbed**

i) *Ekstraklass*

5 % kiivide arvust või kaalust ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab I klassi nõuetele või on erandlikult lubatud kõnealuse klassi lubatud hälvete piires.

ii) *I klass*

10 % kiivide arvust või kaalust ei vasta klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele või on erandlikult lubatud kõnealuse klassi lubatud hälvete piires.

iii) *II klass*

10 % kiivide arvust või kaalust ei vasta selle klassi ega miinimumnõuetele, välja arvatud mädaplekkide ja tugevate muljutistega või muul viisil tarbimiseks kõlbmatuks muutunud tooted.

B. **Suurushälbed**

Kõikide klasside puhul: 10 % kiivide arvust või kaalust ei vasta miinimumkaalu või -suuruse nõuetele.

Viljade suurus võib ettenähtust siiski erineda vaid minimaalselt, kõige väiksemad ei või ekstraklassis olla alla 85 grammi, I klassis alla 67 grammi ja II klassis alla 62 grammi.

V. **ESITUSVIISI NÕUDED**

A. **Ühtsus**

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtlane ja sisaldama ainult sama päritoluga, sama sorti, sama kvaliteedi ja suurusega kiivisid.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. **Pakendamine**

Kiivid peavad olema pakitud nii, et need oleksid nõuetekohaselt kaitstud.

Pakendi sisemuses kasutatavad materjalid peavad olema uued, puhtad ja sellised, mis ei tekita toodetele pindmisi ega sisemisi kahjustusi. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templite kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Toodetele kinnitatud kleebised peavad olema sellised, mis eemaldades ei jäta nähtavaid liimijälgi ega kahjusta toote välispinda.

Pakenditel ei tohi olla ühtegi võõrkeha.

C. **Esitusviis**

Ekstraklassi viljad tuleb paigutada ühe kihina üksteise kõrvale.

▼M8

VI. **MÄRGISTAMISNÕUDED**

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. **Identifitseerimine**

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress

Selle teabe võib asendada:

— kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja" (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;

— ainult kinnispakkide puhul ühenduse piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks)" vahetusse lähedusse või samaväärse märke vahetusse lähedusse. Sellisel juhul peab märgistusel olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

B. **Toote liik**

— „Kiivid", „Actinidia" või muu samaväärne nimetus, kui pakendi sisu ei ole nähtav,

— sordi nimi (ei ole kohustuslik).

C. **Toote päritolu**

Päritoluriik ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik nimetus.

D. **Kaubanduslikud andmed**

— Klass,

— suurusklass, mis on väljendatud viljade miinimum- ja maksimumkaaluna,

— viljade arv (ei ole kohustuslik).

E. **Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)**

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Kõnealustel pakenditel ei tohi olla eksitavaid märkeid. Kui kõnealused pakendid pannakse välja kaubaalustel, peavad vastavad märked olema pandud nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

▼M15

4. OSA: *SALATI, KÄHARA ENDIIVIA JA ESKARIOOLI TURUSTUSNORM*

I. **TOOTE MÄÄRATLEMINE**

Käesolevat normi kohaldatakse järgmiste toodete suhtes:

— salastisordid (kultivarid), mis on kasvatatud:

— liigist *Lactuca sativa L. var. capitata L.* (peasalat, sealhulgas jääsalat),

— liigist *Lactuca sativa L. var. longifolia Lam.* (rooma salat),

— liigist *Lactuca sativa L. var. crispa L.* (lehtsalat),

— nende sortide hübriidid ja

— kähara endiivia sordid (kultivarid), mis on kasvatatud liigist *Cichorium endivia L. var. crispum Lam.* ja

— eskariooli sordid (kultivarid), mis on kasvatatud liigist *Cichorium endivia L. var. latifolium Lam.*,

mida tuleb tarbijale müüa värskelt.

Seda normi ei kohaldata tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud toodete suhtes, üksikute lehtedena müüdava toote, juurepalliga salati või potis esitatud salati suhtes.

▼M15

II. **KVALITEEDINÕUDED**

Normis määratletakse müügivalmis ja pakendatud toodete kvaliteedinõuded.

A. **Miinimumnõuded**

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside tooted olema:

— terved,

— veatud; mädanenud või toiduks kõlbmatud riknenud tooted ei ole lubatud,

— puhtad ja lõigatud, st ilma mulla või muu kasvusubstraadita ning nähtava võõrolluseta,

— värske välimusega,

— taimekahjuriteta,

— taimekahjurite tekitatud kahjustusteta,

— turdunud,

— putkumata,

— ebatavalise pinnaniiskuseta,

— võõra lõhna ja/või maitseta.

Salat võib olla värvuselt punakas, kui see on põhjustatud madalast temperatuurist kasvu ajal ja kui see ei mõjuta märkimisväärselt salati üldilmet.

Juured tuleb lõigata välimiste lehtede kinnituskoha vahetust lähedusest ja lõige peab olema puhas.

Toode peab olema tavapäraselt arenenud. Tooted peavad olema niisuguses valmimisastmes ja seisukorras, et need:

— taluvad vedu ja käitlemist,

— jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. **Liigitamine**

Tooted liigitatakse kahte järgnevalt määratletud klassi:

i) *I klass*

Selle klassi toode peab olema hea kvaliteediga. Toode peab olema sordile ja kaubanduslikule tüübile iseloomulik, eriti värvuse osas.

Toode peab olema:

— ilusa kujuga,

— tugev, võttes arvesse viljelusmeetodit ja toote liiki,

— kahjustusteta või söögikõlblikkust mõjutava riknemiseta,

— külmakahjustusteta.

Peasalatil peab olema üks hästi arenenud südamik. Katte all kasvatatud peasalati südamik võib olla väike.

Rooma salatil peab olema südamik, mis võib olla väike.

Kähara endiivia ja eskariooli keskosa peab olema kollase värvusega.

ii) *II klass*

Sellesse klassi kuulub toode, mida ei või liigitada I klassi, kuid mis vastab eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Toode peab olema:

— piisavalt ilusa kujuga,

— kahjustusteta või riknemiseta, mis võib tõsiselt rikkuda söögikõlblikkust.

Tootel võivad olla järgmised vead, kui on säilinud selle põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

▼M15

— kerge värvusemuutus,

— tühised taimekahjurite tekitatud kahjustused.

Peasalatil peab olema südamik, mis võib olla väike. Katte all kasvatatud peasalati puhul on südamiku puudumine lubatud.

Rooma salatil ei pea olema südamikku.

III. **SUURUSNÕUDED**

Suurus määratakse kindlaks ühe ühiku kaalu alusel.

A. **Miinimumkaal**

I ja II klassi miinimumkaal on:

	Avamaal kasvatatud	Katte all kasvatatud
Peasalat (välja arvatud jääsalat) ja rooma salat (välja arvatud „Little gem”-tüüpi salat)	150 g	100 g
Jääsalat	300 g	200 g
Lehtsalat ja „Little gem”-tüüpi salat	100 g	100 g
Kähar endiivia ja eskariool	200 g	150 g

B. **Ühtsus**

a) *Salat*

Kõikides klassides ei tohi sama pakendi kõige kergema ja kõige raskema ühiku vahe ületada:

— 40 g, kui kergeim ühik kaalub kuni 150 g,

— 100 g, kui kergeim ühik kaalub 150–300 g,

— 150 g, kui kergeim ühik kaalub 300–450 g,

— 300 g, kui kergeim ühik kaalub üle 450 g.

(b) *Kähar endiivia ja eskariool*

Kõikides klassides ei tohi sama pakendi kõige kergema ja kõige raskema ühiku vahe ületada 300 g.

IV. **HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED**

Igas partiis võib olla tooteid, mille kvaliteet ja suurus ei vasta pakendil näidatud klassi nõuetele.

A. **Kvaliteedihälbed**

i) *I klass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul 10 % viljade arvust ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele. Selle hälbe piirides võib olla kokku kuni 1 % toodetest, mis ei vasta II klassi kvaliteedinõuetele ega miinimumnõuetele. Mädaplekkidega või muul viisil tarbimiseks kõlbmatuks muutunud tooted ei ole lubatud.

ii) *II klass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul viljade arvust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele ega miinimumnõuetele. Mädaplekkidega või muul viisil tarbimiseks kõlbmatuks muutunud tooted ei ole lubatud.

B. **Suurushälbed**

Kõikide klasside puhul on lubatud koguhälve 10 % ühikute arvust, mis ei vasta vastavatele suurusnõuetele, kuid mille kaal ei erine asjaomasest kaalust rohkem kui 10 % võrra.

▼M15

V. **ESITUSVIISI KÄSITLEVAD NÕUDED**

A. **Ühtsus**

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtlane ja sisaldama ainult sama päritoluga, sama sorti või kaubanduslikku tüüpi, sama kvaliteedi ja suurusega tooteid.

Selgelt eri värvi, sorti ja/või kaubanduslikku tüüpi toodete segu võib pakkida ühte kaubaüksusesse [1] tingimusel, et need on ühtlase kvaliteediga ning iga värvi, sordi ja/või kaubandusliku tüübi kaupa ühesuguse päritoluga.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. **Pakendamine**

Tooted peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud. Tooted peavad olema pakendi suurust ja liiki arvestades mõistlikult pakitud, nii et ei jääks tühja ruumi ja tooted ei saaks muljuda.

Pakendi sisematerjal peab olema uus, puhas ja niisugune, et see ei riku tooteid välis- ega seespidiselt. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templite kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Pakend peab olema ilma igasuguste võõrkehadeta.

VI. **MÄRGISTAMISNÕUDED**

Iga pakendi [2] ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. **Identifitseerimistunnused:**

Pakendaja ja/või saatja/lastisaatja:

— nimi ja aadress (st tänav/linn/piirkond/postiindeks ja riik juhul, kui see erineb päritoluriigist)

või

— siseriikliku asutuse tunnustatud koodmärk [3].

B. **Toote liik**

— „Salat”, „Peasalat”, „Bataavia”, „Jääsalat”, „Rooma salat”, „Lehtsalat” (või vajaduse korral näiteks „Tammelehesalat”, „Lollo bionda”, „Lollo rossa”), „Kähar endiivia” või „Eskariool” või muud sünonüümid, kui pakendi sisu ei ole nähtav,

— vajaduse korral „Little gem” või muud sünonüümid,

— vajaduse korral märge „kasvatatud katte all” või muu vastav märge,

— sordi nimi (ei ole kohustuslik),

— selgelt eri värvi, sorti ja/või kaubanduslikku tüüpi toodete segu sisaldavate kaubaüksuste puhul „Salatite segu” või samaväärne nimetus. Kui toode ei ole pakendis nähtav, tuleb märkida kaubaüksuse värvid, sordid või kaubanduslikud tüübid.

C. **Toote päritolu**

— Päritoluriik ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik nimetus.

— Kaubaüksuste puhul, mis sisaldavad eri värvusega ja/või eri kaubanduslikku tüüpi erinevat päritolu toodete segu, märgitakse iga päritoluriik asjaomase värvuse, sordi ja/või kaubandusliku tüübi juurde.

---

[1] Kaubaüksus peaks olema ette nähtud müügiks tervikuna.

[2] Kõnealuseid märgistamisnõudeid ei kohaldata tarbijatele otseturustamiseks ettenähtud eelpakendatud toodete pakendiüksuste suhtes; kõnealused üksused peavad vastama siseriiklikele nõuetele. Igal juhul peab osutatud märgistus olema nähtav selliseid pakendiüksusi sisaldaval transpordipakendil.

[3] Paljude riikide siseriiklike õigusaktides nõutakse nime ja aadressi selgesõnalist esitamist. Kui koodmärki kasutatakse, tuleb viited „pakkija ja/või saatja (või vastavad lühendid)” märkida koodmärgi vahetusse lähedusse ning koodmärgile peab eelnema tunnustava riigi ISO 3166 kahetäheline riigi/piirkonna kood, kui ei ole tegemist päritoluriigiga.

▼M15

D. **Kaubanduslikud andmed**

— Klass,

— suurus, mis on väljendatud ühiku miinimumkaaluna või ühikute arvuna,

— netokaal (ei ole kohustuslik).

E. **Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)**

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Nimetatud pakenditel ei tohi olla eksitavaid märgiseid. Kui kõnealused pakendid on kaubaalustel, peavad vastavad andmed olema märgitud sildile, mis paigutatakse nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

▼M8

5. OSA: *VIRSIKUTE JA NEKTARIINIDE TURUSTUSNORM*

I. **TOOTE MÄÄRATLUS**

Käesolevat normi kohaldatakse *Prunus persica* Sieb. ja Zucc. virsiku- ja nektariinisortide suhtes, ([1]) mida tuleb tarbijale müüa värskelt, välja arvatud tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud virsikud ja nektariinid.

II. **KVALITEEDINÕUDED**

Normis määratletakse müügivalmis ja pakendatud virsikute ja nektariinide kvaliteedinõuded.

A. **Kvaliteedi miinimumnõuded**

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside virsikud ja nektariinid olema:

— terved,

— veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,

— puhtad, nähtavate võõrkehadeta,

— taimekahjuriteta,

— taimekahjurite tekitatud kahjustusteta,

— ebatavalise pinnaniiskuseta,

— võõra lõhna ja/või maitseta.

Virsikud ja nektariinid peavad olema hoolikalt korjatud.

Virsikud ja nektariinid peavad olema niisuguses valmimis- ja küpsusastmes, et need:

— taluvad vedu ja käitlemist ning

— jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. **Küpsuse miinimumnõuded**

Virsikud ja nektariinid peavad olema piisavalt valmid ja küpsed.

Tooted peavad olema niisuguses valmimis- ja küpsusastmes, et nende küpsemine võib jätkuda rahuldava küpsusastmeni. Selle nõude täitmiseks peab viljaliha murdumisnäitaja olema vähemalt 8° Brixi skaalal, mõõdetuna viljaliha keskpunktist ristlõike kohalt, ja kõvadus peab olema väiksem kui 6,5 kg, mõõdetuna kolbiga, mille läbimõõt on 8 mm (0,5 cm^2), vilja keskpunktist kahelt kohalt.

C. **Liigitamine**

Virsikud ja nektariinid liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi.

([1]) Käesolevat teksti kohaldatakse kõikide *Prunus persica* Sieb. ja Zucc. virsiku- ja nektariinisortide või vastavate puuviljade suhtes, mille kivi on kinni (clingstone'i tüüp) või viljalihasse kinnitunud ja mille pind on karvakestega kaetud või sile.

▼M8

i) *Ekstraklass*

Selle klassi virsikud ja nektariinid peavad olema eriti hea kvaliteediga. Nende kuju, valmimisaste ja värvus peavad olema sordile iseloomulikud, võttes arvesse kasvupiirkonda. Viljad peavad olema veatud, välja arvatud tühised pindmised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis.

ii) *I klass*

Selle klassi virsikud ja nektariinid peavad olema hea kvaliteediga. Viljad peavad olema sordile iseloomulikud, võttes arvesse kasvupiirkonda. Tühised kuju-, valmimis- ja värvusvead on siiski lubatud.

Viljaliha peab olema täiesti veatu.

Varre kinnituskohalt lõhenenud virsikud ja nektariinid ei ole lubatud.

Tühised pindmised vead on siiski lubatud, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ja esitusviisi pakendis ega ületa:

— 1 cm pikliku kujuga pindmiste vigade puhul,

— muude vigade puhul kogupindala 0,5 cm^2.

iii) *II klass*

Sellesse klassi kuuluvad virsikud ja nektariinid, mida ei või liigitada kõrgmatesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Viljalihal ei või olla suuri vigu. Varre kinnituskohalt lõhenenud vilju võib olla ainult lubatud kvaliteedihälvete piires.

Virsikutel ja nektariinidel võivad olla järgmised pindmised vead, kui on säilinud põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused, ning need ei ületa:

— 2 cm pikliku kujuga pindmiste vigade puhul,

— muude vigade puhul kogupindala 1,5 cm^2.

III. **SUURUSNÕUDED**

Suurus määratakse kindlaks:

— ümbermõõdu või

— ristlõike suurima läbimõõdu alusel.

Virsikud ja nektariinid liigitatakse järgmise suurusskaala alusel:

Läbimõõt	Liigitus suuruse järgi (kood)	Ümbermõõt
vähemalt 90 mm	AAAA	vähemalt 28 cm
vähemalt 80 mm, kuid alla 90 mm	AAA	vähemalt 25 cm, kuid alla 28 cm
vähemalt 73 mm, kuid alla 80 mm	AA	vähemalt 23 cm, kuid alla 25 cm
vähemalt 67 mm, kuid alla 73 mm	A	vähemalt 21 cm, kuid alla 23 cm
vähemalt 61 mm, kuid alla 67 mm	B	vähemalt 19 cm, kuid alla 21 cm
vähemalt 56 mm, kuid alla 61 mm	C	vähemalt 17,5 cm, kuid alla 19 cm
vähemalt 51 mm, kuid alla 56 mm	D	vähemalt 16 cm, kuid alla 17,5 cm

Ekstraklassi miinimumsuurus on 17,5 cm (ümbermõõt) või 56 mm (läbimõõt).

Suurusklass D (läbimõõt vähemalt 51 mm, kuid alla 56 mm, või ümbermõõt vähemalt 16 cm, kuid alla 17,5 cm) ei ole lubatud ajavahemikul 1. juuli–31. oktoober.

Suuruse järgi liigitamine on kõikide klasside puhul kohustuslik.

▼M8

IV. **HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED**

Igas pakendis lubatakse kvaliteedi- ja suurushälbeid toodete suhtes, mis ei vasta pakendil märgitud klassi nõuetele.

A. **Kvaliteedihälbed**

i) *Ekstraklass*

5 % virsikute või nektariinide arvust või kaalust ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab I klassi nõuetele või on erandlikult lubatud kõnealuse klassi lubatud hälvete piires.

ii) *I klass*

10 % virsikute või nektariinide arvust või kaalust ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele või on erandlikult lubatud kõnealuse klassi lubatud hälvete piires.

iii) *II klass*

10 % virsikute või nektariinide arvust või kaalust ei vasta selle klassi ega miinimumnõuetele, välja arvatud mädaplekkide ja tugevate muljutistega või muul viisil tarbimiseks kõlbmatuks muutunud tooted.

B. **Suurushälbed**

Kõikide klasside puhul lubatakse, et 10 % virsikute või nektariinide arvust või kaalust on pakendil märgitud suurusest kuni 1 cm suuremad või väiksemad, kui toode liigitatakse ümbermõõdu järgi, või kuni 3 mm suuremad või väiksemad, kui toode liigitatakse läbimõõdu järgi. Väikseima suurusklassi virsikute või nektariinide puhul kohaldatakse seda hälvet ainult nende viljade suhtes, mis on ettenähtud miinimumsuurusest kuni 6 mm väiksemad, kui toode liigitatakse ümbermõõdu järgi, või 2 mm väiksemad, kui toode liigitatakse läbimõõdu järgi.

V. **ESITUSVIISI NÕUDED**

A. **Ühtsus**

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtlane ja sisaldama ainult sama päritoluga, sama sorti, sama kvaliteedi, küpsusastme ja suurusega virsikuid või nektariine ning ekstraklassi puhul peab sisu olema ühtlase värvusega.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. **Pakendamine**

Virsikud või nektariinid peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud.

Pakendi sisemuses kasutatavad materjalid peavad olema uued, puhtad ja sellised, mis ei tekita toodetele pindmisi ega sisemisi kahjustusi. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templite kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Toodetele kinnitatud kleebised peavad olema sellised, mis eemaldades ei jäta nähtavaid liimijälgi ega kahjusta toote välispinda.

Pakenditel ei tohi olla ühtegi võõrkeha.

C. **Esitusviis**

Virsikuid ja nektariine võib müügiks pakkuda:

— väikepakendis,

— ekstraklassi puhul ühes kihis, iga selle klassi vili peab olema paigutatud kõrvalolevatest viljadest eraldi.

I ja II klassis:

— ühes või kahes kihis või

— kuni neljas kihis, kui viljad asetsevad jäikades süvendites, mis on paigutatud nii, et need ei toetu alumistesse kihtidesse paigutatud viljadele.

VI. **MÄRGISTAMISNÕUDED**

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

▼M8

A. **Identifitseerimine**

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress

Selle teabe võib asendada:

— kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja” (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;

— ainult kinnispakkide puhul ühenduse piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks)” vahetusse lähedusse või samaväärse märke vahetusse lähedusse. Sellisel juhul peab märgistusel olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

B. **Toote liik**

— „Virsikud” või „Nektariinid”, kui pakendi sisu ei ole nähtav,

— viljaliha värvus,

— sordi nimi (ei ole kohustuslik).

C. **Toote päritolu**

Päritoluriik ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik nimetus.

D. **Kaubanduslikud andmed**

— Klass,

— suurus väljendatuna miinimum- ja maksimumläbimõõdus või miinimum- ja maksimumümbermõõdus või III jaotises („Suurusnõuded”) ettenähtud koodina,

— ühikute arv (ei ole kohustuslik),

— minimaalne suhkrusisaldus, mis on mõõdetud refraktomeetriga ja väljendatud Brixi kraadidena (ei ole kohustuslik),

— maksimaalne kõvadus, mis on mõõdetud penetromeetriga ja väljendatud kg/0,5 cm^2 (ei ole kohustuslik).

E. **Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)**

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Kõnealustel pakenditel ei tohi olla eksitavaid märkeid. Kui kõnealused pakendid pannakse välja kaubaalustel, peavad vastavad märked olema pandud nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

▼M15

6. OSA: *PIRNIDE TURUSTUSNORM*

I. **TOOTE MÄÄRATLEMINE**

Käesolevat normi kohaldatakse *Pyrus communis L.* pirnisortide (kultivarid) suhtes, mida tuleb tarbijale müüa värskelt; normi ei kohaldata tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud pirnide suhtes.

II. **KVALITEEDINÕUDED**

Normis määratletakse müügivalmis ja pakendatud pirnide kvaliteedinõuded.

A. **Miinimumnõuded**

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside pirnid olema:

— terved,

— veatud; mädanenud või toiduks kõlbmatud riknenud tooted ei ole lubatud,

— puhtad, nähtavate võõrkehadeta,

— taimekahjuriteta,

▼M15

— kahjurite poolt viljalihale tekitatud kahjustusteta,

— ebatavalise pinnaniiskuseta,

— võõra lõhna ja/või maitseta.

Pirnid peavad olema niisuguses valmimisastmes ja seisukorras, et:

— nende küpsemine võib jätkuda sordiomadustele vastava küpsusastmeni,

— need taluvad vedu ja käitlemist,

— need jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. **Liigitamine**

Pirnid liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi.

i) *Ekstraklass*

Selle klassi pirnid peavad olema eriti hea kvaliteediga. Nende kuju, suurus ja värvus peavad olema sordile iseloomulikud ja nende vars peab olema terve.

Viljaliha peab olema täiesti veatu ja koor ilma krobelise korgistunud pinnata.

Viljad peavad olema veatud, välja arvatud tühised pindmised vead, kui need ei mõjuta vilja üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis.

Pirnide viljalihas ei tohi olla kivisrakke.

ii) *I klass*

Selle klassi pirnid peavad olema hea kvaliteediga. Nende kuju, suurus ja värvus peavad olema sordile iseloomulikud ([1]).

Viljaliha peab olema täiesti veatu ja koor ilma krobelise korgistunud pinnata.

Üksikutel viljadel võivad olla järgmised tühised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis:

— tühised kujuvead,

— tühised valmimisvead,

— tühised värvusvead,

— väikesed pindmised vead, mis ei tohi ületada:

  — pindmiste vigade puhul,

  — 1 cm^2 kogu pinnast muude vigade puhul, välja arvatud kärntõvest (*Venturia pirina* ja *V. inaequalis*) kahjustatud ala, mis ei tohi ületada 0,25 cm^2 kogu pinnast,

— tühised muljutised, mis ei ületa 1 cm^2 pinda.

Vars võib olla kergelt kahjustatud.

Pirnide viljalihas ei tohi olla kivisrakke.

iii) *II klass*

Sellesse klassi kuuluvad pirnid, mida ei või liigitada kõrgematesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Viljaliha peab olema suuremate vigadeta.

Pirnidel võivad olla järgmised vead, kui on säilinud põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

— kujuvead,

— valmimisvead,

— värvusvead,

— veidi krobeline korgistunud pind,

([1]) Suureviljaliste ja suvepirnisortide mittetäielik nimekiri on esitatud käesoleva normi liites.

▼M15

— pindmised vead, mis ei tohi ületada:

— 4 cm pikliku kujuga pindmiste vigade puhul,

— 2,5 cm^2 kogu pinnast muude vigade puhul, välja arvatud kärntõvest (*Venturia pirina* ja *V. inaequalis*) kahjustatud ala, mis ei tohi ületada 1 cm^2 kogu pinnast,

— tühised muljutised, mis ei ületa 2 cm^2 pinda.

III. **SUURUSNÕUDED**

Suurus määratakse kindlaks ristlõike suurima läbimõõdu alusel.

Kõikides klassides peab miinimumsuurus olema järgmine:

	Ekstraklass	I klass	II klass
Suureviljalised sordid	60 mm	55 mm	55 mm
Muud sordid	55 mm	50 mm	45 mm

Käesoleva normi liitega hõlmatud suvepirnide puhul miinimumsuurus ei kehti.

Ühtse suuruse tagamiseks pakendis võib ühe pakendi viljade läbimõõt erineda kuni:

— 5 mm ekstraklassi viljade ning kihiti ridadesse paigutatud I ja II klassi viljade puhul,

— 10 mm I klassi viljade puhul, mis on pakitud pakendisse lahtiselt või müügipakendisse.

II klassi viljade suhtes, mis on pakitud pakendisse lahtiselt või müügipakendisse, ühtse suuruse piirang ei kehti.

IV. **HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED**

Igas pakendis võib olla tooteid, mille kvaliteet ja suurus ei vasta pakendil näidatud klassi nõuetele.

A. **Kvaliteedihälbed**

i) *Ekstraklass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul viljade arvust või kaalust 5 % ei vasta ekstraklassi nõuetele, kuid vastab I klassi nõuetele. Selle hälbe piirides võib olla kokku kuni 0,5 % toodetest, mis vastab II klassi kvaliteedinõuetele.

ii) *I klass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul viljade arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele. Selle hälbe piirides võib olla kokku kuni 1 % toodetest, mis ei vasta II klassi kvaliteedinõuetele ega miinimumnõuetele. Mädaplekkidega või muul viisil tarbimiseks kõlbmatuks muutunud tooted ei ole lubatud. Kõnealuse lubatud hälbega ei ole hõlmatud varreta pirnid.

iii) *II klass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul viljade arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele ega miinimumnõuetele. Mädaplekkidega või muul viisil tarbimiseks kõlbmatuks muutunud tooted ei ole lubatud.

Selle hälbe piirides võib 2 % viljade arvust või kaalust olla järgmiste vigadega:

— armistumata lõhed või praod,

— üksikud mädaplekid,

— sisemiste kahjurite olemasolu ja/või kahjurite põhjustatud viljaliha kahjustused.

B. **Suurushälbed**

Kõikide klasside puhul:

▼M15

a) ühtsuse eeskirjadega hõlmatud viljade puhul 10 % viljade arvust või kaalust, mis kuuluvad pakendile märgitud suurusrühmast ühe võrra suuremasse või väiksemasse suurusrühma, kusjuures väikseimasse suurusrühma liigitatud viljad võivad olla kuni 5 mm miinimumist väiksemad,

b) ühtsuse eeskirjadega hõlmamata viljade puhul 10 % viljade arvust või kaalust, mis on väiksemad sätestatud miinimumsuurusest, kusjuures viljad võivad olla miinimumsuurusest kuni 5 mm väiksemad.

V. ESITUSVIISI KÄSITLEVAD NÕUDED

A. Ühtsus

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtlane ja sisaldama ainult sama päritoluga, sama sorti, sama kvaliteedi ja suurusega (kui toode liigitatakse suuruse järgi) ja sama küpsusastmega pirne.

Ekstraklassi viljad peavad olema ka värvuselt ühtsed.

Selgelt eri sorti pirnide segu võib siiski pakkida ühte kaubaüksusesse ([1]) tingimusel, et need on ühtlase kvaliteediga ning iga asjaomase sordi kaupa ühesuguse päritoluga.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. Pakendamine

Pirnid peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud.

Pakendi sisematerjal peab olema uus, puhas ja niisugune, et see ei riku toodet välis- ega seespidiselt. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templite kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Üksikule tootele kinnitatavad kleebised peavad olema sellised, et pärast eemaldamist ei jääks neist nähtavaid liimijälgi ega pinnakahjustusi.

Pakend peab olema ilma igasuguste võõrkehadeta.

VI. MÄRGISTAMISEGA SEOTUD SÄTTED

Iga pakendi ([2]) ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. Identifitseerimistunnused:

Pakendaja ja/või saatja/lastisaatja:

— nimi ja aadress (st tänav/linn/piirkond/postiindeks ja riik juhul, kui see erineb päritoluriigist)

või

— siseriikliku asutuse tunnustatud koodmärk ([3]).

B. Toote liik

— „Pirnid”, kui pakendi sisu ei ole nähtav,

— sordi nimi; eri sorti pirnide segu sisaldavate kaubaüksuste puhul kõikide eri sortide nimetused.

C. Toote päritolu

— Päritoluriik ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik nimetus. Selgelt eri sorti erineva päritoluga pirnide segu sisaldavate kaubaüksuste puhul iga asjakohase sordi nime kõrval päritoluriigi märge.

([1]) Kaubaüksus peaks olema ette nähtud müügiks tervikuna.

([2]) Kõnealuseid märgistamisnõudeid ei kohaldata tarbijatele otseturustamiseks ettenähtud eelpakendatud toodete pakendiüksuste suhtes; kõnealused üksused peavad vastama siseriiklikele nõuetele. Igal juhul peab osutatud märgistus olema nähtav selliseid pakendiüksusi sisaldaval transpordipakendil.

([3]) Paljude riikide siseriiklike õigusaktides nõutakse nime ja aadressi selgesõnalist esitamist. Kui koodmärki kasutatakse, tuleb viited „pakkija ja/või saatja (või vastavad lühendid)” märkida koodmärgi vahetusse lähedusse ning koodmärgile peab eelnema tunnustava riigi ISO 3166 kahetäheline riigi/piirkonna kood, kui ei ole tegemist päritoluriigiga.

▼M15

D. **Kaubanduslikud andmed**

— Klass,

— suurus või kihiti pakitud viljade puhul viljade arv. Kui vilju identifitseeritakse suuruse järgi, tuleks suurus märkida:

a) ühtsuse eeskirjadega hõlmatud toote puhul miinimum- ja maksimumläbimõõduna,

b) ühtsuse eeskirjadega hõlmamata toote puhul pakendis oleva väikseima vilja läbimõõduna, millele järgnevad sõnad „ja rohkem” või muu samaväärne märge, või vajaduse korral pakendi suurima vilja läbimõõt.

E. **Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)**

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Nimetatud pakenditel ei tohi olla eksitavaid märgiseid. Kui nimetatud pakendid on kaubaalustel, märgitakse nimetatud üksikasjad sildile, mis asetatakse nähtavale kohale vähemalt kaubaaluse kahele küljele.

▼M15

Liide

Pirnide suuruskriteeriumid

S = Suureviljaline sort

SP = Suvepirn, mille suhtes miinimumsuuruse nõue ei kehti

Suureviljaliste ja suvepirnisortide mittetäielik nimekiri

Väikeseviljalisi ja muid sorte, mida nimekirjas ei ole loetletud, võib turustada, kui need vastavad normi III jaotises kirjeldatud muude sortide suurusnõuetele.

Mõnda järgmisena loetletud sorti võib turustada nime all, mis on kaubamärgina kaitstud või millele taotletakse sellist kaitset ühes või mitmes riigis. Järgmise tabeli esimene ja teine veerg selliseid kaubamärke ei sisalda. Mõned tuntud kaubamärgid on nimetatud kolmandas veerus üksnes teavitamise eesmärgil.

Sort	Sünonüümid	Kaubamärk	Suurus
Abbé Fétel	Abate Fetel		L
Abugo o Siete en Boca			SP
Aka			SP
Alka			L
Alsa			L
Amfora			L
Alexandrine Douillard			L
Bergamotten			SP
Beurré Alexandre Lucas	Lucas		L
Beurré Bosc	Bosc, Beurré d'Apremont, Empereur Alexandre, Kaiser Alexander		L
Beurré Clairgeau			L
Beurré	Hardenpont		L
Beurré Giffard			SP
Beurré précoce Morettini	Morettini		SP
Blanca de Aranjuez	Agua de Aranjuez, Espadona, Blanquilla		SP
Carusella			SP
Castell	Castell de Verano		SP
Colorée de Juillet	Bunte Juli		SP
Comice rouge			L
Concorde			L
Condoula			SP
Coscia	Ercolini		SP
Curé	Curato, Pastoren, Del cura de Ouro, Espadon de invierno, Bella de Berry, Lombardia de Rioja, Batall de Campana		L
D'Anjou			L
Dita			L
D. Joaquina	Doyenné de Juillet		SP
Doyenné d'hiver	Winterdechant		L
Doyenné du Comice	Comice, Vereinsdechant		L
Erika			L
Etrusca			SP
Flamingo			L

▼M15

Sort	Sünonüümid	Kaubamärk	Suurus
Forelle			L
Général Leclerc		Amber Grace™	L
Gentile			SP
Golden Russet Bosc			L
Grand champion			L
Harrow Delight			L
Jeanne d'Arc			L
Joséphine			L
Kieffer			L
Klapa Mīlule			L
Leonardeta	Mosqueruela, Margallon, Colorada de Alcanadre, Leonarda de Magallon		SP
Lombacad		Cascade®	L
Moscatella			SP
Mramornaja			L
Mustafabey			SP
Packham's Triumph	Williams d'Automne		L
Passe Crassane	Passa Crassana		L
Perita de San Juan			SP
Pérola			SP
Pitmaston	Williams Duchesse		L
Précoce de Trévoux	Trévoux		SP
Président Drouard			L
Rosemarie			L
Suvenirs			L
Santa Maria	Santa Maria Morettini		SP
Spadoncina	Agua de Verano, Agua de Agosto		SP
Taylors Gold			L
Triomphe de Vienne			L
Vasarine Sviestine			L
Williams Bon Chrétien	Bon Chrétien, Bartlett, Williams, Summer Bartlett		L

▼M8

7. OSA: *MAASIKATE TURUSTUSNORM*

I. **TOOTE MÄÄRATLUS**

Käesolevat standardit kohaldatakse *Fragaria* L. perekonna maasikasortide (kultivaride) suhtes, mida tuleb tarbijale müüa värskelt, välja arvatud töötuslikuks töötlemiseks ettenähtud maasikad.

II. **KVALITEEDINÕUDED**

Normis määratletakse müügivalmis ja pakendatud maasikate kvaliteedinõuded.

A. **Miinimumnõuded**

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside maasikad olema:

— terved,

▼M8

— veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,

— puhtad, nähtavate võõrkehadeta,

— värske välimusega, kuid mitte pestud,

— taimekahjuriteta,

— taimekahjurite tekitatud kahjustusteta,

— tupplehtedega (välja arvatud metsmaasikate puhul); tupplehed ja vars (kui see on küljes) peavad olema värsked ja rohelised,

— ebatavalise pinnaniiskuseta,

— võõra lõhna ja/või maitseta.

Maasikad peavad olema hoolikalt korjatud.

Viljad peavad olema piisavalt valmid ja küpsed. Maasikad peavad olema sellises valmimisastmes ja seisukorras, et need:

— taluvad vedu ja käitlemist ning

— jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. **Liigitamine**

Maasikad liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi.

i) *Ekstraklass*

Selle klassi maasikad peavad olema eriti hea kvaliteediga. Need peavad olema sordile iseloomulikud.

Viljad peavad olema värske välimusega, arvestades sordiomadusi.

Need ei tohi olla mullased.

Viljad peavad olema veatud, välja arvatud tühised pindmised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis.

ii) *I klass*

Selle klassi maasikad peavad olema hea kvaliteediga. Viljad peavad olema sordile iseloomuliku värvuse ja kujuga.

Viljadel võivad olla järgmised tühised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis:

— tühised kujuvead,

— valge laik, mis ei ületa kümnendikku marja pinnast,

— kerged pindmised muljumisjäljed.

Viljad ei tohi olla mullased.

iii) *II klass*

Sellesse klassi kuuluvad maasikad, mida ei või liigitada kõrgmatesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Maasikatel võivad olla järgmised vead, kui on säilinud põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

— kujuvead,

— valge laik, mis ei ületa viiendikku marja pinnast,

— vähesed kuivad muljutised, mis ei laiene,

— natuke mulda.

III. **SUURUSNÕUDED**

Suurus määratakse kindlaks ristlõike suurima läbimõõdu alusel.

Maasikate miinimumsuurus on järgmine:

— ekstraklassis 25 mm,

— I ja II klassis 18 mm.

▼M8

Metsmaasikate miinimumsuurus ei ole sätestatud.

IV. **HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED**

Igas pakendis lubatakse kvaliteedi- ja suurushälbeid toodete suhtes, mis ei vasta märgitud klassi nõuetele.

A. **Kvaliteedihälbed**

i) *Ekstraklass*

5 % maasikate arvust või kaalust ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab I klassi nõuetele või on erandlikult lubatud kõnealuse klassi lubatud hälvete piires. Kõnealuse 5 % hulgas võib olla kokku kuni 2 % riknenud marju.

ii) *I klass*

10 % maasikate arvust või kaalust ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele või on erandlikult lubatud kõnealuse klassi lubatud hälvete piires. Kõnealuse 10 % hulgas võib olla kokku kuni 2 % riknenud marju.

iii) *II klass*

10 % maasikate arvust või kaalust ei vasta selle klassi nõuetele ega miinimumnõuetele, välja arvatud mädaplekkide ja tugevate muljutistega või muul viisil tarbimiseks kõlbmatuks muutunud tooted. Kõnealuse 10 % hulgas võib olla kokku kuni 2 % riknenud marju.

B. **Suurushälbed**

Kõikide klasside puhul: 10 % maasikate arvust või kaalust ei vasta suurusnõuetele.

V. **ESITUSVIISI NÕUDED**

A. **Ühtsus**

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtlane ja sisaldama sama päritoluga, sama sorti ja sama kvaliteediga maasikaid.

Ekstraklassi maasikad, välja arvatud metsmaasikad, peavad küpsusastmelt, värvuselt ja kujult olema eriti ühtlased ja korrapärased. I klassi maasikad võivad olla suuruselt vähem ühtlased.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. **Pakendamine**

Maasikad peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud.

Pakendi sisemuses kasutatavad materjalid peavad olema uued, puhtad ja sellised, mis ei tekita toodetele pindmisi ega sisemisi kahjustusi. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templite kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Ekstraklassi marjade esitusviis peab olema eriti hea.

Pakenditel ei tohi olla ühtegi võõrkeha.

Toodetele kinnitatud kleebised peavad olema sellised, mis eemaldades ei jäta nähtavaid liimijälgi ega kahjusta toote välispinda.

VI. **MÄRGISTAMISNÕUDED**

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. **Identifitseerimine**

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress

Selle teabe võib asendada:

— kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja” (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;

— ainult kinnispakkide puhul ühenduse piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks)” vahe-

▼M8

tusse lähedusse või samaväärse märke vahetusse lähedusse. Sellisel juhul peab märgistusel olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

B. **Toote liik**

— „Maasikad” (kui pakendi sisu ei ole nähtav),

— sordi nimi (ei ole kohustuslik).

C. **Toote päritolu**

Päritoluriik ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik kohanimi.

D. **Kaubanduslikud andmed**

— Klass.

E. **Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)**

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Kõnealustel pakenditel ei tohi olla eksitavaid märkeid. Kui kõnealused pakendid pannakse välja kaubaalustel, peavad vastavad märked olema pandud nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

8. OSA: *PAPRIKATE TURUSTUSNORM*

I. **TOOTE MÄÄRATLUS**

Käesolevat normi kohaldatakse liigi *Capsicum annuum* L. var. *annuum* paprikasortide suhtes, mida tuleb tarbijale müüa värskelt, välja arvatud töötuslikuks töötlemiseks ettenähtud paprikad.

Paprikad liigitatakse vastavalt nende kujule nelja kaubanduslikku tüüpi:

— pikergused (koonilised),

— kandilised (tömbid),

— kandilised teravatipulised (talbjad),

— lapikud (tomatipaprika).

II. **KVALITEEDINÕUDED**

Normis määratletakse müügivalmis ja pakendatud paprikate kvaliteedinõuded.

A. **Miinimumnõuded**

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside paprikad olema:

— terved,

— veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,

— puhtad, nähtavate võõrkehadeta,

— värske välimusega,

— taimekahjuriteta,

— taimekahjurite tekitatud kahjustusteta,

— valmid,

— külmakahjustusteta,

— armistumata vigastusteta,

— päikesepaistest põhjustatud värvusvigadeta (välja arvatud jaotise B „Liigitamine” punktis ii esitatud nõuded),

— koos viljavarrega,

— ebatavalise pinnaniiskuseta,

— võõra lõhna ja/või maitseta.

▼M8

Paprikad peavad olema niisuguses valmimisastmes ja seisukorras, et need:

— taluvad vedu ja käitlemist ning

— jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. **Liigitamine**

Paprikad liigitatakse kahte järgnevalt määratletud klassi.

i) *I klass*

Selle klassi paprikad peavad olema hea kvaliteediga. Viljad peavad olema küpsusastme kohaselt sordile ja kaubanduslikule tüübile iseloomulikud valmimisastme, kuju ja värvuse poolest.

Viljad peavad olema:

— kõvad,

— plekkideta.

Viljavars võib olla veidi vigastatud või lõigatud, kuid tupplehed peavad olema terved.

ii) *II klass*

Sellesse klassi kuuluvad paprikad, mida ei või liigitada I klassi, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Paprikatel võivad olla järgmised tühised vead, kui on säilinud põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

— tühised kuju- ja valmimisvead,

— päikesepaistest tingitud värvusvead või armistunud laigukujulised vigastused suurusega mitte üle 1 cm^2 ja/või pikliku kujuga kuni 2 cm pikkused armistunud pindmised vead,

— vähesed kuivad pindmised lõhed kogupikkusega kuni 3 cm.

Viljad ei pea olema eriti kõvad, kuid ei tohi olla närbunud.

Tupplehed võivad olla veidi vigastatud või lõigatud.

III. **SUURUSNÕUDED**

Suurus määratakse kindlaks paprikate ülaosa läbimõõdu (laiuse) alusel. Lapikutel viljadel (tomatipaprikal) tähendab laius ristlõike suurimat läbimõõtu.

Suuruse järgi liigitatud paprikate puhul ei tohi samasse pakendisse paigutatud suurima ja väikseima paprika läbimõõtude vahe ületada 20 mm.

Paprikate laiuse alammäär on:

— pikergustel (koonilistel) 20 mm

— kandilistel (tömpidel) ja kandilistel teravatipulistel (talbjatel) 40 mm

— lapikutel (tomatipaprikatel) 55 mm

Suuruse järgi liigitamine ei ole vajalik II klassi paprikate puhul, kui järgitakse miinimumsuurust.

Suurusnõudeid ei kohaldata minipaprikate suhtes ([1]).

IV. **HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED**

Igas pakendis lubatakse kvaliteedi- ja suurushälbeid toodete suhtes, mis ei vasta märgitud klassi nõuetele.

A. **Kvaliteedihälbed**

i) *I klass*

10 % paprikate arvust või kaalust ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele või on erandlikult lubatud kõnealuse klassi lubatud hälvete piires.

([1]) Minipaprika on sordiaretuse ja/või erilise viljelustehnika abil saadud minipaprika sort või kultivar; minipaprikana ei käsitata muude sortide täielikult välja arenemata või ebapiisava suurusega paprikaid. Kõik muud normi nõuded peavad olema täidetud.

▼M8

ii) *II klass*

10 % paprikate arvust või kaalust ei vasta ei selle klassi ega miinimumnõuetele, välja arvatud mädaplekkidega või muul viisil tarbimiseks kõlbmatuks muutunud tooted.

B. **Suurushälbed**

i) *I klass*

10 % paprikate arvust või kaalust ei vasta selle klassi nõuetele ±5 mm piires ja nende hulgas on kõige rohkem 5 % miinimumsuurusest väiksemaid paprikaid.

ii) *II klass*

— *Suuruse järgi liigitatud paprikad*

10 % paprikate arvust või kaalust ei vasta selle klassi nõuetele ±5 mm piires ja nende hulgas on kõige rohkem 5 % miinimumsuurusest väiksemaid paprikaid.

— *Suuruse järgi liigitamata paprikad*

5 % paprikate arvust või kaalust erinevad miinimumsuurusest kuni 5 mm ulatuses.

V. **ESITUSVIISI NÕUDED**

A. **Ühtsus**

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtlane ning sisaldama ainult sama päritoluga, sama sorti või kaubanduslikku tüüpi, sama kvaliteedi ja suurusega (kui toode liigitatakse suuruse järgi) paprikaid ning I klassi paprikad peavad olema ka ühtlase küpsusastme ja värvusega.

Siiski võib eri värvi paprikate segu pakkida samasse pakendisse tingimusel, et viljad on päritolult, kvaliteedilt, kaubanduslikult tüübilt ja suuruselt (kui toode liigitatakse suuruse järgi) ühtlased.

Tarbijapakendid netokaaluga alla ühe kilo võivad sisaldada eri värvi ja/või eri kaubanduslikku tüüpi paprikate segu, kui need on kvaliteedilt ning iga asjaomase värvuse ja/või kaubandusliku tüübi päritolult ühtlased.

Kui tooted liigitatakse suuruse järgi, peavad pikergused paprikad olema peaaegu ühepikkused.

Minipaprikad peavad olema suhteliselt ühtlase suurusega. Neid võib segada muude eri liiki ja päritolu minitoodetega.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. **Pakendamine**

Paprikad peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud.

Pakendi sisemuses kasutatavad materjalid peavad olema uued, puhtad ja sellised, mis ei tekita toodetele pindmisi ega sisemisi kahjustusi. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templite kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Pakenditel ei tohi olla ühtegi võõrkeha.

Toodetele kinnitatud kleebised peavad olema sellised, mis eemaldades ei jäta nähtavaid liimijälgi ega kahjusta toote välispinda.

VI. **MÄRGISTAMISNÕUDED**

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. **Identifitseerimine**

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress

Selle teabe võib asendada:

— kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja” (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;

▼M8

— ainult kinnispakkide puhul ühenduse piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks)” vahetusse lähedusse või samaväärse märke vahetusse lähedusse. Sellisel juhul peab märgistusel olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

B. **Toote liik**

Kui pakendi sisu ei ole nähtav:

— „Paprikad”,

— värvus,

— kaubanduslik tüüp („pikergune”, „kandiline”, „kandiline teravatipuline”, „lapik”) või sordi nimi.

Eri värvi ja/või kaubanduslikku tüüpi paprikat sisaldavate pakendite või tarbijapakendite puhul:

— „Paprikate segu” või samaväärne nimetus,

— kui pakendi sisu ei ole nähtav: paprikate värvused ja/või kaubanduslikud tüübid ning iga asjaomase värvuse ja/või kaubandusliku tüübi paprikate arv.

C. **Toote päritolu**

Päritoluriik ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik kohanimi.

Tarbijapakendite puhul, mis sisaldavad eri värvusega ja/või eri kaubandusliku tüübi erinevat päritolu paprikate segu, märgitakse iga päritoluriik asjaomase värvuse ja/või kaubandusliku tüübi juurde.

D. **Kaubanduslikud andmed**

— Klass,

— suurus (kui toode on liigitatud suuruse järgi) väljendatuna miinimum- ja maksimumläbimõõdus või vajaduse korral märge „Suuruse järgi liigitamata”,

— Vajaduse korral „Minipaprikad” või muu asjakohane paprika minivormi nimetus, kui ühes pakendis on mitut liiki minivorme, tuleb märkida iga toote nimetus ja päritolu.

E. **Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)**

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Kõnealustel pakenditel ei tohi olla eksitavaid märkeid. Kui kõnealused pakendid pannakse välja kaubaalustel, peavad vastavad märked olema pandud nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

9. OSA: *LAUAVIINAMARJADE TURUSTUSNORM*

I. **TOOTE MÄÄRATLUS**

Käesolevat normi kohaldatakse *Vitis vinifera* L. lauaviinamarjasortide suhtes, mida tuleb tarbijale müüa värskelt, välja arvatud tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud lauaviinamarjad.

II. **KVALITEEDINÕUDED**

Normis määratletakse müügivalmis ja pakendatud lauaviinamarjade kvaliteedinõuded.

A. **Miinimumnõuded**

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside viinamarjakobarad ja viinamarjad olema:

— veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,

— puhtad, nähtavate võõrkehadeta,

— taimekahjuriteta,

— taimekahjurite tekitatud kahjustusteta,

▼M8

— ebatavalise pinnaniiskuseta,

— võõra lõhna ja/või maitseta.

Lisaks peavad viinamarjad olema:

— terved,

— ilusa kujuga,

— normaalselt arenenud.

Päikesest põhjustatud pigmentatsioon ei ole viga.

Viinamarjakobarad peavad olema hoolikalt korjatud.

Marjamahla murdumisnäitaja peab olema vähemalt:

— 12º Brixi skaalal sortide „Alphonse Lavallée", „Cardinal" ja „Victoria" puhul,

— 13º Brixi skaalal kõigi muude seemnetega sortide puhul,

— 14º Brixi skaalal kõigi seemneteta sortide puhul.

Lisaks peab kõigi sortide suhkru ja happesuse suhte tase olema rahuldav.

Lauaviinamarjad peavad olema niisuguses valmimisastmes ja seisukorras, et need:

— taluvad vedu ja käitlemist ning

— jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. **Liigitamine**

Lauaviinamarjad liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi:

i) *Ekstraklass*

Selle klassi lauaviinamarjad peavad olema eriti hea kvaliteediga. Kobarate kuju, valmimisaste ja värvus peavad olema sordile iseloomulikud, võttes arvesse kasvupiirkonda, ning neil ei tohi olla vigu. Viinamarjad peavad olema kõvad, kindlalt varre küljes ja ühtlaselt jaotunud piki vart ning peaaegu täielikult kirmega kaetud.

ii) *I klass*

Selle klassi lauaviinamarjad peavad olema hea kvaliteediga. Kobarate kuju, valmimisaste ja värvus peavad olema sordile iseloomulikud, võttes arvesse kasvupiirkonda. Viinamarjad peavad olema kõvad, kindlalt varre küljes ja võimalikult ulatuslikult kirmega kaetud. Viljad võivad siiski olla vähem ühtlaselt piki vart jaotunud kui ekstraklassi puhul.

Viljadel võivad olla järgmised tühised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis:

— tühised kujuvead,

— tühised värvusvead,

— väga väikesed päikesepõletuslaigud marjakestal.

iii) *II klass*

Sellesse klassi kuuluvad lauaviinamarjad, mida ei või liigitada kõrgmatesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Kobaratel võivad olla tühised kuju-, valmimis- ja värvusvead, kui need ei kahjusta sordile olulisi omadusi, võttes arvesse kasvupiirkonda.

Viinamarjad peavad olema piisavalt kõvad ja piisavalt tugevasti varre küljes ning võimalusel kirmega kaetud. Viljad võivad olla vähem ühtlaselt piki vart jaotunud kui I klassi puhul.

Lauaviinamarjadel võivad olla järgmised vead, kui on säilinud põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

— kujuvead,

— värvusvead,

▼M8

— väikesed päikesepõletuslaigud marjakestal,

— väikesed muljutised,

— tühised pindmised vead.

III. **SUURUSNÕUDED**

Suurus määratakse kindlaks viinamarjakobara kaalu alusel.

Katmikalal ja avamaal kasvatatavate suure- ja väikeseviljaliste lauaviinamarjade kobara miinimumsuuruse nõuded on järgmised:

	Katmikalal kasvatatavad lauaviinamarjad (kui on märgitud etiketile)	Avamaal kasvatatavad lauaviinamarjad	
		Kõik sordid, v.a liites loetletud väikeseviljalised sordid	Liites loetletud väikeseviljalised sordid
Ekstraklass	300 g	200 g	150 g
I klass	250 g	150 g	100 g
II klass	150 g	100 g	75 g

IV. **HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED**

Igas pakendis lubatakse kvaliteedi- ja suurushälbeid toodete suhtes, mis ei vasta märgitud klassi nõuetele.

A. **Kvaliteedihälbed**

i) *Ekstraklass*

5 % viinamarjakobarate kaalust ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab I klassi nõuetele või on erandlikult lubatud kõnealuse klassi lubatud hälvete piires.

ii) *I klass*

10 % viinamarjakobarate kaalust ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele või on erandlikult lubatud kõnealuse klassi lubatud hälvete piires.

iii) *II klass*

10 % viinamarjakobarate kaalust ei vasta selle klassi ega miinimumnõuetele, välja arvatud mädaplekkidega või muul viisil tarbimiseks kõlbmatuks muutunud tooted.

B. **Suurushälbed**

i) *Ekstraklass ja I klass*

10 % viinamarjakobarate kaalust ei vasta asjaomase klassi suurusnõuetele, kuid vastab vahetult järgneva klassi nõuetele.

ii) *II klass*

10 % viinamarjakobarate kaalust ei vasta selle klassi suurusnõuetele, kuid kaalub vähemalt 75 g.

i) *Ekstraklass ning I jaII klass*

Iga kuni 1 kg netokaaluga tarbijapakendi puhul lubatakse kõnealuse kaalu saavutamiseks ühte alla 75 g kaaluvat kobarat, kui see vastab asjaomase klassi kõikidele muudele nõuetele.

V. **ESITUSVIISI NÕUDED**

A. **Ühtsus**

Iga pakendi sisu peab olema ühtlane ja sisaldama sama päritoluga, sama sorti ja sama kvaliteediga viinamarjakobaraid.

Kuni 1 kg netokaaluga väikestes tarbijapakendites viinamarjade puhul sordi ja päritolu ühtsust ei nõuta.

Ekstraklassi viinamarjakobarad peavad olema enam-vähem ühesuurused ja ühesuguse värvusega.

▼M8

„Chasselas” sordi puhul lubatakse dekoratiivotstarbel eri värvi kobaraid samas pakendis.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. **Pakendamine**

Lauaviinamarjad peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud.

Ekstraklassi viinamarjakobarad peavad olema pakitud ühes kihis.

Pakendi sisemuses kasutatavad materjalid peavad olema uued, puhtad ja sellised, mis ei tekita toodetele pindmisi ega sisemisi kahjustusi. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templite kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Pakenditel ei tohi olla ühtegi võõrkeha, kuid eriesitusviisi puhul võib kobara varre külge jätta kuni 5 cm pikkuse viinamarjaväädi.

Toodetele kinnitatud kleebised peavad olema sellised, mis eemaldades ei jäta nähtavaid liimijälgi ega kahjusta toote välispinda.

VI. **MÄRGISTAMISNÕUDED**

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. **Identifitseerimine**

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress

Selle teabe võib asendada:

— kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja” (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;

— ainult kinnispakkide puhul ühenduse piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks)” vahetusse lähedusse või samaväärse märke vahetusse lähedusse. Sellisel juhul peab märgistusel olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

B. **Toote liik**

— „Lauaviinamarjad”, kui pakendi sisu ei ole nähtav,

— viinamarjasordi või vajaduse korral viinamarjasortide nimi,

— vajaduse korral „Kasvatatud katmikalal”.

C. **Toote päritolu**

Päritoluriik või vajaduse korral päritoluriigid ning tootmispiirkond (ei ole kohustuslik) või üleriigiline, piirkondlik või kohalik kohanimi.

D. **Kaubanduslikud andmed**

— Klass.

E. **Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)**

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Kõnealustel pakenditel ei tohi olla eksitavaid märkeid. Kui kõnealused pakendid pannakse välja kaubaalustel, peavad vastavad märked olema pandud nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

▼M8

Liide

Väikesemarjaliste sortide täielik nimekiri

Sort	Muud teadaolevad nimed
Admirable de Courtiller	Admirable, Csiri Csuri
Albillo	Acerba, Albuela, Blanco Ribera, Cagalon
Angelo Pirovano	I. Pirovano 2
Annamaria	I. Ubizzoni 4
Baltali	
Beba	Beba de los Santos, Eva
Catalanesca	Catalanesa, Catalana, Uva Catalana
Chasselas blanc	Chasselas doré, Fendant, Franceset, Franceseta, Gutedel, Krachgutedel, White van der Laan
Chasselas rouge	Roter Gutedel
Chelva	Chelva de Cebreros, Guareña, Mantuo, Villanueva
Ciminnita	Cipro bianco
Clairette	Blanquette, Malvoisie, Uva de Jijona
Colombana bianca	Verdea, Colombana de Peccioli
Dehlro	
Delizia di Vaprio	I. Pirovano 46 A
Exalta	
Flame Seedless	Red Flame
Gros Vert	Abbondanza, St Jeannet, Trionfo dell'Esposizione, Verdal, Trionfo di Gerusalemme
Jaoumet	Madeleine de St Jacques, Saint Jacques
Madeleine	Angevine, Angevine Oberlin, Madeleine Angevine Oberlin, Republicain
Mireille	
Molinera	Besgano, Castiza, Molinera gorda
Moscato d'Adda	Muscat d'Adda
Moscato d'Amburgo	Black Muscat, Hambro, Hamburg, Hamburski Misket, Muscat d'Hambourg, Moscato Preto
Moscato di Terracina	Moscato di Maccarese
Œillade	Black Malvoisie, Cinsaut, Cinsault, Ottavianello, Sinso
Panse precoce	Bianco di Foster, Foster's white, Sicilien
Perla di Csaba	Càbski Biser, Julski muskat, Muscat Julius, Perle de Csaba
Perlaut	
Perlette	
Pizzutello bianco	Aetonychi aspro, Coretto, Cornichon blanc, Rish Baba, Sperone di gallo, Teta di vacca
Precoce de Malingre	
Primus	I. Pirovano 7
Prunesta	Bermestia nera, Pergola rossa, Pergolese di Tivoli

▼M8

Sort	Muud teadaolevad nimed
Regina dei Vigneti	Königin der Weingärten, Muskat Szölöskertek Kizalyneja, Szölöskertek Kizalyneh, Rasaki ourgarias, Regina Villoz, Reina de las Viñas, Reine des Vignes, I. Mathiasz 140, Queen of the Vineyards
Servant	Servan, Servant di Spagna
Sideritis	Sidiritis
Sultanines	Bidaneh, Kishmich, Kis Mis, Sultan, Sultana, Sultani, Cekirdesksiz, Sultanina bianca, Sultaniye, Thompson Seedless ja nende vormid
Valenci blanc	Valensi, Valency, Panse blanche
Valenci noir	Planta Mula, Rucial de Mula, Valenci negro
Yapincak	

▼M15

10. OSA: *TOMATITE TURUSTUSNORM*

I. **TOOTE MÄÄRATLEMINE**

Käesolevat normi kohaldatakse *Lycopersicum esculentum Mill.* tomatisortide (kultivarid) suhtes, mis on ette nähtud tarbijale värskelt tarnimiseks; normi ei kohaldata tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud tomatite suhtes.

Tomatid liigitatakse nelja kaubanduslikku tüüpi:

— ümarikud,

— ribilised,

— pikergused,

— kirsstomatid (sh kokteilitomatid).

II. **KVALITEEDINÕUDED**

Normiga määratletakse müügivalmis ja pakendatud tomatite kvaliteedinõuded.

A. **Miinimumnõuded**

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside tomatid olema:

— terved,

— veatud; mädanenud või toiduks kõlbmatud riknenud tooted ei ole lubatud,

— puhtad, nähtavate võõrkehadeta,

— värske välimusega,

— taimekahjuriteta,

— kahjurite poolt viljalihale tekitatud kahjustusteta,

— ebatavalise pinnaniiskuseta,

— võõra lõhna ja maitseta.

Kobartomatite varred peavad olema värsked, terved, puhtad ning ilma lehtede ja nähtavate võõrkehadeta.

Tomatid peavad olema niisuguses valmimisastmes ja seisukorras, et need:

— taluvad vedu ja käitlemist,

— jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. **Liigitamine**

Tomatid liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi:

▼M15

i) *Ekstraklass*

Selle klassi tomatid peavad olema eriti hea kvaliteediga. Viljad peavad olema tugeva viljalihaga ja nende kuju, välimus ja valmimisaste peavad olema sordile iseloomulikud.

Nende värvus peab küpsusastme kohaselt vastama jaotise A viimases lõigus ettenähtud nõuetele.

Tomatid peavad olema ilma „rohelise kraeta", veatud, välja arvatud tühised pindmised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis.

ii) *I klass*

Selle klassi tomatid peavad olema hea kvaliteediga. Viljad peavad olema piisavalt tugeva viljalihaga ja sordile iseloomulikud.

Neil ei tohi olla lõhesid ega nähtavaid „rohelisi kraesid". Viljadel võivad olla järgmised tühised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis:

— tühised kujuvead;

— tühised värvusvead,

— tühised pindmised vead,

— väga väikesed muljutised.

Ribilistel tomatitel:

— võivad olla kuni 1 cm pikkused armistunud lõhed,

— ei tohi olla mügarikke,

— võivad olla väikesed korgistumata nabajad moodustised,

— võib olla kuni 1 cm^2 suurune emakasuudme korgistumine,

— võib olla peenike piklik (õmblusekujuline) õiearm, mille pikkus on kuni kaks kolmandikku tomati suurimast läbimõõdust.

iii) *II klass*

Sellesse klassi kuuluvad tomatid, mida ei või liigitada kõrgematesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Viljad peavad olema piisavalt tugeva viljalihaga (mis võib olla veidi vähem tugev kui I klassi tomatitel) ja neil ei tohi olla armistumata lõhesid.

Tomatitel võivad olla järgmised vead, kui on säilinud põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

— kuju-, valmimis- ja värvusvead,

— pindmised vead või muljutised, kui need ei riku vilja oluliselt,

— kuni 3 cm pikkused armistunud lõhed ümarike, ribiliste ja piklike tomatite puhul.

Ribilistel tomatitel võib lisaks olla:

— suuremaid mügarikke kui I klassi tomatitel, kuid mitte väärarenguid,

— nabajaid moodustisi,

— kuni 2 cm^2 suurune emakasuudme korgistumine,

— peenikesi piklikke (õmblusekujulisi) õiearme.

III. **SUURUSNÕUDED**

Suurus määratakse kindlaks ristlõike suurima läbimõõdu, kaalu või arvu alusel.

Järgmisi nõudeid ei kohaldata kobartomatite suhtes ja II klassi tomatite puhul ei ole need kohustuslikud.

Ühtse suuruse tagamiseks:

▼M15

a) Tomatite suurima läbimõõdu vahe samas pakendis ei tohi olla rohkem kui:

— 10 mm, kui väikseima vilja läbimõõt (nagu märgitud pakendil) on alla 50 mm,

— 15 mm, kui väikseima vilja läbimõõt (nagu märgitud pakendil) on 50 mm ja rohkem, kuid alla 70 mm,

— 20 mm, kui väikseima vilja läbimõõt (nagu märgitud pakendil) on 70 mm ja rohkem, kuid alla 100 mm,

— 100 mm ja suurema läbimõõduga viljade suhtes läbimõõdu vahe piirangut ei kohaldata.

Suuruskoodide kohaldamisel tuleb järgida alljärgnevas tabelis esitatud koode ja läbimõõduvahemikke.

Suuruskood	Läbimõõt (millimeetrites)
0	≤ 20
1	> 20 ≤ 25
2	> 25 ≤ 30
3	> 30 ≤ 35
4	> 35 ≤ 40
5	> 40 ≤ 47
6	> 47 ≤ 57
7	> 57 ≤ 67
8	> 67 ≤ 82
9	> 82 ≤ 102
10	> 102

b) Kaalu või arvu järgi suurusklassidesse jagatud tomatite suuruse vahe peaks olema vastavuses punktiga a.

IV. **HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED**

Igas pakendis võib olla tooteid, mille kvaliteet ja suurus ei vasta pakendil näidatud klassi nõuetele.

A. **Kvaliteedihälbed**

i) *Ekstraklass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul tomatite arvust või kaalust 5 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab I klassi nõuetele. Selle hälbe piirides võib olla kokku kuni 0,5 % toodetest, mis vastavad II klassi kvaliteedinõuetele.

ii) *I klass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul tomatite arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele. Selle hälbe piirides võib olla kokku kuni 1 % toodetest, mis ei vasta II klassi kvaliteedinõuetele ega miinimumnõuetele. Mädaplekkidega või muul viisil tarbimiseks kõlbmatuks muutunud tooted ei ole lubatud. Kobartomatite puhul võib 5 % tomatite arvust või kaalust olla varre küljest lahti.

iii) *II klass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul tomatite arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele ega miinimumnõuetele. Mädaplekkidega või muul viisil tarbimiseks kõlbmatuks muutunud tooted ei ole lubatud. Kobartomatite puhul võib 10 % tomatite arvust või kaalust olla varre küljest lahti.

▼M15

B. **Suurushälbed**

Kõikide klasside puhul võib 10 % tomatite arvust või kaalust kuuluda pakendil märgitud suurusest ühe astme võrra väiksemasse või suuremasse rühma.

V. **ESITUSVIISI KÄSITLEVAD NÕUDED**

A. **Ühtsus**

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtne ja sisaldama ainult sama päritoluga, sama sorti või kaubanduslikku tüüpi, sama kvaliteedi ja suurusega (kui toode liigitatakse suuruse järgi) tomateid.

Ekstraklassi ja I klassi tomatid peavad olema ühtse küpsusastme ja värvusega. Lisaks peavad piklikud tomatid olema piisavalt ühtse pikkusega.

Selgelt eri värvi, sorti ja/või kaubanduslikku tüüpi tomatite segu võib pakkida ühte kaubaüksusesse ([1]) tingimusel, et need on ühtse kvaliteediga ning iga värvi, sordi ja/või kaubandusliku tüübi kaupa ühesuguse päritoluga.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. **Pakendamine**

Tomatid peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud.

Pakendi sisematerjal peab olema puhas ja niisugune, et see ei riku toodet välis- ega seespidiselt. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templite kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Pakend peab olema ilma igasuguste võõrkehadeta.

VI. **MÄRGISTAMISNÕUDED**

Iga pakendi ([2]) ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed:

A. **Identifitseerimine**

Pakendaja ja/või saatja/lastisaatja:

— nimi ja aadress (st tänav/linn/piirkond/postiindeks ja riik juhul, kui see erineb päritoluriigist)

või

— siseriikliku asutuse tunnustatud koodmärk ([3]).

B. **Toote liik**

„Tomatid” või „Kobartomatid” ja kaubanduslik tüüp, kui pakendi sisu ei ole nähtav. Need üksikasjad tuleb alati märkida kirsstomatite (või kokteilitomatite) puhul, olenemata sellest, kas need on kobaratena või mitte.

— Selgelt eri värvi, sorti ja/või kaubanduslikku tüüpi tomatite segu sisaldavate kaubaüksuste puhul „Tomatite segu” või samaväärne nimetus. Kui toode ei ole pakendis nähtav, tuleb märkida kaubaüksuses sisalduvate tomatite värvid, sordid või kaubanduslikud tüübid.

— Sordi nimi (ei ole kohustuslik).

C. **Toote päritolu**

Päritoluriik ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik nimetus.

([1]) Kaubaüksus peaks olema ette nähtud müügiks tervikuna.

([2]) Kõnealuseid märgistamisnõudeid ei kohaldata tarbijatele otseturustamiseks ettenähtud eelpakendatud toodete pakendiüksuste suhtes; kõnealused üksused peavad vastama siseriiklikele nõuetele. Igal juhul peab osutatud märgistus olema nähtav selliseid pakendiüksusi sisaldaval transpordipakendil.

([3]) Paljude riikide siseriiklike õigusaktides nõutakse nime ja aadressi selgesõnalist esitamist. Kui koodmärki kasutatakse, tuleb viited „pakkija ja/või saatja (või vastavad lühendid)” märkida koodmärgi vahetusse lähedusse ning koodmärgile peab eelnema tunnustava riigi ISO 3166 kahetäheline riigi/piirkonna kood, kui ei ole tegemist päritoluriigiga.

▼M15

Kaubaüksuste puhul, mis sisaldavad eri värvusega, eri sordist ja/või eri kaubandusliku tüübi tomateid, mille päritolu erineb, märgitakse iga päritoluriik asjaomase värvuse, sordi ja/või kaubandusliku tüübi juurde.

D. **Kaubanduslikud andmed**

— Klass,

— suurus (kui toode liigitatakse suuruse järgi) väljendatuna miinimum- ja maksimumläbimõõdus.

E. **Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)**

— Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Nimetatud pakenditel ei tohi olla eksitavaid märgiseid. Kui kõnealused pakendid on kaubaalustel, märgitakse nimetatud üksikasjad sildile, mis paigutatakse nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

▼**M8**

II LISA

ARTIKLI 11 LÕIKES 1 OSUTATUD NÄIDIS

	Värske puu- ja köögivilja suhtes kohaldatav ühenduse turustusnorm Heakskiidetud ettevõtja nr (Liikmesriik)

▼M8

III LISA

ARTIKLITES 11, 12 JA 12a OSUTATUD SERTIFIKAAT VÄRSKE PUU- JA KÖÖGIVILJA VASTAVUSE KOHTA ÜHENDUSE TURUSTUSNORMIDELE

<table>
<tr><td colspan="2">1. Ettevõtja</td><td colspan="3">Värske puu- ja köögivilja suhtes kohaldatavatele ühenduse turustusnormidele vastavust tõendav sertifikaat

Nr …..

(Käesolev sertifikaat on ainult kontrolliasutustele kasutamiseks)</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">2. Pakendil märgitud pakendaja (kui see ei ole ettevõtja)</td><td colspan="3">3. Kontrolliasutus</td></tr>
<tr><td colspan="2">4. Kontrolli koht/päritoluriik (1)</td><td>5. Sihtpiirkond või -riik</td></tr>
<tr><td colspan="3">6. Veovahendi tunnus</td><td colspan="2">7.

☐ Siseturg

☐ Import

☐ Eksport</td></tr>
<tr><td>8. Pakendid (arv ja liik)

-

-</td><td>9. Toote liik (sort, kui see on asjaomaste normidega ette nähtud)</td><td>10. Kvaliteediklass</td><td colspan="2">11. Kogukaal kilodes</td></tr>
<tr><td colspan="5">12. Sertifikaadi väljaandmise ajal vastab eespool osutatud kaubasaadetis kehtivatele ühenduse turustusnormidele.

.....

Tolliasutus ..... Väljaandmise koht ja kuupäev .....

Kehtib kuni (kuupäev): .....

Alla kirjutanud (nimi trükitähtedega): .....

Allkiri Pädeva asutuse pitsat</td></tr>
<tr><td colspan="5">13. Märkused</td></tr>
</table>

(1) Kui tooted reeksporditakse, tuleb nende päritolu märkida lahtrisse 9.

▼B

IV LISA

RIIGID, KELLE VASTAVUSKONTROLLID ON HEAKS KIIDETUD VASTAVALT ARIKLILE 13

▼M8

———————

▼B

Riik	Tooted
Šveits	Värske puu- ja köögivili, v.a tsitrusviljad
Maroko	Värske puu- ja köögivili
Lõuna-Aafrika	Värske puu- ja köögivili
Iisrael	Värske puu- ja köögivili
India	Värske puu- ja köögivili
Uus-Meremaa	Õunad, pirnid ja kiivid
Senegal	Värske puu- ja köögivili
Kenya	Värske puu- ja köögivili
Türgi	Värske puu- ja köögivili

▼M8

———————

———————

▼M8

VI LISA

Artikli 20 lõikes 1 osutatud kontrollimeetodid

Märkus: järgmised kontrollimeetodid põhinevad värske puu- ja köögivilja kvaliteedikontrolli rakendamise suuniste sätetel, mis on vastu võetud OECD puu- ja köögivilja rahvusvaheliste standardite kohaldamist käsitleva kava raames.

1. **MÕISTED**

1.1 Pakend

Eraldi pakendatud partii osa, kaasa arvatud selle sisu, mis on ette nähtud hulga kaubaüksuste või lahtiste või paigutatud toodete käitlemise ja veo hõlbustamiseks, et vältida füüsilise käitlemise ja veokahjustuste käigus tekkivaid kahjustusi. Pakenditena ei käsitata maantee-, raudtee-, mere- ja õhuveokonteinereid.

1.2 Müügipakend

Eraldi pakendatud partii osa, kaasa arvatud selle sisu, mis on ette nähtud müügikohas lõppkasutajale või tarbijale müüdava kaubaüksuse pakendamiseks.

1.2a Kinnispakid

Kinnispakid on sellised müügipakendid, mille puhul pakend hõlmab toiduainet täielikult või osaliselt, kuid selliselt, et pakendi sisu ei ole võimalik muuta ilma pakendit avamata või vahetamata. Kinnispakina ei käsitata ühte toodet katvat kaitsekilet.

1.3 Kaubasaadetis

Kontrolli ajal konkreetse ettevõtja valduses olev müüdav tootekogus, mis on dokumendis määratletud. Kaubasaadetis võib koosneda ühest või mitmest tootetüübist; saadetis võib koosneda ühest või mitmest värske puu- ja köögivilja partiist.

1.4 Partii

Tootekogus, millel on kontrolli ajal sarnased omadused järgmistes aspektides:

— pakendaja ja/või lähetaja,

— päritoluriik,

— toote liik,

— toote klass,

— suurus (kui toode on liigitatud suuruse järgi),

— sort või kaubanduslik tüüp (vastavalt asjaomaste normide nõuetele),

— pakendi liik ja esitusviis.

Kui punktis 1.3 määratletud kaubasaadetiste vastavuskontrolli käigus on raske erinevate partiide vahel vahet teha ja/või kui üksikute partiide esitamine ei ole võimalik, võib saadetise kõiki partiisid käsitleda ühe partiina, kui need on sarnased tooteliigi, lähetaja, päritoluriigi, klassi ja sordi või kaubandusliku tüübi osas, kui see on asjakohase normiga ette nähtud.

1.5 Proovid

Vastavuskontrolli käigus partiist ajutiselt võetud koondproovid.

1.6 Üksikproov

Pakitud toodete puhul partiist pisteliselt võetud pakend või pakkimata kauba puhul (laadituna otse veokile või veoki lastiruumi) partii ühest kohast pisteliselt võetud kogus.

1.7 Lähteproov

Mitu partiist võetud üksikproovi, mis peaksid esindama kõnealust partiid selliselt viisil, et nende üldkogus on piisav partii hindamiseks seoses kõikide kriteeriumidega.

1.8 Teisene proov

Üksikproovist pisteliselt võetud võrdne tootekogus.

▼M8

Pakendatud pähklite puhul kaalub teisene proov 300–1000 g. Kui üksikproov koosneb pakenditest, mis sisaldavad müügipakendeid, on teiseseks prooviks üks või mitu müügipakendit, mis kaaluvad kokku vähemalt 300 g.

Muude pakitud toodete puhul koosneb teisene proov 30 ühikust, kui asjaomase pakendi netokaal ei ületa 25 kg ja pakend ei sisalda müügipakendeid. Teatavatel juhtudel tähendab see, et kontrollida tuleb pakendi kogu sisu, kui üksikproov ei sisalda rohkem kui 30 ühikut.

1.9 Liitproov (ainult kuivad ja kuivatatud tooted)

Liitproov on vähemalt 3 kg kaaluv segu kõikidest lähteproovist võetud teisestest proovidest. Liitproovis olevad tooted peavad olema ühtlastelt segatud.

1.10 Vähendatud proov

Lähte- või liitproovist pisteliselt võetud tootekogus, mis peab olema võimalikult väike, kuid piisav selleks, et selle põhjal saaks hinnata teatavaid üksikuid kriteeriume.

Kui asjaomane kontrollimeetod võiks toote rikkuda, ei tohi vähendatud proovi kogus ületada 10 % lähteproovist või koorimata pähklite puhul 100 liitproovist võetud pähklit. Väikeste kuivade või kuivatatud toodete puhul (s.t 100 g sisaldab enam kui 100 ühikut) ei tohi vähendatud proov ületada 300 g.

Valmimis- ja/või küpsusastme kriteeriumide kontrollimiseks võetakse proovid kooskõlas objektiivsete meetoditega, mis on esitatud suunistes puu- ja köögiviljade ning kuivade ja kuivatatud toodete kvaliteedi kindlaksmääramisel tehtavate objektiivsete kontrollide kohta (http://www.oecd.org/agr/fv).

Selleks et kontrollida partii vastavust eri kriteeriumidele, võib lähte- või liitproovist võtta mitu vähendatud proovi.

2. **VASTAVUSKONTROLLI RAKENDAMINE**

2.1 Üldine märkus

Vastavuskontroll viiakse läbi kontrollitava partii eri kohtadest pisteliselt võetud proovide hindamise teel. Vastavuskontroll põhineb eeldusel, et proovide kvaliteet esindab partii kvaliteeti.

2.2 Kontrolli läbiviimise koht

Vastavuskontrolli võib teostada pakendamistoimingute ajal, lähetamiskohas, veo ajal, vastuvõtukohas ning hulgi- ja jaemüügi tasandil.

Kui kontrolliasutus ei teosta asjaomast vastavuskontrolli oma territooriumil, tagab toote valdaja vastavuskontrolli läbiviimist võimaldavad vahendid.

2.3 Partiide identifitseerimine ja/või saadetise kohta üldmulje saamine

Partiid identifitseeritakse nende märgistuse või muude kriteeriumide alusel, näiteks nõukogu direktiivi 89/396/EMÜ kohaselt sätestatud märgete alusel ([1]). Mitmest partiist koosneva kaubasaadetise puhul peab kontrollija saama saadetisest saatedokumentide või deklaratsioonide abil üldmulje. Seejärel teeb kontrollija kindlaks, mil määral vastavad esitatud partiid dokumentides esitatud teabele.

Kui tooted tuleb laadida või kui need on laaditud veovahendile, kasutatakse veovahendi registreerimismärki kaubasaadetise identifitseerimiseks.

2.4 Toote esitamine

Kontrollitavad pakendid määrab kindlaks kontrollija. Tooted esitab selleks ettevõtja ja esitada tuleb lähteproov ning asjaomase saadetise või partii identifitseerimiseks vajalik teave.

Kui on vaja vähendatud või teiseseid proove, määrab kontrollija need kindlaks lähteproovi hulgast.

([1]) EÜT L 186, 30.6.1989, lk 21.

▼**M8**

2.5 Füüsiline kontroll

— Pakendi ja esitusviisi kontroll:

Pakendit, sealhulgas pakendis kasutatud materjali, kontrollitakse sobivuse ja puhtuse osas kooskõlas asjakohase turustusnormi sätetega. Pakitud toodete puhul viiakse kõnealune kontroll läbi üksikproovide põhjal ja kõikidel muudel juhtudel veoki põhjal. Kui lubatud on ainult teatavat tüüpi pakendid või esitusviisid, kontrollib kontrollija nende kasutamist.

— Märgistuste kontroll:

Kontrollija teeb kindlaks, kas asjaomane toode on märgistatud vastavalt asjakohasele turustusnormile. Selle käigus kontrollitakse märgistuse täpsust ja/või nõutavate muudatuste ulatust.

Pakitud toodete puhul viiakse kõnealune kontroll läbi üksikproovide põhjal ja kõikidel muudel juhtudel kaubaalusele või veokile lisatud dokumentide põhjal.

Eraldi plastpakendisse pakendatud puu- ja köögivilju ei käsitata Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/13/EÜ tähenduses kinnispakis oleva toiduna ning seetõttu ei tule neid turustusnormidele vastavalt märgistada. Sellisel juhul võib plastpakendit käsitada õrnade toodete kaitsena.

— Toote normidele vastavuse kontrollimine:

Kontrollija määrab koondproovi suuruse kindlaks sellisel viisil, et partiisid oleks võimalik hinnata. Kontrollija valib pisteliselt kontrollitavad pakendid või pakendamata kauba puhul kohad, kust partiist üksikproovid võetakse.

Seda tehes tuleb tagada, et proovide võtmine ei kahjustaks asjaomase toote kvaliteeti.

Rikutud pakendeid lähteproovina ei kasutata. Need tuleb panna eraldi ning neid võib vajaduse korral eraldi kontrollida ja nende kohta eraldi aruande koostada.

Kui partiid ei loeta rahuldavaks või kui tuleb kontrollida võimalust, et toode ei vasta asjaomasele turustusnormile, peab lähteproov hõlmama järgmiseid miinimumkoguseid:

Pakitud tooted	
Pakendite arv partiis	Võetavate pakendite arv (üksikproovid)
20 – 100	5
101 – 300	7
301 – 500	9
501 – 1 000	10
Rohkem kui 1 000	15 (miinimum)

Pakkimata tooted (laadituna otse veokile või veoki lastiruumi)	
Partii kogus kilogrammides või kimpude arv partiis	Üksikproovide kogus kilogrammides või üksikproovides olevate kimpude arv
Kuni 200	10
201 – 500	20
501 – 1 000	30
1 001 – 5 000	60
Rohkem kui 5 000	100 (miinimum)

▼M8

Suurte puu- ja köögiviljade (üks vili üle 2 kg) puhul peaksid üksikproovid koosnema vähemalt viiest viljast. Kui partiis on alla viie pakendi või kui partii kaalub alla 10 kg, kontrollitakse kogu partiid.

Kui kontrollija jõuab pärast kontrolli järelduseni, et otsust ei ole võimalik teha, viib ta läbi uue kontrolli ja esitab kokkuvõtte kahe kontrolli keskmise põhjal.

2.6 Toote kontrollimine

Pakitud toodete puhul kasutatakse toote üldilme, esitusviisi, puhtuse ja märgistuse kontrollimiseks üksikproove. Kõikidel muudel juhtudel viiakse kõnealune kontroll läbi partii või veoki põhjal.

Toode tuleb vastavuskontrolli läbiviimiseks täielikult pakendist eemaldada. Kontrollija ei pea pakendit eemaldama vaid juhul, kui proove võetakse liitproovide põhjal.

Ühtsust, miinimumnõuete järgmist, kvaliteediklasse ja suurust kontrollitakse lähte- või liitproovi põhjal, võttes arvesse OECD puu- ja köögivilja rahvusvaheliste standardite kohaldamist käsitleva kava raames avaldatud selgitavaid brošüüre (http://www.oecd.org/agr/fv).

Vigade esinemise korral määrab kontrollija kindlaks normile mittevastavate toodete protsendi nende arvust või kaalust.

Väliseid vigu kontrollitakse lähte- või liitproovi põhjal. Teatavaid valmimis- ja/või küpsusastme kriteeriume või sisemiste vigade esinemist või puudumist võib kontrollida vähendatud proovide põhjal. Kontrolli tehakse vähendatud proovide põhjal eelkõige siis, kui kontrollid kahjustavad asjaomase toote kaubanduslikku väärtust.

Valmimis- ja/või küpsusastme kriteeriumide kontrollimiseks kasutatakse asjaomases turustusnormis selleks otstarbeks ettenähtud vahendeid ja meetodeid või kõnealused kontrollid viiakse läbi kooskõlas suunistega puu- ja köögiviljade ning kuivade ja kuivatatud toodete kvaliteedi kindlaksmääramisel tehtavate objektiivsete kontrollide kohta (http://www.oecd.org/agr/fv).

2.7 Kontrolli tulemuste aruanne

Vajaduse korral väljastatakse artiklis 12a loetletud dokumendid.

Kui leitakse vigu, mille tõttu toode ei vasta normidele, teavitatakse asjaomast ettevõtjat või tema esindajat kirjalikult kõnealustest vigadest ja nende osakaalust protsentides ning mittevastavuse põhjustest. Kui tooteid on võimalik viia normidega vastavusse märgistuse muutmise teel, tuleb ettevõtjat või tema esindajat sellest teavitada.

Kui tootel on vigu, märgitakse normidele mittevastavate toodete osakaal protsentides.

2.8 Väärtuse vähenemine vastavuskontrolli tõttu

Pärast vastavuskontrolli antakse lähte- ja/või liiteproov ettevõtja või tema esindaja käsutusse.

Kontrolliasutus ei ole kohustatud tagastama vastavuskontrolli ajal rikutud lähte- ja/või liiteproove.

▼B

VII LISA

ARTIKLI 57 LÕIKES 1 OSUTATUD SÄÄSTVATE RAKENDUSKAVADE RIIKLIKU STRATEEGIA ÜLESEHITUS JA SISU

1. Riikliku strateegia kestus

   Määrab liikmesriik.

2. Olukorra tugevate ja nõrkade külgede analüüs ning arengupotentsiaal, nende täitmiseks valitud strateegia ja valitud prioriteetide põhjendus.

   (Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 12 lõike 2 punktid a ja b)

2.1. *Olukorra analüüs*

   Kirjeldada arvandmetele toetudes puu- ja köögiviljasektori hetkeolukorda, esitades tugevad ja nõrgad küljed, olulised erinevused, vajadused ja lüngad ning arengupotentsiaal XIV lisas määratletud alusnäitajate ja muude asjakohaste täiendavate näitajate alusel. Kirjelduses peab vähemalt sisalduma:

   — puu- ja köögiviljasektori tulemuslikkus, sh peamised arengusuunad: puu- ja köögiviljasektori tugevad ja nõrgad küljed seoses konkurentsivõimega ning tootjaorganisatsioonide arengupotentsiaal;

   — puu- ja köögiviljatootmise mõju keskkonnale (toime / surve ja kasu), sh peamised arengusuunad.

2.2. *Tugevate ja nõrkade külgedega sobiv strateegia*

   Kirjeldada põhivaldkondi, milles sekkumisest oodatakse maksimaalset lisandväärtust:

   — rakenduskavades seatud eesmärkide, nendega seotud oodatavate tulemuste ja määratletud (esmatähtsate) vajaduste suhtes seatud sihtide asjakohasus ning nende tegeliku saavutamise ulatus;

   — strateegia sisemine sidusus, vastastikku tugevdava toime olemasolu ning võimalike konfliktide ja vastuolude puudumine erinevate valitud tegevuste rakenduslike eesmärkide vahel;

   — valitud tegevuste järjepidevus ja täiendavus muude riiklike / piirkondlike valitud tegevuste, eelkõige Euroopa Ühenduse fondide kaudu toetatud tegevustega ning esmajoones maaelu arengu meetmetega;

   — oodatavad tulemused ja mõju esialgse olukorra suhtes ning nende panus ühenduse eesmärkide saavutamisse.

2.3. *Eelmiste rakenduskavade mõju (vajaduse korral)*

   Vajaduse korral kirjeldada viimasel ajal rakendatud rakenduskavade mõju. Esitada olemasolevate tulemuste kokkuvõte.

3. Rakenduskavade ja rahastamisvahendite eesmärgid ja tulemuslikkuse näitajad

   (Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 12 lõike 2 punkt c)

   Kirjeldada valitud tegevuste abikõlblikkust (mittetäielik loetelu) ning märkida saavutatavad eesmärgid, kontrollitavad sihid ja näitajad, mis võimaldavad hinnata saavutatavate eesmärkide edenemist, tulemuslikkust ja tõhusust.

3.1. *Kõiki tegevusi või mitut liiki tegevusi käsitlevad tingimused*

   Kriteeriumid ja halduseeskirjad, mis on vastu võetud selle tagamiseks, et toetuse tingimustele vastavad teatavad valitud tegevused ei saaks toetust muudest asjakohastest ühise põllumajanduspoliitika rahastamisvahenditest ega eelkõige maaelu arengu meetmetest.

   Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 9 lõike 5 kohaldamisel kasutusele võetud tõhusad meetmed keskkonna kaitsmiseks rakenduskavade kohaselt toetatavatest investeeringutest tuleneva suureneva surve eest ning kõnealuse määruse artikli 12 lõike 1 kohaldamisel vastu võetud kriteeriumid selle tagamiseks, et rakenduskavadest toetatavate üksikutesse põllumajandusettevõtetesse tehtavate investeeringute puhul peetakse kinni asutamislepingu artiklis 174 ja kuuendas keskkonnaalases tegevusprogrammis sätestatud eesmärkidest.

▼B

3.2. *Tegevuste liikide kohta nõutav eriteave (täita ainult valitud tegevuste liikide kohta)*

Kavandatavate tegevuste kohta on vaja järgmist eriteavet:

3.2.1. *Tootmise planeerimiseks läbiviidavad tegevused (mittetäielik loetelu)*

3.2.1.1. Põhivara soetamine

— toetuse saamise tingimustele vastavad investeeringuliigid (sh asjaomase põhivara liik),

— muud toetuse saamise tingimustele vastavad soetusviisid (nt rentimine, liisimine) (sh asjaomase põhivara liik),

— toetuse saamise tingimuste üksikasjad.

3.2.1.2. Muud tegevused

— toetuse saamise tingimustele vastavate tegevuste liikide kirjeldus,

— toetuse saamise tingimuste üksikasjad.

3.2.2. *Toote kvaliteedi tõstmiseks ja säilitamiseks läbiviidavad tegevused (mittetäielik loetelu)*

3.2.2.1. Põhivara soetamine

— toetuse saamise tingimustele vastavad investeeringuliigid (sh asjaomase põhivara liik),

— muud toetuse saamise tingimustele vastavad soetusviisid (nt rentimine, liisimine) (sh asjaomase põhivara liik),

— toetuse saamise tingimuste üksikasjad.

3.2.2.2. Muud tegevused

— toetuse saamise tingimustele vastavate tegevuste liikide kirjeldus,

— toetuse saamise tingimuste üksikasjad.

3.2.3. *Turustamise parandamiseks läbiviidavad tegevused (mittetäielik loetelu)*

3.2.3.1. Põhivara soetamine

— toetuse saamise tingimustele vastavad investeeringuliigid (sh asjaomase põhivara liik),

— muud toetuse saamise tingimustele vastavad soetusviisid (nt rentimine, liisimine) (sh asjaomase põhivara liik),

— toetuse saamise tingimuste üksikasjad.

3.2.3.2. Muud tegevuste liigid, sh müügiedenduse ja teabeedastusega seonduvad tegevused, v.a kriisiennetuse ja -ohjamisega seotud tegevused

— toetuse saamise tingimustele vastavate tegevuste liikide kirjeldus,

— toetuse saamise tingimuste üksikasjad.

3.2.4. *Teadusuuringu ja eksperimentaaltootmine (mittetäielik loetelu)*

3.2.4.1. Põhivara soetamine

— toetuse saamise tingimustele vastavad investeeringuliigid (sh asjaomase põhivara liik),

— muud toetuse saamise tingimustele vastavad soetusviisid (nt rentimine, liisimine) (sh asjaomase põhivara liik),

— toetuse saamise tingimuste üksikasjad.

3.2.4.2. Muud liiki tegevused

— toetuse saamise tingimustele vastavate tegevuste liikide kirjeldus,

— toetuse saamise tingimuste üksikasjad.

3.2.5. *Koolitustegevuste liigid (muud kui kriisiennetuse ja -ohjamisega seotud tegevused) ja nõustamisteenustele juurdepääsu soodustamiseks läbiviidavad tegevused (mittetäielik loetelu)*

— toetuse saamise tingimustele vastavate tegevuste liikide kirjeldus (sh koolituseliigid ja/või nõustamisteenusega hõlmatud küsimused),

▼B

— toetuse saamise tingimuste üksikasjad.

3.2.6. *Riskide vältimise ja juhtimise meetmed*

— toetuse saamise tingimustele vastavate tegevuste liikide kirjeldus,

— toetuse saamise tingimuste üksikasjad.

3.2.7. *Keskkonnaalaste tegevuste liigid (mittetäielik loetelu)*

— kinnitus selle kohta, et toetuse saamise tingimustele vastavate valitud keskkonnaalaste tegevuste puhul järgitakse määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 9 lõike 3 esimeses lõigus sätestatud tingimusi,

— kinnitus selle kohta, et abikõlblike keskkonnaalaste tegevuste toetuse puhul järgitakse määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 9 lõike 3 neljandas lõigus sätestatud tingimusi.

3.2.7.1. Põhivara soetamine

— toetuse saamise tingimustele vastavad investeeringuliigid (sh asjaomase põhivara liik),

— muud toetuse saamise tingimustele vastavad soetusviisid (nt rentimine, liisimine) (sh asjaomase põhivara liik),

— toetuse saamise tingimuste üksikasjad.

3.2.7.2. Muud tegevuste liigid

— toetuse saamise tingimustele vastavate keskkonnaalaste tegevuste loetelu,

— toetuse saamise tingimustele vastavate tegevuste liikide kirjeldus, sh nendega kaasnev(ad) erikohus(ed) ning põhjendus, mille aluseks on nende oodatav keskkonnamõju, mis on seotud keskkonnavajaduste ja -prioriteetidega;

— toetussummad, kui see on asjakohane;

— toetusmäärade arvutamiseks vastuvõetud kriteeriumid.

3.2.8. *Muud tegevuste liigid (mittetäielik loetelu)*

3.2.8.1. Põhivara soetamine

— toetuse saamise tingimustele vastavad investeeringuliigid (sh asjaomase põhivara liik),

— muud toetuse saamise tingimustele vastavad soetusviisid (nt rentimine, liisimine) (sh asjaomase põhivara liik),

— toetuse saamise tingimuste üksikasjad.

3.2.8.2. Muud tegevused

— toetuse saamise tingimustele vastavate muude tegevuste liikide kirjeldus,

— toetuse saamise tingimuste üksikasjad.

4. Pädevate ametiasutuste ja vastutavate asutuste määramine

Riikliku strateegia juhtimise, järelevalve ja hindamise eest vastutava riikliku asutuse määramine liikmesriigis.

5. Järelevalve- ja hindamissüsteemide kirjeldus

Need peavad olema moodustatud XIV lisas esitatud tulemusnäitajate ühtse loetelu alusel. Vajaduse korral täpsustatakse riiklikus strateegias täiendavaid näitajaid, mis kajastavaid riiklikele rakenduskavadele omaseid riiklikke ja/või piirkondlikke vajadusi, tingimusi ja eesmärke.

5.1. *Rakenduskavade hindamine ja aruandekohustus tootjaorganisatsioonide ees*

(Määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 12 lõike 2 punktid d ja e)

Kirjeldada rakenduskavadega seotud järelevalve- ja hindamisnõudeid ning menetlusi, sh aruandekohustust tootjaorganisatsioonide ees.

▼B

5.2. *Riikliku strateegia järelevalve ja hindamine*

Kirjeldada riikliku strateegiaga seotud järelevalve- ja hindamisnõudeid ning menetlusi.

▼B

VIII LISA

LOETELU ARTIKLIS 61 OSUTATUD RAKENDUSKAVADE TINGIMUSTELE MITTEVASTAVATE TOIMINGUTE JA KULUDE KOHTA

1. Üldised tootmiskulud, eelkõige: taimekaitsetoodetega, sealhulgas integreeritud tõrjeainete, väetiste ja muude lisanditega seotud kulud, pakkimis-, säilitus- ja pakendamiskulud, ka uute protsesside raames, pakendikulud, kogumis- või veokulud (sise- või välisvedu); tegevuskulud (eelkõige elekter, kütus ja tehniline hooldus), välja arvatud:

   — Kvaliteedi parandamise meetmetega seotud erikulud. Igal juhul ei vasta toetuse saamise tingimustele seemnete, seeneniidistiku ja üheaastaste taimedega seotud kulud (ka sertifitseeritud).

   — Erikulud, mis on seotud mahepõllumajanduslikus, integreeritud või tavalises tootmises kasutatavate orgaaniliste taimekaitsevahenditega (nt feromoonid ja röövloomad).

   — Erikulud, mis on seotud keskkonnakaitsealase tegevuse, sh keskkonnasäästliku pakendikäitlusega. Keskkonnasäästlik pakendikäitlus peab olema hästi põhjendatud ja vastama pakendeid ja pakendijäätmeid käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 94/62/EÜ (EÜT L 365, 31.12.1994, lk 10) II lisa nõuetele.

   — Erikulud, mis on seotud mahepõllumajandusliku, integreeritud või eksperimentaaltootmisega. Pädev riigiasutus kehtestab katsetootmise toetuse saamise tingimustele vastamise kriteeriumid, võttes arvesse menetluse või põhimõtte uudsust ja kaasnevat riski.

   — Erikulud, mis on seotud käesoleva määruse II jaotises osutatud normidele vastavuse, taimetervise eeskirjade ja maksimaalse jääkainete sisalduse järelevalve tagamisega.

   Erikulud on lisakulud, mis arvutatakse tavakulude ja tegelikult kantud kulude vahena.

   Iga osutatud abikõlblike erikulude liigi jaoks võivad liikmesriigid võrreldes tavakuludega tekkivate lisakulude arvutamiseks kinnitada nõuetekohaselt põhjendatud standardsed kindlad summad.

2. Haldus- ja personalikulud, v.a rakendusfondide ja rakenduskavade rakendamisega seotud kulud, sealhulgas:

   a) rakendusfondi või -kavaga konkreetselt seotud üldkulud, Sealhulgas juhtimis- ja personalikulud, aruanded ja hindamisuuringud ning raamatupidamiskulud ja rahastamisarvestuse halduskulud, mis makstakse standardse kindla summana, mille suurus on 2 % heakskiidetud rakendusfondist ja kuni 180 000 eurot. Nimetatud kahest protsendist tuleb 1 % ühenduse abist ja 1 % tootjaorganisatsioonilt.

      Tunnustatud tootjaorganisatsioonide liidu puhul võib nimetatud standardse kindla summa korrutada kuni 1 250 000 euro ulatuses selle liidu liikmetest tootjaorganisatsioonide arvuga.

      Liikmesriigid võivad rahastamise puhul siiski piirduda tegelike kuludega, sel juhul peaksid nad määratlema abikõlblikud kulud;

   b) personalikulud (sealhulgas töötasukulud, kui need peab tasuma tootjaorganisatsioon), mis on seotud meetmetega:

      i) kõrge kvaliteeditaseme saavutamiseks või säilitamiseks või keskkonnakaitseks;

      ii) turustamise taseme parandamiseks.

      Kõnealuste meetmete rakendamine nõuab eelkõige pädevaid töötajaid. Kui tootjaorganisatsioon kasutab sellistel juhtudel oma või liikmestootjate töötajaid, tuleb töötatud aeg dokumenteerida.

      Kui liikmesriik soovib pakkuda alternatiivi rahastamise piiramisele tegelike kuludega, peab ta kõikide eespool nimetatud, abi saamise tingimustele vastavate personalikulude jaoks eelnevalt kinnitama nõuetekohaselt põhjendatud standardse kindla summa, mille suurus võib olla kuni 20 % heakskiidetud rakendusfondist. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib seda protsenti tõsta.

▼B

Kõnealuste standardsete kindlate summade taotlemiseks esitavad tootjaorganisatsioonid tõendid tegevuse rakendamise kohta liikmesriigi nõuetele vastavalt.

c) Tootjaorganisatsioonide ühinemise või omandamise õigusabi- ja halduskulud, samuti riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide või riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide liitude loomisega seotud õigusabi- ja halduskulud; teostatavusuuringud ja ettepanekud, mille eest tootjaorganisatsioonid on seoses sellega tasunud.

3. Kriisiennetuse ja -ohjamise välised tulu- või hinnalisad.

4. Kriisiennetuse ja -ohjamise välised kindlustuskulud.

5. Enne rakenduskava algust teostatud muudeks kui artiklis 75 osutatud toiminguteks võetud laenude tagasimaksed.

6. Hoonestamata maa ost (mille maksumus ületab 10 % kogu asjaomase toimingu toetuskõlblikest kuludest. Nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel võib keskkonnakaitsemeetmete korral määrata kõrgema protsendimäära), v.a juhul, kui ost on vajalik rakenduskavas sisalduva investeeringu tegemiseks.

7. Kohtumiste ja koolitusprogrammide kulud, v.a sellised kulud, mis on seotud rakenduskavaga, sealhulgas osalejate päevarahad ning transpordi- ja elamiskulud (vajaduse korral ühtse määra alusel).

8. Tootjaorganisatsiooni liikmete poolt väljaspool ühendust toodetud kogustega seotud toimingud või kulud.

9. Toimingud, mis võivad kahjustada konkurentsi tootjaorganisatsiooni muus majandustegevuses.

10. Kasutatud seadmed, mille ostmiseks on eelneva seitsme aasta jooksul kasutatud ühenduse või riigi toetust.

11. Investeeringud transpordivahenditesse, mida tootjaorganisatsioon kasutab turustamisel või jaotamisel, v.a investeeringud transpordivahendite külmutus- või kliimaseadmetesse.

12. Üürimine, v.a juhtudel, kui see on liikmesriigi nõuete kohaselt majanduslikult põhjendatud ostmise alternatiiv.

13. Üüritud kaupade kasutamisel tekkinud kulud.

14. Liisingulepingutega seotud väljaminekud (maksud, intressid, kindlustuskulud jne) ja kasutuskulud, v.a eseme turuväärtuse piires teostatava liisinguga seotud väljaminekud ning vastavalt määruse (EÜ) nr 1974/2006 ([1]) artikli 55 lõike 1 esimese lõigu punktis b sätestatud tingimustele.

15. Üksikute või geograafilisi viiteid sisaldavate kaubamärkide edendamine, v.a

— artikli 52 lõikega 7 ettenähtud tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja tütarettevõtjate margitooted / kaubamärgid;

— üldine müügi edendamine ja kvaliteedimärkide edendamine. Geograafilised nimed on lubatud üksnes:

a) kui need on nõukogu määruses (EÜ) nr 510/2006 ([2]) käsitletud kaitstud päritolunimetused või kaitstud geograafilised tähised, või

b) kui kõikidel juhtudel, mille suhtes punkti a sätet ei kohaldata, on geograafilised nimed peamise sõnumi suhtes teisejärgulised.

▼M10

Üldise müügi edendamise ja kvaliteedimärkide edendamisega seotud müügiedendamise materjalidel peab olema Euroopa Ühenduse embleem (üksnes visuaalse meedia puhul) ning järgmine tekst: „Euroopa Ühenduse abiga rahastatud kampaania”. Tootjaorganisatsioonid, tootjaorganisatsioonide liidud ja artikli 52 lõikes 7 osutatud tütarettevõtted ei kasuta oma margitoodete/kaubamärkide edendamisel Euroopa Ühenduse embleemi.

▼B

16. Käesolevas loetelus abikõlbmatuna nimetatud toimingute või kuludega seotud alltöövõtu- või allhankelepingud.

([1]) ELT L 368, 23.12.2006, lk 15. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 434/2007 (ELT L 104, 21.4.2007, lk 8).

([2]) ELT L 93, 31.3.2006, lk 12.

▼B

17. Käibemaks, v.a tagastamatu käibemaks, millele on osutatud määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 71 lõike 3 punktis a.

18. Laenuintress, v.a juhul, kui toetust on antud muus vormis kui tagastamatu otsetoetus.

19. Kinnisvara ost, mille soetamiseks on eelneva kümne aasta jooksul kasutatud ühenduse või riigi toetust.

20. Investeeringud ettevõtete aktsiatesse, kui investeeringu puhul on tegemist finantsinvesteeringuga, välja arvatud investeeringud, mis aitavad vahetult kaasa rakenduskava eesmärkide saavutamisele.

21. Muude osaliste kui tootjaorganisatsiooni või selle liikmete kantud kulud.

22. Investeeringud või sarnast liiki tegevused, mida ei viida läbi artikli 52 lõikes 7 osutatud tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, tütarettevõtte ettevõtetes või selle liikmete ettevõtetes.

23. Tootjaorganisatsiooni võetud allhankega seotud meetmed väljaspool ühendust.

▼B

IX LISA

ARTIKLI 77 LÕIKES 2 OSUTATUD TURULT KÕRVALDATUD TOODETE SUHTES KOHALDATAVAD MIINIMUMNÕUDED

1. Tooted peavad olema:
   - terved,
   - veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,
   - puhtad, praktiliselt nähtava võõrolluseta,
   - taimekahjuriteta ja taimekahjurite tekitatud kahjustusteta,
   - ebatavalise pinnaniiskuseta,
   - mis tahes võõra maitseta ja/või lõhnata.
2. Tooted peavad olema vastavalt liigile piisavalt arenenud ja piisavalt küpsed.
3. Tooted peavad olema sordile ja/või kaubanduslikule tüübile vastavate omadustega.

▼B

X LISA

ARTIKLI 80 LÕIKES 1 OSUTATUD TURULT KÕRVALDAMISE TOETUSE MAKSIMUMSUMMAD

Toode	Maksimumtoetus (EUR/100 kg)
Lillkapsad	10,52
Tomatid	7,25
Õunad	13,22
Viinamarjad	12,03
Aprikoosid	21,26
Nektariinid	19,56
Virsikud	16,49
Pirnid	12,59
Baklažaanid	5,96
Melonid	6,00
Arbuusid	6,00
Apelsinid	21,00
Mandariinid	19,50
Klementiinid	19,50
Satsumad	19,50
Sidrunid	19,50

▼B

XI LISA

ARTIKLI 82 LÕIKES 1 OSUTATUD TASUTA JAGAMISEGA KAASNEVAD TRANSPORDIKULUD

Vahemaa turult kõrvaldamise koha ja tarnimiskoha vahel	Veokulud (EUR/tonn)
Vähem kui 25 km	15,5
25 kuni 200 km	32,3
200 kuni 350 km	45,2
350 kuni 500 km	64,5
500 kuni 750 km	83,9
750 km ja rohkem	102

Külmveolisa: 7,7 eurot/tonn.

▼B

XII LISA

ARTIKLI 83 LÕIKES 2 OSUTATUD MÄRGE, MIS TULEB KANDA TASUTA JAGATAVATE TOODETE PAKENDILE

— Продукт, предназначен за безплатна дистрибуция (Регламент (ЕО) № 1580/2007)

— Producto destinado a su distribución gratuita [Reglamento (CE) nº 1580/2007]

— Produkt určený k bezplatné distribuci [nařízení (ES) č. 1580/2007]

— Produkt til gratis uddeling (forordning (EF) nr. 1580/2007)

— Zur kostenlosen Verteilung bestimmtes Erzeugnis (Verordnung (EG) Nr. 1580/2007)

— Tasuta jagamiseks mõeldud tooted [määrus (EÜ) nr 1580/2007]

— Προϊόν προοριζόμενο για δωρεάν διανομή [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1580/2007]

— Product for free distribution (Regulation (EC) No 1580/2007)

— Produit destiné à la distribution gratuite [règlement (CE) nº 1580/2007]

— Prodotto destinato alla distribuzione gratuita [regolamento (CE) n. 1580/2007]

— Produkts paredzēts bezmaksas izplatīšanai [Regula (EK) Nr. 1580/2007]

— Produktas skirtas nemokamai distribucijai [Reglamentas (EB) Nr. 1580/2007]

— Térítésmentes terjesztésre szánt termék (1580/2007. sz. EK rendelet)

— Prodott destinat għad-distribuzzjoni bla ħlas [Regolament (KE) nru. 1580/2007]

— Voor gratis uitreiking bestemd product (Verordening (EG) nr. 1580/2007)

— Produkt przeznaczony do bezpłatnej dystrybucji [rozporzadzenie (WE) nr 1580/2007]

— Produto destinado a distribuição gratuita [Regulamento (CE) n.º 1580/2007]

— Produs destinat distribuției gratuite [Regulamentul (CE) nr. 1580/2007]

— Výrobok určený na bezplatnú distribúciu [nariadenie (ES) č. 1580/2007]

— Proizvod, namenjen za prosto razdelitev [Uredba (ES) št. 1580/2007]

— Ilmaisjakeluun tarkoitettu tuote (asetus (EY) N:o 1580/2007)

— Produkt för gratisutdelning (förordning (EG) nr 1580/2007)

▼B

XIII LISA

ARTIKLI 99 LÕIKES 3 OSUTATUD TEAVE, MIS TULEB LIIKMESRIIKIDE AASTAARUANDESSE LISADA

Kogu esitatav teave peab käima aruandeaasta kohta. See peab sisaldama teavet kulutuste kohta, mis tehti pärast aruandeaasta lõppu. Samuti peab see sisaldama teavet aruandeaasta kohta käivate kontrollide ja sanktsioonide kohta, sealhulgas pärast kõnealust aastat tehtud kontrollide ja kohaldatud sanktsioonide kohta. Teave (mis aasta jooksul muutub) peab kehtima aruandeaasta 31. detsembri seisuga.

A OSA – TEAVE TURUKORRALDUSE JAOKS

1. Haldusteave

▼M10

a) Määruse (EÜ) nr 1234/2007 II osa I jaotise IV peatüki IVa jao ja II jaotise II peatüki Ia jao rakendamiseks vastu võetud riiklikud õigusaktid, sealhulgas aruandeaastal rakendatavate rakenduskavade suhtes kohaldatav säästvate rakenduskavade riiklik strateegia.

▼B

b) Liikmesriikide teabevahetuse kontaktpunktid.

c) Teave tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude ning tootjarühmade kohta:

— koodnumber;

— nimi ja kontaktandmed;

— tunnustamiskuupäev (tootjarühmade puhul eeltunnustamine);

— kõik juriidilised isikud või asjaomaste juriidiliste isikute täpselt määratletud osad ja kõik asjaomased tütarettevõtjad;

— liikmete arv (jaotatuna tootjate ja mittetootjate kaupa). Muudatused liikmestaatuses aasta jooksul;

— tootehõlmavus ja müüdavate lõpptoodete kirjeldus;

— muudatused ülesehitustes aasta jooksul, eelkõige: äsja tunnustatud või asutatud ühendused, tunnustamiste, liitumiste keelamised ja peatamised, kõnealuste sündmuste toimumise kuupäevadega.

d) Teave tootmisharudevaheliste organisatsioonide kohta:

— organisatsiooni nimi ja kontaktandmed;

— tunnustamiskuupäev;

— tootehõlmavus.

2. Teave asjaomaste kulude kohta

a) Tootjaorganisatsioonid. Finantsandmed toetusesaaja kohta (tootjaorganisatsioonid ja tootjaorganisatsioonide liidud):

— Rakendusfond. Kogusumma, ühenduse, liikmesriigi (riiklik abi) ja tootjaorganisatsioonide ning liikmete toetused;

— määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 10 kohase ühenduse rahalise abi suuruse kirjeldus;

— rakenduskava finantsandmed, jaotatuna tootjaorganisatsioonide ja tootjateorganisatsiooni liitude kaupa;

— turustatud toodangu väärtus. Kogusumma ja jaotatuna tootjaorganisatsioone ja tootjateorganisatsiooni liite moodustavate erinevate juriidiliste isikute kaupa;

— rakenduskava kulud, jaotatuna meetmete ja toetuse saamise tingimustele vastavate valitud tegevuste liikide kaupa;

▼M10

— teave turult kõrvaldatud toodete kohta, jaotatuna toodete ja kuude kaupa ning jaotatuna turult kõrvaldatud toodete kogumahuks ja tasuta jagamise teel kõrvaldatud kogusteks, väljendatuna tonnides;

▼B

— volitatud asutuste nimekiri määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 10 lõike 4 punktide a ja b kohaldamisel.

b) Tootjarühmad. Finantsandmed toetusesaaja kohta:

— kogusumma, ühenduse, liikmesriigi ja tootjarühma ning liikmete toetused;

— määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 7 lõike 5 kohase ühenduse rahalise abi ning liikmesriigi toetuse kirjeldus, näidates vahesummad tootjarühmade kohta üleminekuperioodi esimesel, teisel, kolmandal, neljandal ja viiendal aastal;

— määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 7 lõike 3 punkti b kohase tunnustuse saamiseks vajalike investeeringutega seotud kulutused, jaotatuna ühenduse, liikmesriigi ja tootjarühma toetuste kaupa;

— turustatud toodangu väärtus, vahesummadega tootjarühmade kohta üleminekuperioodi esimesel, teisel, kolmandal, neljandal ja viiendal aastal.

3. Teave riikliku strateegia rakendamise kohta:

— iga rakenduskava rakendamisel saavutatud edusammude kokkuvõtlik kirjeldus, jaotatuna artikli 21 lõike 1 punktis f osutatud meetmeliikide vahel. Kirjeldus peab põhinema finantsnäitajatel ning ühistel tootlus- ja tulemusnäitajatel ning võtma kokku rakenduskavadega seotud tootjaorganisatsioonide edastatud iga-aastastes arenguaruannetes esitatud teabe;

— kui liikmesriik kohaldab määruse (EÜ) nr 1182/2007 artikli 43 teise lõigu punkti c, tuleb asjaomast riigiabi kirjeldada;

— kokkuvõte tootjaorganisatsioonide edastatud rakenduskavade vahehindamiste tulemuste kohta, sealhulgas vajadusel selliste keskkonnaalaste tegevuste tulemuste kvalitatiivne ja nende mõju hindamine, mille eesmärk on pinnase erosiooni takistamine, taimekaitsevahendite kasutamise vähendamine ja/või parem haldamine, elupaikade kaitsmine, bioloogiline mitmekesisus või maastikukaitse;

— kokkuvõte riikliku strateegia rakendamisel ja haldamisel tekkinud põhiprobleemidest ning kõikidest võetud meetmetest, sh vajaduse korral märge selle kohta, kas riiklikku strateegiat on ajakohastatud ja ajakohastamise põhjus. Koopia ajakohastatud strateegia kohta tuleb lisada aastaaruandele;

— artikli 112 lõike 1 teise lõigu kohaselt tehtud analüüside kokkuvõte.

2012. aastal peab aastaaruanne hõlmama ka artikli 128 lõikes 4 osutatud hindamisaruannet 2012. aasta kohta.

4. Määruse (EÜ) nr 1782/2003 artikli 68b või artikli 143bc kohast üleminekukorra võimalust kasutavate liikmesriikide kohta heakskiidetud esmatöötlejate ja kokkuostjate nimekiri, jaotatuna toodete kaupa.

B OSA – TEAVE RAAMATUPIDAMISARVESTUSE KONTROLLIMISE JA HEAKSKIITMISE JAOKS

5. Teave kontrollide ja sanktsioonide kohta

— liikmesriigi tehtud kontrollid: kontrollitud asutuste üksikasjad ja kontrollimiste kuupäevad;

— kontrollimäärad;

— kontrollide tulemused;

— kohaldatud sanktsioonid.

▼B

XIV LISA

ARTIKLI 126 LÕIKES 3 OSUTATUD ÜHISTE TULEMUSNÄITAJATE LOETELU

Ühiste tulemusnäitajate süsteem, mis on seotud rakenduskava kohaselt võetud tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja nende liikmete tegevustega, ei hõlma tingimata kõiki tegureid, mis võivad osaleda rakenduskava väljundites, tulemustes ja mõjus ning neid omakorda mõjutada. Seepärast tuleb tulemusnäitajate põhjal saadud teabe tõlgendamisel võtta arvesse ka kvantitatiivset ja kvalitatiivset teavet muude põhitegurite kohta, mis on olulised programmi rakendamise edukuse või ebaedu seisukohast.

1. FINANTSASPEKTIDEGA SEONDUVAD ÜHISED TULEMUSNÄITAJAD (SISENDINÄITAJAD) (IGA-AASTASED)

Meede	Tegevuse liik	Sisendinäitajad (iga-aastased)
Tootmise planeerimiseks läbiviidavad tegevused	a) Põhivara soetamine b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine c) Muud tegevused	Kulud *(eurodes)*
Toote kvaliteedi tõstmiseks ja säilitamiseks läbiviidavad tegevused	a) Põhivara soetamine b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine c) Muud tegevused	Kulud *(eurodes)*
Turustamise parandamiseks läbiviidavad tegevused	a) Põhivara soetamine b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine c) Müügiedendamiseks ja teavitamiseks läbiviidavad (muud kui kriisiennetuse ja -ohjamisega seotud) tegevused d) Muud tegevused	Kulud *(eurodes)*
Teadusuuringud ja eksperimentaaltootmine	a) Põhivara soetamine b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine c) Muud tegevused	Kulud *(eurodes)*
Koolitustegevused (muud kui kriisiennetuse ja -ohjamisega seotud tegevused) ja/või nõustamisteenustele juurdepääsu soodustamiseks läbiviidavad tegevused	Põhineb hõlmatud põhiküsimusel: a) mahepõllumajanduslik tootmine; b) integreeritud tootmine või integreeritud kahjuritõrje; c) muud keskkonnaküsimused; d) toote kvaliteet, sh pestitsiidide jäägid ja jälgitavus e) muud küsimused	Kulud *(eurodes)*

▼B

Meede	Tegevuse liik	Sisendinäitajad (iga-aastased)
Riskide vältimise ja juhtimise meetmed	a) turult kõrvaldamine; b) puu- ja köögiviljasaagi toorelt koristamine või koristamata jätmine; c) müügiedendamiseks ja teavitamiseks läbiviidavad tegevused; d) koolitustegevused; e) saagikindlustus; f) investeerimisfondide moodustamise halduskulude katmiseks ettenähtud toetus.	Kulud *(eurodes)*
Keskkonnaalased tegevused	a) Põhivara soetamine b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine c) Muud tegevused 1) Tootmine i) Mahepõllumajanduslik tootmine ii) Integreeritud toomine iii) Veeressursside tõhusam kasutamine ja/või majandamine, sh vee säästmine ja drenaaž iv) Tegevused pinnase säilitamiseks (nt töövõtted pinnaerosiooni ärahoidmiseks/vähendamiseks, taimkate, keskkonda säästev põllumajandus, multšimine) v) Tegevused bioloogilist mitmekesisust soodustavate elupaikade (nt märgalad) loomiseks või säilitamiseks, maastiku säilitamiseks, sh ajalooliste objektide (nt kiviaiad, terrassid, väikesed metsad) säilitamine vi) Energiasäästu soodustavad tegevused vii) Jäätmetekke vähendamise ja jäätmekäitluse tõhustamisega seotud tegevused viii) Muud tegevused 2) Vedu 3) Turustus	Kulud *(eurodes)*
Muud tegevused	a) Põhivara soetamine b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine c) Muud tegevused	Kulud *(eurodes)*

▼B

2. ÜHISED TOOTLUSNÄITAJAD (IGA-AASTASED)

Meede	Tegevuse liik	Tootlusnäitajad (iga-aastased)
Tootmise planeerimiseks läbiviidavad tegevused	a) Põhivara soetamine	Tegevustes osalevate ettevõtete arv (1) Läbiviidud tegevuste arv Investeeringute koguväärtus *(eurodes)* (2)
	b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine	Tegevustes osalevate ettevõtete arv (1) Läbiviidud tegevuste arv
	c) Muud tegevused	Tegevustes osalevate ettevõtete arv Läbiviidud tegevuste arv
Toote kvaliteedi tõstmiseks ja säilitamiseks läbiviidavad tegevused	a) Põhivara soetamine	Tegevustes osalevate ettevõtete arv (1) Läbiviidud tegevuste arv Investeeringute koguväärtus *(eurodes)* (2)
	b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine	Tegevustes osalevate ettevõtete arv (1) Läbiviidud tegevuste arv
	c) Muud tegevused	Tegevustes osalevate ettevõtete arv Läbiviidud tegevuste arv

▼B

Meede	Tegevuse liik	Tootlusnäitajad (iga-aastased)
Turustamise parandamiseks läbiviidavad tegevused	a) Põhivara soetamine	Tegevustes osalevate ettevõtete arv ([1]) Läbiviidud tegevuste arv Investeeringute koguväärtus *(eurodes)* ([2])
	b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine	Tegevustes osalevate ettevõtete arv ([1]) Läbiviidud tegevuste arv
	c) Müügiedendamiseks ja teavitamiseks läbiviidavad (muud kui kriisiennetuse ja (-ohjamisega seotud) tegevused	Läbiviidud tegevuste arv ([3])
	d) Muud tegevused	Tegevustes osalevate ettevõtete arv Läbiviidud tegevuste arv
Teadusuuringud ja eksperimentaaltootmine	a) Põhivara soetamine	Tegevustes osalevate ettevõtete arv ([1]) Läbiviidud tegevuste arv Investeeringute koguväärtus *(eurodes)*
	b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine	Tegevustes osalevate ettevõtete arv ([1]) Läbiviidud tegevuste arv
	c) Muud tegevused	Läbiviidud tegevuste arv Tegevustes osalevate ettevõtete arv ([4]) Asjaomaste hektarite arv ([5])

▼B

Meede	Tegevuse liik	Tootlusnäitajad (iga-aastased)
Koolitustegevused (muud kui kriisiennetuse ja -ohjamisega seotud tegevused) ja/või nõustamisteenustele juurdepääsu soodustamiseks läbiviidavad tegevused	Põhineb hõlmatud põhiküsimusel: a) mahepõllumajanduslik tootmine; b) integreeritud tootmine või integreeritud kahjuritõrje; c) muud keskkonnaküsimused; d) jälgitavus; e) toote kvaliteet, sh pestitsiidide jäägid f) muud küsimused.	Läbiviidud tegevuste arv ([6]) ([7]) Osalejate koolituspäevade arv
Riskide vältimise ja juhtimise meetmed	a) turult kõrvaldamine; b) puu- ja köögiviljasaagi toorelt koristamine või koristamata jätmine; c) müügiedendamiseks ja teavitamiseks läbiviidavad tegevused; d) koolitustegevus; e) saagikindlustus; f) investeerimisfondide moodustamise halduskulude katmiseks ettenähtud toetus.	Läbiviidud tegevuste arv ([3]) ([6]) ([8]) ([9])
Keskkonnaalased tegevused	a) Põhivara soetamine ([10])	Tegevustes osalevate ettevõtete arv ([1]) Läbiviidud tegevuste arv Investeeringute koguväärtus *(eurodes)*
	b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine ([11])	Tegevustes osalevate ettevõtete arv ([1]) Läbiviidud tegevuste arv
	c) Muud tegevused 1) Tootmine i) Mahepõllumajanduslik tootmine ii) Integreeritud toomine iii) Veeressursside tõhusam kasutamine ja/või majandamine, sh vee säästmine ja drenaaž iv) Tegevused pinnase säilitamiseks (nt töövõtted pinnaerosiooni ärahoidmiseks/vähendamiseks, taimkate, keskkonda säästev põllumajandus, multšimine)	Tegevustes osalevate ettevõtete arv Läbiviidud tegevuste arv Asjaomaste hektarite arv

▼B

Meede	Tegevuse liik	Tootlusnäitajad (iga-aastased)
	v) Tegevused bioloogilist mitmekesisust soodustavate elupaikade (nt märgalad) loomiseks või säilitamiseks, maastiku säilitamiseks, sh ajalooliste objektide (nt kiviaiad, terrassid, väikesed metsad) säilitamine vi) Energiasäästu soodustavad tegevused vii) Jäätmetekke vähendamise ja jäätmekäitluse tõhustamisega seotud tegevused viii) Muud tegevused	
	2) Vedu 3) Turustus	Läbiviidud tegevuste arv
Muud tegevused	a) Põhivara soetamine	Tegevustes osalevate ettevõtete arv ([1]) Läbiviidud tegevuse arv Investeeringute koguväärtus *(eurodes)* ([2])
	b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine	Tegevustes osalevate ettevõtete arv ([1]) Läbiviidud tegevuse arv
	c) Muud tegevused	Läbiviidud tegevuse arv

([1]) Ainult juhul, kui põhivara soetatakse tootjaorganisatsiooni liikmete ettevõtetes.
([2]) Täidetakse ainult selle aasta kohta, mil investeering tehakse.
([3]) Üks tutvustuskampaania päev on üks tegevus.
([4]) Ainult tegevuste puhul, mis on seotud liikmeks olevate ettevõtete maa-alal toimuva eksperimentaaltootmisega.
([5]) Ainult tegevuste puhul, mis on seotud liikmeks olevate ettevõtete ja/või tootjaorganisatsiooni maa-alal toimuva eksperimentaaltootmisega.
([6]) Iga koolitusüritus on üks tegevus, hoolimata selle sisust ja osalejate koolituspäevade arvust.
([7]) Iga nõustamisteenustele juurdepääsu soodustamiseks läbiviidav tegevus on üks tegevus, vaatamata nõustamise allikale (nt läbi rakenduskava nõuandeteenistuse või väljastpoolt), nõustatavale küsimusele ja saadud nõu kasutavate ettevõtete arvule.
([8]) Sama toote turult kõrvaldamine majandusaasta erinevatel perioodidel ja erinevate toodete kõrvaldamine on erinevad tegevused. Konkreetse toote iga turult kõrvaldamine on üks tegevus.
([9]) Saagi toorelt koristamine ja koristamata jätmine on erinevad tegevused.
([10]) Sealhulgas vähetootlikud investeeringud, mis on seotud muude keskkonnaalaste tegevuste raames võetud kohustuste täitmisega.
([11]) Sealhulgas muud põhivara soetamise viisid, mis on seotud muude keskkonnaalaste tegevuste raames võetud kohustuste täitmisega.

▼B

3. ÜHISED TULEMUSNÄITAJAD

MÄRKUS: Tulemusnäitajaid võib avalikustada pärast seda, kui tulemused on heaks kiidetud.

Meede	TULEMUSNÄITAJAD *(Mõõtmine)*
Tootmise planeerimiseks läbiviidavad tegevused	Turustatud toodangu mahu muutus *(tonnides)* Turustatud kogutoodangu väärtuse muutus *(eurot/kg)*
Toote kvaliteedi tõstmiseks ja säilitamiseks läbiviidavad tegevused	Konkreetse „kvaliteedikava" nõuetele vastava turustatud toodangu mahu muutus *(tonnides)* ([1]) Turustatud kogutoodangu väärtuse muutus *(eurot/kg)* Hinnanguline mõju tootmiskuludele *(eurot/kg)*
Turustamise parandamiseks läbiviidavad tegevused	Turustatud toodangu mahu muutus *(tonnides)* Turustatud kogutoodangu väärtuse muutus *(eurot/kg)*
Teadusuuringud ja eksperimentaaltootmine	Uute toodete, protsesside ja/või uue tehnika kasutuselevõtmine alates rakenduskava algusest
Koolitustegevused (muud kui kriisiennetuse ja -ohjamisega seotud tegevused) ja/või nõustamisteenustele juurdepääsu soodustamiseks läbiviidavad tegevused	Kõik koolitusüritused/kogu koolitusprogrammi läbinud inimeste arv Nõustamisteenust kasutavate inimeste arv
Riskide vältimise ja juhtimise meetmed	
a) Turult kõrvaldamine	Turult kõrvaldatud toodete maht (*tonnides*)
b) Puu- ja köögiviljasaagi toorelt koristamine või koristamata jätmine	Toorelt koristatud või koristamata jäetud saagiga seotud kogupindala *(hektarites)*
c) Müügiedendamine ja teavitamine	Selliste toodete, mille puhul on läbi viidud müügiedendamis-/teavitamistegevusi toodangu mahu hinnanguline muutus *(tonnides)*
d) Koolitustegevus	Kõik koolitusüritused /kogu koolitusprogrammi läbinud inimeste arv.
e) Saagikindlustus	Kindlustusriski koguväärtus *(eurodes)*
f) Investeerimisfondide moodustamise halduskulude katmiseks ettenähtud toetus	Moodustatud investeerimisfondide koguväärtus *(eurodes)*
Keskkonnaalased tegevused	
a) Põhivara soetamine ([2]) b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine ([3]) c) Muud tegevused	Mineraalväetiste iga-aastase kasutamise hinnanguline muutus/hektari kohta, väetise liigi kaupa (N ja P_2O_3) *(tonnides)* Vee iga-aastase kasutamise hinnanguline muutus/hektari kohta *(m^3/ha)* Energia iga-aastase kasutuse hinnanguline muutus energiaallika või kütuseliigi kaupa *(liitrit/m^3/kWh ühe tonni turustatud toodangu kohta)*

▼B

Meede	TULEMUSNÄITAJAD *(Mõõtmine)*
1) Tootmine	Tekkivate jäätmete iga-aastase mahu hinnanguline muutus *(tonnides ühe tonni turustatud toodangu kohta)* Pakendite aastase kasutuse hinnanguline muutus *(tonnides ühe tonni turustatud toodangu kohta)*
2) Vedu	Energia iga-aastase kasutuse hinnanguline muutus energiaallika või kütuseliigi kaupa *(liitrit/m^3/kWh ühe tonni turustatud toodangu kohta)*
3) Turustus	Tekkivate jäätmete iga-aastase mahu hinnanguline muutus *(tonnides ühe tonni turustatud toodangu kohta)* Pakendite aastase kasutuse hinnanguline muutus *(tonnides ühe tonni turustatud toodangu kohta)*
Muud tegevused	Turustatud toodangu mahu muutus *(tonnides)* Turustatud kogutoodangu väärtuse muutus *(eurot/kg)* Hinnanguline mõju tootmiskuludele *(eurot/kg)*

Märkused: võrdlusperioodi aluseks on olukord programmi alguses.

([1]) „Kvaliteedinõuetega" on siinkohal ette nähtud hulk tootmismeetoditega seotud üksikasjalikke kohustusi a) mille järgimist kontrollib sõltumatu kontrolliasutus, ja b) millega tagatakse lõpptoote kvaliteet, mis i) riiklike-, taime- või keskkonnanormide puhul ületab oluliselt tavapäraseid kaubandusstandardeid ja ii) vastab olemasolevatele või prognoositavatele turuvõimalustele. On tehtud ettepanek, et „kvaliteedikavaga" oleks hõlmatud: a) sertifitseeritud mahepõllumajanduslik tootmine; b) kaitstud geograafilised tähised ja kaitstud päritolunimetused, c) sertifitseeritud integreeritud tootmine, d) eraviisilised sertifitseeritud toote-kvaliteedi kavad.

([2]) Sealhulgas vähetootlikud investeeringud, mis on seotud muude keskkonnaalaste tegevuste raames võetud kohustuste täitmisega.

([3]) Sealhulgas muud põhivara soetamise viisid, mis on seotud muude keskkonnaalaste tegevuste raames võetud kohustuste täitmisega.

4. ÜHISED MÕJUNÄITAJAD

MÄRKUS: Mõjunäitajaid võib avalikustada pärast seda, kui mõju on kindlaks määratud.

Meede	Üldised eesmärgid	Mõjunäitajad *(Mõõtmine)*
Tootmise planeerimiseks läbiviidavad tegevused	Konkurentsivõime parandamine Tootjaorganisatsioonide liikmelisuse atraktiivsemaks muutmine	Turustatud toodangu väärtuse hinnanguline muutus *(eurodes)* Asjaomaste tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude tegevliikmeks ([1]) olevate puu- ja köögiviljatootjate koguarvu muutus *(arv)* Tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude liikmete puu- ja köögiviljatootmiseks kasutatava maa kogupindala muutus *(ha)*
Toote kvaliteedi tõstmiseks ja säilitamiseks läbiviidavad tegevused		
Turustamise parandamiseks läbiviidavad tegevused		
Teadusuuringud ja eksperimentaaltootmine		
Koolitustegevused (muud kui kriisiennetuse ja -ohjamisega seotud tegevused) ja/või nõustamisteenustele juurdepääsu soodustamiseks läbiviidavad tegevused		
Riskide vältimise ja juhtimise meetmed		
Keskkonnaalased tegevused	Keskkonna säilitamine ja kaitse:	
	— mullastik	ei leitud
	— vee kvaliteet	Mineraalväetiste kogukasutamise hinnanguline muutus, väetise liigi kaupa (N ja P_2O_3) *(tonnides)*
	— veeressursside säästev kasutamine	Vee kogukasutamise hinnanguline muutus *(m^3)*
	— elupaik ja bioloogiline mitmekesisus	ei leitud
	— maastik	ei leitud
	— kliimamuutuse leevendamine	Energia kogukasutuse hinnanguline muutus energiaallika või kütuseliigi kaupa *(liitrit/m^3/kWh)*
	— jäätmete vähendamine	Tekkivate jäätmete kogumahu hinnanguline muutus *(tonnides)* Pakendite kasutuse hinnanguline muutus *(tonnides)*
Muud tegevused	Konkurentsivõime parandamine Tootjaorganisatsioonide liikmelisuse atraktiivsemaks muutmine	Turustatud toodangu väärtuse hinnanguline muutus *(eurodes)* Asjaomaste tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude tegevliikmeks ([1]) olevate puu- ja köögiviljatootjate koguarvu muutus *(arv)* Tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude liikmete puu- ja köögiviljatootmiseks kasutatava maa kogupindala muutus *(ha)*

Märkused: võrdlusperioodi aluseks on olukord programmi alguses.

([1]) Tegevliikmed on need liikmed, kes tarnivad tooteid tootjaorganisatsioonidele ja tootjaorganisatsioonide liitudele.

▼B

5. ÜHISED ALUSNÄITAJAID

MÄRKUS: Alusnäitajaid on vaja programmiperioodi alguses valitseva olukorra analüüsiks. Teatavad ühised alusnäitajad on asjakohased vaid üksikute rakenduskavade puhul tootjaorganisatsioonide tasandil (nt sellise turustatud toodangu maht, mille hind jääb alla 80 % tootjaorganisatsioonide/tootjaorganisatsioonide liitude saadud keskmisest hinnast). Muud ühised alusnäitajad on asjakohased riiklike strateegiate puhul liikmesriikide tasandil (nt turustatud toodangu väärtus).

Üldjuhul arvutatakse üldised alusnäitajad kolme aasta keskmiste näitajate põhjal. Kui sellised andmed ei ole kättesaadavad, tuleb alusnäitajate arvutamisel kasutada vähemalt ühe aasta andmeid.

Eesmärgid	Eesmärkidega seotud alusnäitajaid	
	Näitaja	Määratlus *(ja mõõtmine)*
Üldised eesmärgid		
Konkurentsivõime parandamine	Turustatud toodangu väärtus	Tootjaorganisatsiooni/tootjaorganisatsioonide liitude turustatud toodangu väärtus *(eurodes)*
Tootjaorganisatsioonide liikmelisuse atraktiivsemaks muutmine	Asjaomaste tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude tegevliikmeks olevate puu- ja köögiviljatootjate arv	Asjaomaste tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude tegevliikmeks [1] olevate puu- ja köögiviljatootjate arv
	Asjaomaste tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude liikmete puu- ja köögiviljatootmiseks kasutatava maa kogupindala	Tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude liikmete puu- ja köögiviljatootmiseks kasutatava maa kogupindala *(ha)*
Keskkonna säilitamine ja kaitse	ei leitud	
Konkreetsed eesmärgid		
Tarnete kontsentreerimise tõhustamine	Turustatud toodangu maht	Turustatud toodangu kogumaht *(tonnides)*
Liikmete toodetud toodete turuleviimise edendamine		
Selle tagamine, et tootmine kohandatakse kvaliteedi- ja kvantiteedinõuetele vastavaks		Konkreetse „kvaliteedikava” [2] nõuetele vastava turustatud toodangu maht asjaomaste „kvaliteedikavade” põhiliikide kaupa
Tootmiskulude optimeerimine	ei leitud	
Toodete kaubandusliku väärtuse tõstmine	Turustatud toodangu keskmine ühikuväärtus	Turustatud toodangu väärtus/turustatud toodangu maht *(eurot/kg)*

▼B

Eesmärgid	Eesmärkidega seotud alusnäitajaid	
	Näitaja	Määratlus *(ja mõõtmine)*
Tootjahindade stabiliseerimine	Turuhindade kõikumine	Turustatud toodangu maht, mille hind jääb alla 80 % tootjaorganisatsioonide/tootjaorganisatsioonide liitude saadud keskmisest hinnast *(tonnides)* ([56])
Teadmiste suurendamine ja inimpotentsiaali parandamine	Koolitusüritustel osalenud inimeste arv	Viimase kolme aasta jooksul koolitusürituse/koolitusprogrammi läbinud inimeste arv *(arv)*
	Nõustamisteenust kasutavate ettevõtete arv	Nõustamisteenust kasutavate ettevõtete, tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude arv *(arv)*
Tehnilise ja majandusliku tulemuslikkuse arendamine ja uuenduste toetamine	ei leitud	
Keskkonnavaldkonnaga seotud konkreetsed eesmärgid		
Mullakaitse tõhustamine	Pinnaerosiooniohus olev maa ja erosioonivastased meetmed	Puu- ja köögiviljatootmiseks kasutatava pinnaerosiooniohus oleva haritava maa pindala, ([4]) kus rakendatakse erosioonivastaseid meetmeid *(ha)*
Vee kvaliteedi säilitamise või tõstmise tõhustamine	Ala, kus väetiste kasutamist vähendatakse/paremini hallatakse	Puu- ja köögiviljatootmiseks kasutatav maa, kus tuleb väetiste kasutamist vähendada või paremini hallata *(ha)*
Veeressursside säästva kasutamise tõhustamine	Ala, kus kohaldatakse vee säästmise meetmeid	Puu- ja köögiviljatootmiseks kasutatav maa, kus kohaldatakse vee säästmise meetmeid *(ha)*
Elupaikade ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse tõhustamine	Mahepõllumajanduslik tootmine	Mahepõllumajanduslikuks puu- ja/või köögiviljatootmiseks kasutatav maa *(ha)*
	Integreeritud tootmine	Mahepõllumajanduslikuks puu- ja/või köögiviljatootmiseks kasutatav maa *(ha)*
	Elupaikade ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse tõhustamise muud tegevused	Ala, kus viiakse läbi elupaikade ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse tõhustamise muid tegevusi *(ha)*
Maastikukaitse tõhustamine	ei leitud	
Kliimamuutuse leevendamise tõhustamine – tootmine	Kasvuhoone kütmine – energiatõhusus	Kasvuhoonete kütmiseks kasutatava energia hinnanguline tarbimine aastas energiaallika tüübi kaupa *(tonni/liitrit/m^3/kWh ühe tonni turustatud toodangu kohta)*

▼B

Eesmärgid	Eesmärkidega seotud alusnäitajaid	
	Näitaja	Määratlus *(ja mõõtmine)*
Kliimamuutuse leevendamise tõhustamine – vedu Õhu kvaliteedi säilitamise või tõstmise tõhustamine – vedu	Vedu – energiatõhusus	Kasvuhoonete kütmiseks kasutatava energia hinnanguline tarbimine aastas sisetranspordi eesmärgil ([5])*(liitrit/m^3/kWh ühe tonni turustatud toodangu kohta)*
Tekkivate jäätmete mahu vähendamine	ei leitud	

Märkused: KPM on kasutatav põllumajandusmaa.

([1]) Tegevliikmed on need liikmed, kes tarnivad tooteid tootjaorganisatsioonidele ja tootjaorganisatsioonide liitudele.

([2]) „Kvaliteedinõuetega" on siinkohal ette nähtud hulk tootmismeetoditega seotud üksikasjalikke kohustusi a) mille järgimist kontrollib sõltumatu kontrolliasutus, ja b) millega tagatakse lõpptoote kvaliteet, mis i) riiklike-, taime- või keskkonnanormide puhul ületab oluliselt tavapäraseid kaubandusstandardeid ja ii) vastab olemasolevatele või prognoositavatele turuvõimalustele. Kvaliteedikavade peamised liigid hõlmavad järgmist: a) sertifitseeritud mahepõllumajanduslik tootmine; b) kaitstud geograafilised tähised ja kaitstud päritolunimetused, c) sertifitseeritud integreeritud tootmine, d) eraviisilised sertifitseeritud tootekvaliteedi kavad.

([3]) Arvutatakse igal aastal peamiste toodete kaupa (võttes arvesse turustatud toodangu väärtust).

([4]) „Pinnaerosiooni ohus" on mis tahes veerjas maalapp, mille kalle on suurem kui 10 % ja mille suhtes kas on või ei ole võetud erosioonivastaseid meetmeid (nt muldkate, külvikord jne).
Kui asjaomane teave ei ole kättesaadav, võib liikmesriik selle asemel kasutada järgmist määratlust: „Pinnaerosiooni ohus" viitab mis tahes maalapile, mille hinnanguline pinnase kadu on suurem pinnase tekkimise loomulikust määrast ja mille suhtes kas on või ei ole võetud erosioonivastaseid meetmeid (nt muldkate, külvikord jne).

([5]) Sisevedu tähendab toodangu vedu liikmesettevõtte juurest tootjaorganisatsiooni/tootjaorganisatsiooni liidu juurde.

▼B

XV LISA

IV JAOTISE II PEATÜKI 1. JAOS SÄTESTATUD PIIRIL KEHTIVA HINNA SÜSTEEM

Olenemata kaupade kombineeritud nomenklatuuri tõlgenduseeskirjadest, on toote kirjelduse sõnastus vaid soovituslik. Käesoleva lisa kohaldamisel määratakse IV jaotise II peatüki 1. jaoga ettenähtud korra reguleerimisala kindlaks käesoleva määruse viimase muudatuse vastuvõtmise ajal kehtivate CN-koodide reguleerimisala kohaselt. Kui CN-koodi ees on liide ex, määratakse täiendavate tollimaksude reguleerimisala kindlaks CN-koodide reguleerimisala ja toodete kirjelduste reguleerimisala ning vastava kohaldamisaja alusel.

A OSA

CN-kood	Kauba kirjeldus	Kohaldamisaeg
ex 0702 00 00	Tomatid	1. jaanuar – 31. detsember
ex 0707 00 05	Kurgid ([1])	1. jaanuar – 31. detsember
ex 0709 90 80	Artišokid	1. november – 30. juuni
0709 90 70	Kabatšokid	1. jaanuar – 31. detsember
ex 0805 10 20	Magusad apelsinid, värsked	1. detsember – 31. mai
ex 0805 20 10	Klementiinid	1. november – veebruari lõpp
ex 0805 20 30 ex 0805 20 50 ex 0805 20 70 ex 0805 20 90	Mandariinid (k.a tangeriinid ja satsumad); vilkingid jms tsitrushübriidid	1. november – veebruari lõpp
ex 0805 50 10	Sidrunid (*Citrus limon, Citrus limonum*)	1. juuni – 31. mai
ex 0806 10 10	Lauaviinamarjad	21. juuli – 20. november
ex 0808 10 80	Õunad	1. juuli – 30. juuni
ex 0808 20 50	Pirnid	1. juuli – 30. aprill
ex 0809 10 00	Aprikoosid	1. juuni – 31. juuli
ex 0809 20 95	Kirsid, muud kui hapukirsid	21. mai – 10. august
ex 0809 30 10 ex 0809 30 90	Virsikud, k.a nektariinid	11. juuni – 30. september
ex 0809 40 05	Ploomid	11. juuni – 30. september

([1]) Muud kui käesoleva lisa B osas osutatud kurgid.

B OSA

CN-kood	Kauba kirjeldus	Kohaldamisaeg
ex 0707 00 05	Töötlemiseks ettenähtud kurgid	1. mai – 31. oktoober:
ex 0809 20 05	Hapukirsid (*Prunus cerasus*)	21. mai – 10. august

▼B

XVI LISA

ARTIKLIS 137 OSUTATUD TÜÜPILISED TURUD

Liikmesriik/liikmesriigid	Tüüpilised turud
Belgia ja Luksemburg	Brüssel
Bulgaaria	Sofia
Tšehhi Vabariik	Praha
Taani	Kopenhaagen
Saksamaa	Hamburg, München, Frankfurt, Köln, Berliin
Eesti	Tallinn
Iirimaa	Dublin
Kreeka	Ateena, Thessaloníki
Hispaania	Madrid, Barcelona, Sevilla, Bilbao, Zaragoza, Valencia
Prantsusmaa	Pariis-Rungis, Marseille, Rouen, Dieppe, Perpignan, Nantes, Bordeaux, Lyon, Toulouse
Itaalia	Milano
Küpros	Nicosia
Läti	Riia
Leedu	Vilnius
Ungari	Budapest
Malta	Attard
Madalmaad	Rotterdam
Austria	Viin-Inzersdorf
Poola	Ozarów Mazowiecki-Bronisze, Poznan
Portugal	Lissabon, Porto
Rumeenia	Bukarest, Constanța
Sloveenia	Ljubljana
Slovakkia	Bratislava
Soome	Helsingi
Rootsi	Helsingborg, Stockholm
Ühendkuningriik	London

▼**M20**

XVII LISA

TÄIENDAV IMPORDITOLLIMAKS: IV JAOTIS, II PEATÜKK, 2. JAGU

Olenemata kaupade kombineeritud nomenklatuuri tõlgendamise eeskirjadest, on toote kirjelduse sõnastus vaid soovituslik. Käesoleva määruse lisa kohaldamisel määratakse täiendavate tollimaksude kohaldamisala käesoleva määruse vastuvõtmise ajal kehtivate CN-koodide kohaldamisala alusel.

Jrk-nr	CN-kood	Kauba kirjeldus	Rakendusperiood	Käivituslävi (tonnides)
78.0015	0702 00 00	Tomatid	1. oktoober - 31. mai	415 907
78.0020			1. juuni - 30. september	40 107
78.0065	0707 00 05	Kurgid	1. mai - 31. oktoober	11 879
78.0075			1. november - 30. aprill	18 611
78.0085	0709 90 80	Artišokid	1. november - 30. juuni	8 866
78.0100	0709 90 70	Kabatšokid	1. jaanuar - 31. detsember	55 369
78.0110	0805 10 20	Apelsinid	1. detsember - 31. mai	355 386
78.0120	0805 20 10	Klementiinid	1. november - veebruari lõpp	529 006
78.0130	0805 20 30 0805 20 50 0805 20 70 0805 20 90	Mandariinid (k.a tangeriinid ja satsumad); vilkingid ja muud tsitrushübriidid	1. november - veebruari lõpp	96 377
78.0155	0805 50 10	Sidrunid	1. juuni - 31. detsember	334 680
78.0160			1. jaanuar - 31. mai	62 311
78.0170	0806 10 10	Lauaviinamarjad	21. juuli - 20. november	89 140
78.0175	0808 10 80	Õunad	1. jaanuar - 31. august	829 840
78.0180			1. september - 31. detsember	884 648
78.0220	0808 20 50	Pirnid	1. jaanuar - 30. aprill	224 927
78.0235			1. juuli - 31. detsember	38 957
78.0250	0809 10 00	Aprikoosid	1. juuni - 31. juuli	5 785
78.0265	0809 20 95	Kirsid, välja arvatud hapukirsid	21. mai - 10. august	90 511
78.0270	0809 30	Virsikud, sealhulgas nektariinid	11. juuni - 30. september	131 459
78.0280	0809 40 05	Ploomid	11. juuni - 30. september	129 925

▼B

XVIII LISA

ARTIKLI 152 LÕIKES 3 OSUTATUD MÄÄRUSED

komisjoni 27. mai 1986. aasta määrus (EMÜ) nr 1764/86 tootmistoetuskõlblike tomatitoodete kvaliteedi miinimumnõuete kohta, ([1])

komisjoni 28 juuli 1989. aasta määrus (EMÜ) nr 2320/89 tootmistoetuskavakõlblike siirupis ja omas mahlas säilitatavate virsikute kvaliteedi miinimumnõuete kohta, ([2])

komisjoni 3. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 464/1999, millega kehtestatakse säilisploomide toetuskorra suhtes nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad, artikkel 2 ja I lisa A ja B osa, ([3])

komisjoni 19. juuli 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1573/1999, millega sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad nõuete kohta, mis esitatakse tootmistoetuskava raames toetuse saamise tingimustele vastavatele kuivatatud viigimarjadele, artikli 1 lõiked 1 ja 2 ning II ja II lisa, ([4])

komisjoni 22. juuli 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1621/1999, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad teatavate kuivatatud viinamarjade tootmiseks ettenähtud viinamarjasortide kasvatamiseks antava viljelusabi kohta, I ja II lisa, ([5])

komisjoni 28. juuli 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1666/1999, millega sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad teatavate kuivatatud viinamarja sortide turustamise miinimumnõuete puhul, ([6])

komisjoni 23. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1010/2001 tootmistoetuskava raames puuviljasegu suhtes kohaldatavate kvaliteedi miinimumnõuete kohta, ([7])

komisjoni 5. veebruari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 217/2002, milles määratakse kindlaks toetuse saamise tingimused tooraine puhul määruses (EÜ) nr 2201/96 sätestatud tootmistoetuskava kohaldamisel, artikkel 3, ([8])

komisjoni 29. augusti 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1535/2003, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puuja köögiviljatoodete toetuskavaga, artikkel 2, ([9])

komisjoni 1. detsembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 2111/2003, milles sätestatakse teatavate tsitrusviljade tootjatele ühenduse toetuskava kehtestava nõukogu määruse (EÜ) nr 2202/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad, artikkel 16 ja I lisa, ([10])

komisjoni 18. oktoobri 2006. aasta määrus (EMÜ) nr 1559/2006, milles sätestatakse tootmistoetuskava kohaldamisalasse kuuluvate siirupis ja/või omas mahlas säilitatavate „Williamsi” ja „Rocha” pirnide kvaliteedi miinimumnõuded. ([11])

([1]) EÜT L 153, 7.6.1986, lk 1.
([2]) EÜT L 220, 29.7.1989, lk 54.
([3]) EÜT L 56, 4.3.1999, lk 8.
([4]) EÜT L 187, 20.7.1999, lk 27.
([5]) EÜT L 192, 24.7.1999, lk 21.
([6]) EÜT L 197, 29.7.1999, lk 32.
([7]) EÜT L 140, 24.5.2001, lk 31.
([8]) EÜT L 35, 6.2.2002, lk 11.
([9]) ELT L 218, 30.8.2003, lk 14.
([10]) ELT L 317, 2.12.2003, lk 5.
([11]) ELT L 288, 19.10.2006, lk 22.